

**INTEGRIRANA STRATEGIJA LOKALNOG RAZVOJA OPĆINE
DOMALJEVAC – ŠAMAC ZA RAZDOBLJE 2018 – 2027.**

Domaljevac, prosinac 2017. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
II Uvod	5
III Metodologija kreiranja strategije lokalnog razvoja.....	6
IV Strateška platforma	7
IV.1. Socijalno-ekonomska analiza	7
IV.1.1. Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike	7
IV.1.2. Demografske karakteristike	8
IV.1.2.1. Ukupan broj stanovnika	8
IV.1.2.2. Struktura stanovništva	9
IV.1.2.3. Prostorni raspored stanovništva	11
IV.1.2.4. Prirodni priraštaj stanovništva	11
IV.1.2.5. Migracije stanovništva	12
IV.1.3. Pregled stanja i kretanja u lokalnom gospodarstvu	13
IV.1.3.1. Broj i struktura poduzeća	13
IV.1.3.2. Broj i struktura obrtničkih radnji.....	14
IV.1.3.3. Kretanje ukupnih prihoda i prosječne plaće po sektorima	16
IV.1.3.4. Vanjskotrgovinska razmjena i najznačajnija izvozna poduzeća	16
IV.1.3.5. Veće investicije u gospodarstvu	18
IV.1.3.6. Samoprocjena poslovnog okruženja prema LocalAct zasnovanom na evropskom Aktu o malom biznisu.....	19
IV.1.3.7. Turistički potencijali, infrastruktura i usluge.....	20
IV.1.3.8. Poljoprivredni potencijali i poljoprivredna gazdinstva.....	22
IV.1.4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada	28
IV.1.4.1. Zaposlenost	28
IV.1.4.2. Nezaposlenost.....	30
IV.1.4.3. Umirovljenici (broj, spolna struktura i struktura po vrsti mirovine)	32
IV.1.5.1. Obrazovanje	33
IV.1.5.2. Kultura i sport.....	36
IV.1.5.3. Zdravstvena i socijalna skrb	38
IV.1.5.4 Stanovanje.....	45
IV.1.5.5 Civilna zaštita.....	45
IV.1.5.6. Sigurnost građana	46
IV.1.5.7. Osjetljive/ranjive grupe.....	47
IV.1.5.8. Civilno društvo.....	48

IV.1.6. Javna infrastruktura i javne usluge	48
IV.1.6.1. Stanje prometne infrastrukture	48
IV.1.6.2. Stanje elektro – distributivne mreže	51
IV.1.6.3. Stanje komunalne infrastrukture i usluga	52
IV.1.6.4. Stanje administrativnih usluga lokalne samouprave	54
IV.1.7. Stanje životne sredine	57
IV.1.7.1. Stanje zraka	57
IV.1.7.2. Stanje vodotoka	57
IV.1.7.3 Stanje zemljišta	57
IV.1.7.4 Upravljanje otpadom	58
IV.1.7.5 Rizici od katastrofa/nepogoda	60
IV.1.7.6. Mjere za unapređenje energetske učinkovitosti	61
IV.1.8. Stanje prostorno-planske dokumentacije	61
IV.1.9. Općinski proračun	62
IV.1.9.1 Pregled učešća poreskih i ne poreskih prihoda.....	62
IV.1.9.2. Struktura rashoda prema funkcionalnoj klasifikaciji.....	63
IV.2. Strateško fokusiranje	65
IV.2.1. SWOT analiza.....	65
IV.2.2. Strateški fokusi	67
IV.2.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja	68
IV.2.3.1. Vizija	68
IV.2.3.2. Strateški ciljevi	69
V SEKTORSKI RAZVOJNI PLANOVI	70
V.1. Usklađenost, komplementarnost i međusobni uticaj sektorskih planova.....	71
V.2. Plan lokalnog gospodarskog razvoja	71
V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima.....	72
V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina	72
V.2.3. Inicijative međuopćinske suradnje.....	73
V.2.4. Programi, projekti i mjere.....	73
V.3. Plan društvenog razvoja	74
V.3.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima.....	74
V.3.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina	75
V.3.3. Inicijative međuopćinske suradnje	75
V.3.4. Programi, projekti i mjere.....	75
V.4. Plan zaštite okoliša	76
V.4.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima.....	77
V.4.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina	78
V.4.3. Inicijative međuopćinske suradnje	79

V.4.4. Programi, projekti i mjere.....	79
VI. OPERATIVNI DIO	80
VI.1. Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2).....	80
VI.2. Plan organizacionih i ljudskih kapaciteta za implementaciju, praćenje i vrednovanje strategije.....	93
PRILOZI 97	
Prilog 1: Integrirani pregled lokalne razvojne strategije	98
Prilog 2: Tablice grafova za praćenje indikatora revidirane strategije 2017.-2020.....	104
Prilog 3: Plan implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) u excelu.....	105
Prilog 4: Projektne fiše	105
Prilog 5: Procjena mogućnosti financiranja prioriteta Integrirane strategije lokalnog razvoja Općine Domaljevac-Šamac (2018-2022.)	106

II Uvod

Integrirana strategija lokalnog razvoja općine Domaljevac - Šamac za razdoblje 2018. do 2027. godine predstavlja ključni strateško-planski dokument kojim se usmjerava razvoj lokalne zajednice u tri najvažnija aspekta: gospodarskom, društvenom i aspektu zaštite okoliša. Ona je sistemski instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem i predstavlja objedinjeni, finalni rezultat faze planiranja, s jedne strane i glavno polazište za fazu implementacije, s druge strane. U njoj se definiraju strateški fokusi i ciljevi razvoja za narednih 10 godina, te određuju ciljevi i planiraju projekti i mjere za njihovo ostvarivanje u tri ključna sektora: ekonomskom razvoju, društvenom razvoju i zaštiti životne sredine.

Integrirana strategija lokalnog razvoja općine Domaljevac - Šamac za razdoblje 2018. do 2027. godine izrađena je uz podršku Delegacije EU i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), kroz Projekat integriranog lokalnog razvoja (LID). U izradi dokumenata vodeću ulogu ima Općinski razvojni tim, koji uključuje predstavnike više sektora (gospodarski, društveni i životna sredina) i više različitih društvenih aktera (lokalna uprava i javne institucije, nevladin i privatni sektor).

Strategija obuhvaća i listu prioritetnih programa i projekata u svakom sektoru, a koji omogućavaju dostizanje postavljenih ciljeva putem provođenja operativnih aktivnosti, čime se stvara osnova za sveukupnu implementaciju Strategije. Nadalje, prioritetni programi i projekti nisu samo osnova za korištenje općinskih izvora sredstava, nego i dobra osnova za pristup eksternim izvorima sredstava, poput IPA programa Evropske unije, ali i drugih programa podrške u Bosni i Hercegovini.

Kod izrade strategije razvoja općine Domaljevac - Šamac posebno se vodilo računa o ostvarivanju horizontalne inspekcijске usklađenosti te vertikalne usklađenosti Strategije sa strategijama i planovima na drugim nivoima. Dodatan značaj je poklonjen mogućim inicijativama međuopćinske suradnje.

Preduvjet kvalitetne i pravovremene implementacije Strategije jeste prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne lokalne zajednice i viših razina vlasti, ali i uspostava Strategijom predviđenih mehanizama za njenu implementaciju, izvještavanje, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju, a što je zadatak koji Općini, ali i svim drugim akterima u lokalnoj zajednici, predstoji u narednom razdoblju.

III Metodologija kreiranja strategije lokalnog razvoja

U izradi strateškog plana razvoja općine Domaljevac - Šamac korištena je standardizirana Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), prihvaćena i preporučena od strane županijske vlade te saveza općina i gradova oba entiteta. MiPRO je u potpunosti usklađena sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definirano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je općinska uprava nosilac procesa izrade i implementacije strategije, uz maksimalno uključivanje i svih drugih aktera života u lokalnoj zajednici. Nadalje, MiPRO je u potpunosti usuglašena sa vodećim principima i pristupima strateškom planiranju koje promovira Evropska unija.

Vodeći principi na kojima se zasniva Strategija razvoja općine Domaljevac - Šamac su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao princip integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva.

Nadalje, Strategiju razvoja karakteriziraju integracija (što znači da su ekonomski, društveni i okolišni aspekt promatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participacija (svi zainteresirani akteri su angažirani i doprinijeli su izradi Strategije).

Općina se angažirala u procesu izrade Strategije vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem. Proces izrade Strategije razvoja Općine Domaljevac - Šamac, iniciran od strane načelnika Općine i podržan od strane Općinskog vijeća, započeo je 2017.g. potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između Općine Domaljevac – Šamac i UNDP-a, te formiranjem radnih tijela – Općinskog razvojnog tima i Partnerske grupe.

Proces je operativno vodio Općinski razvojni tim, a u samom procesu stvoreni su mehanizmi za snažno građansko učešće, dominantno kroz rad Partnerske grupe – konzultantskog tijela kojeg su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora. Poseban naglasak je stavljen na uključivanje i adekvatno prepoznavanje potreba potencijalno ranjivih kategorija stanovništva.

Polazna točka za izradu strategije razvoja općine Domaljevac - Šamac je bila analiza postojećih strateških dokumenata, razina njihove realizacije, te stupanj razvijenosti ljudskih resursa neophodnih za izradu i implementaciju strategije.

Ova analiza je bila nadograđena na osnovu analize relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Noseći i najvažniji dio Strategije predstavlja njen strateški dio, tj. strateška platforma, a koja obuhvaća socio-ekonomsku analizu, strateške fokuse, viziju razvoja i strateške ciljeve razvoja. Stratešku platformu i Sektorske planove gospodarskog i društvenog razvoja te plana zaštite i unapređenja okoliša izradio je Općinski razvojni tim.

U završnom dijelu procesa, Općinski razvojni tim je, na bazi principa integracije, objedinio i uskladio sektorske dokumente, te izradio okvirne trogodišnje i detaljne jednogodišnje planove implementacije, uključujući i plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala neophodnih za proces implementacije Strategije. Kako bi se omogućila učinkovita implementacija Strategije, financijski okvir Strategije i općinski proračun za 2018. godinu su u potpunosti usklađeni.

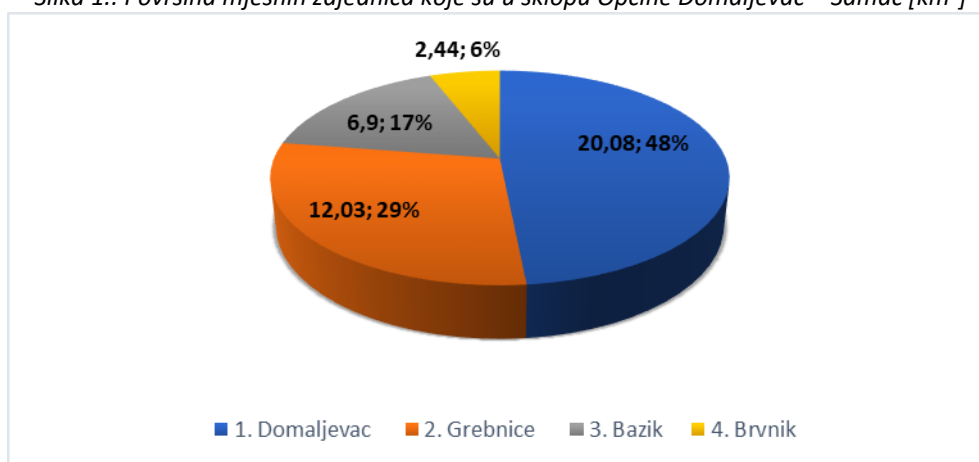
IV Strateška platforma

IV.1. SOCIJALNO-EKONOMSKA ANALIZA

IV.1.1. Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike

Općina Domaljevac - Šamac utemeljena je 1998. godine. Nalazi se u središnjem dijelu Županije Posavske između općine Orašje na istoku i općine Odžak na zapadu. Na 41.7 km² živi oko 5000 stanovnika u šest naseljenih mjesta¹ koja su organizirana kao četiri mjesne zajednice i to: MZ Domaljevac, MZ Bazik, MZ Grebnice, MZ Brvnik i dijelovi Turunovca i Šamca.

Slika 1.: Površina mjesnih zajednica koje su u sklopu Općine Domaljevac – Šamac [km²]

Izvor: Općinski razvojni tim

Općina je nastala kao rezultat Daytonskog mirovnog sporazuma od dijela prijeratne općine Bosanski Šamac. Utemeljena je federalnim zakonom o utemeljenju novih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna je od tri općine koje čine Posavsku županiju i predstavlja 13,7 % teritorije Županije, odnosno 0,17% teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.

Teritorija općine Domaljevac - Šamac smještena je uz rijeku Savu, sjeverna granica općine predstavlja državnu granicu sa Republikom Hrvatskom u dužini od 25 km, dok na jugozapadu u dužini 10 km graniči sa teritorijem Republike Srpske, odnosno općine Šamac, dok se na istoku graniči sa općinom Orašje. Općine Orašje, Odžak i Domaljevac-Šamac su sastavni dio Županije Posavske, tj. Posavskog kantona.

Geoprometni položaj Općine definiran je orijentacijom na rijeku Savu i na dionicu regionalnog cestovnog pravca R 464 Orašje – Bosanski Šamac. Ovaj cestovni pravac nalazi se između dva "paralelna" magistralna puta od kojih se jedan pruža dolinom rijeke Bosne, budući koridor Vc, a drugi po pravcu Orašje-Tuzla-Kladanj-Sarajevo. Na području općine uspostavljen je međunarodni granični prijelaz prve kategorije što znatno doprinosi prometnoj povezanosti i položaju Općine.

Kontinentalna klima, položaj uz rijeku Savu i blagi pad terena prema sjeveru, prirodna su obilježja kako prostora općine Domaljevac-Šamac, tako i šireg područja Posavine.

Slika 2.: Zemljopisni položaj i granice općine Domaljevac – Šamac.

¹ Izvor: FZZPR

Izvor: Nacrt strateškog plana razvitka općine Domaljevac – Šamac 2013 – 2020

Od većih gradova koji daju na značaju položaja Općine su: Sarajevo 230 km, Zagreb 220 km i Beograd 180 km. Sa njima je povezan magistralnim i auto- cestama koje su u dobrom stanju. Najbliži autoput je 10 km udaljen od Domaljevca.

Najbliža željeznička pruga Šamac-Sarajevo i riječna luka u Šamcu je udaljena 10 km od Domaljevca koje općinu povezuju sa Europom.

Temeljna smjernica podneblja ogleda se u velikoj prisutnosti vode i otvorenosti područja prema velikoj ravnici na sjeveru i kontinentalnom zaleđu na jugu. Karakteristična su velika temperaturna kolebanja, kako između pojedinih godišnjih doba, tako i između pojedinih intervala tijekom godine. Znatna zatopljenja se mogu javiti i u zimskim mjesecima kada čitav prostor dođe pod utjecaj jadranske zapadne ciklone, a jesen je mnogo toplija od proljeća i često se produži do samog početka zime. Najveća količina oborina se izliva u ranim ljetnim mjesecima.

IV.1.2. Demografske karakteristike

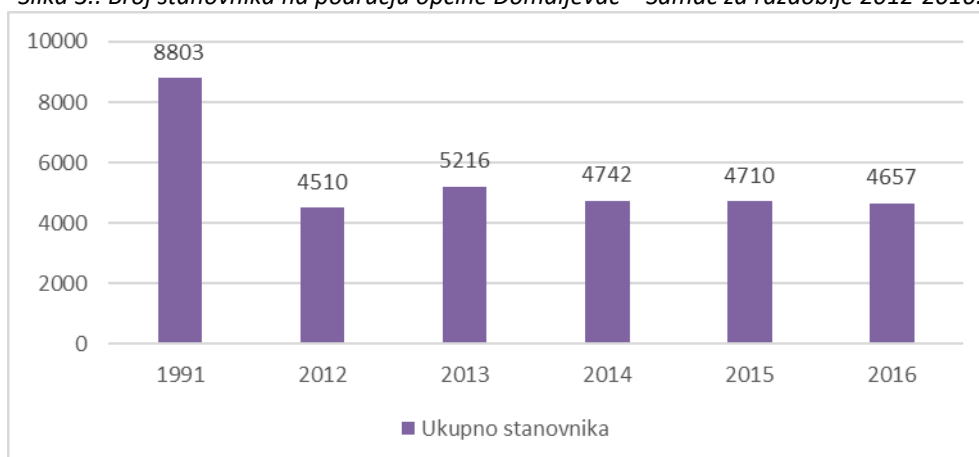
IV.1.2.1. Ukupan broj stanovnika

Prema preliminarnim podacima Popisa stanovništva u BiH iz 2013. godine, u općini Domaljevac - Šamac je ukupno popisano 5216 osoba², što predstavlja 10,85% stanovništva Županije Posavske, odnosno 0,22% stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine. Prema do sada prezentiranim podacima da se zaključiti da je općina Domaljevac – Šamac jedna od najmanjih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Promatrajući unazad broj stanovnika u odnosu na popis iz 1991. Godine, broj stanovnika je gotovo prepolovljen, a razlog su: migracije stanovništva u ratnim godinama, te raseljavanje izvan granica BiH pogotovo imajući u vidu stupanj razvitka općine i blizinu, kao i mogućnost lakšeg zaposlenja u zemljama Europske unije.

² <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2016/06/PopisNaseljenaM.pdf>

Slika 3.: Broj stanovnika na području općine Domaljevac – Šamac za razdoblje 2012-2016.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Analizirajući dostupne podatke uočavamo da je broj stanovnika u 2016. godini za 47,09% manji nego 1991. godine, sa tendencijom daljeg smanjenja.

Prema dostupnim podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja za 2016. godinu, gustoća naseljenosti u Općini je 104,9 stanovnika/km² i prema tom podatku općina Domaljevac - Šamac spada u kategoriju gusto naseljenih općina. Gustoća naseljenosti je nešto manja u odnosu na županijsku razinu (134,2 stanovnika/km²) i veća je od prosjeka naseljenosti u Federaciji BiH (84,5 stanovnika/km²) i BiH (75 stanovnika/km²).

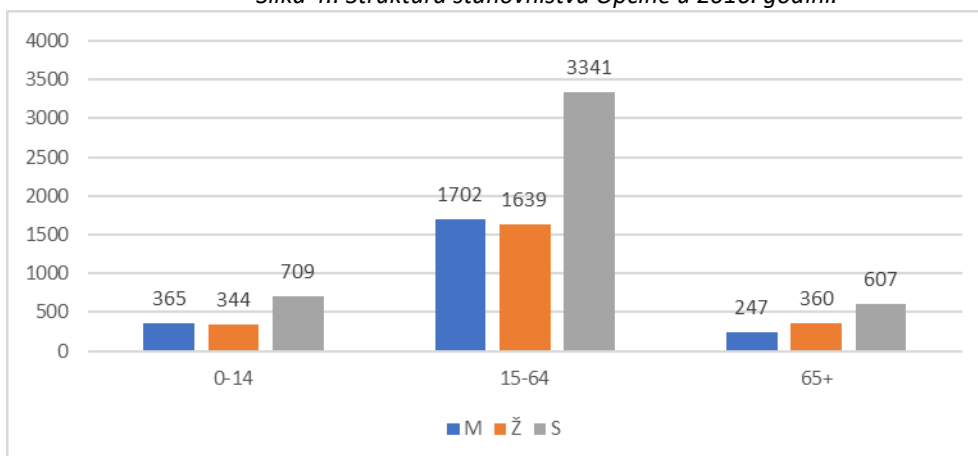
IV.1.2.2. Struktura stanovništva

Uzimajući u obzir podatke iz 2013. godine, najveći broj stanovnika predstavlja grupa stanovništva od 15 do 64 godina starosti, odnosno 62% stanovništva općine Domaljevac – Šamac pripada ovoj grupi.

Podaci za 2016. godinu govore da je na području općine Domaljevac – Šamac registrirana 3.341 osoba starosne dobi 15 - 64 godina, što predstavlja grupu radno sposobnog stanovništva i čini 71,74% ukupnog broja stanovnika Općine i 10,96% ukupnog broja radno sposobnog stanovništva Županije.

Udio stanovnika starije dobi (65+) godina je relativno velik i u 2016. godini iznosi 13,03 % od ukupnog broja stanovništva općine, odnosno 11,14% ukupnog broja registriranih lica populacije 65+ godina na području Županije Posavske. Dakle, vidi se da Općina Domaljevac – Šamac ima veoma nepovoljan odnos radno sposobnog i starog stanovništva.

Slika 4.: Struktura stanovništva Općine u 2016. godini.

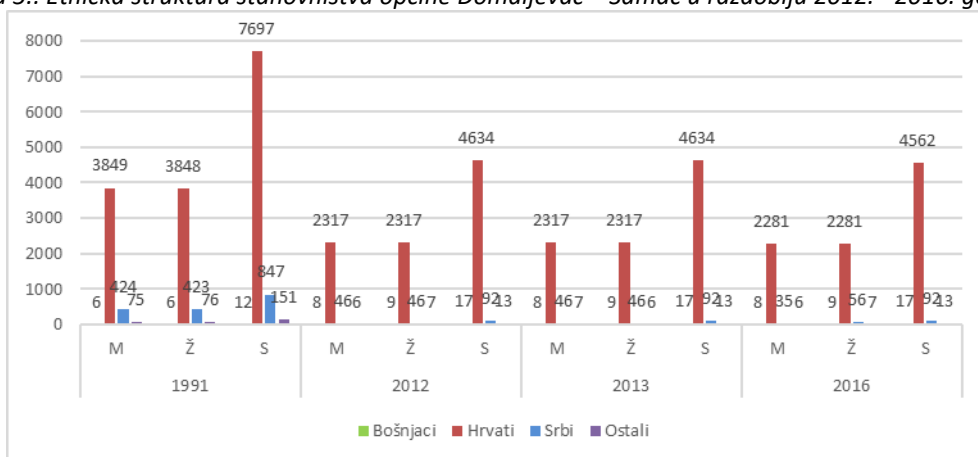

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Udio od samo 15,22% mladih (0 - 14 godina) u ukupnom broju stanovnika Općine i 10, 83% u ukupnom broju mladih na nivou Županije, govori da populaciju općine karakterizira regresivni tip starosne strukture. Ovakva starosna struktura stanovništva nije povoljna sa aspekta daljnje reprodukcije populacije na području općine Domaljevac – Šamac. Većina stanovništva živi urbanim područjima općine, s tim da je struktura stanovništva u odnosu na 1990. godinu, takva da se može govoriti o migracijama stanovništva iz ruralnih u urbana područja Općine.

Etnička struktura stanovništva je također izmijenjena u odnosu na 1991. godinu, a ogleda se u značajnom smanjenju stanovništva čiji je broj u 2016. godini za 49,66% manji u odnosu na broj stanovnika koji je pripadao općini Domaljevac – Šamac prema popisu iz 1991. godine., sa indeksom odsutnog stanovništva u 2016. godini od – 48,1. Kada se uspoređuju podaci popisa iz 2013. godine sa podacima popisa stanovništva iz 1991. godine, uočavamo da se pad broja stanovništva najviše odrazio na osobe koje su se 1991. izjašnjavale kao srbi kojih je tada bilo 874 i kojih je danas 92, odnosno kojih je manje za 89,13%, zatim slijede osobe koje su se 1991. godine izjašnjavale kao ostali i čiji je broj sa 247 pao na 28 odnosno za 88,66%. Broj Hrvata je u odnosu na 1991. manji za 39,79% odnosno sa 7697 pao je na 4634 osobe, dok je broj Bošnjaka u porastu u odnosu na 1991. i on je sa 12 osoba koja se izjasnila kao Bošnjaci u 2013. godini porastao na 17.

Slika 5.: Etnička struktura stanovništva općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina.

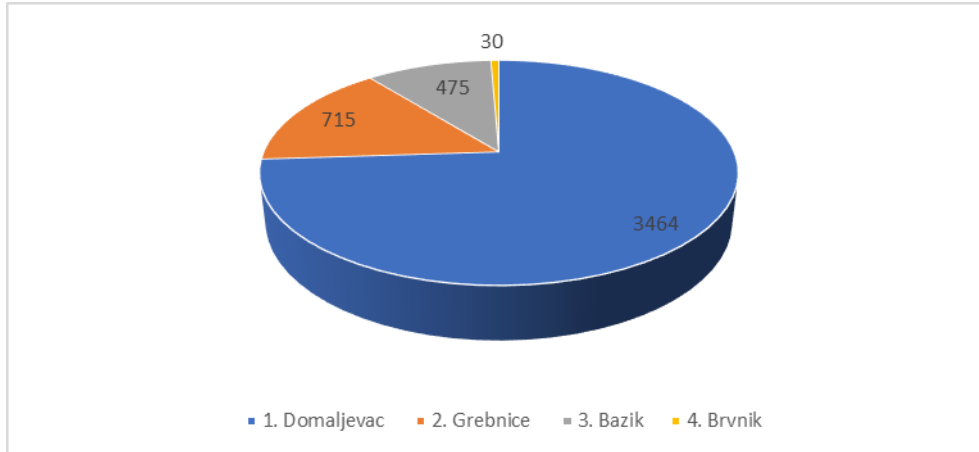

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.2.3. Prostorni raspored stanovništva

Općina Domaljevac – Šamac je sačinjena od četiri mjesne zajednice, od kojih je mjesna zajednica Domaljevac najmnogoljudnija i u kojoj prema podacima Općinskog razvojnog tima živi 3464 osobe ili 73,95 % registriranog stanovništva u 2016. godini. Broj mjesnih zajednica, kao i broj stanovnika koji u njima živi još jednom potvrđuje činjenicu da se ovdje radi o jednoj od najmanjih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Slika 6.: Broj stanovnika po Mjesnim zajednicama općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini.

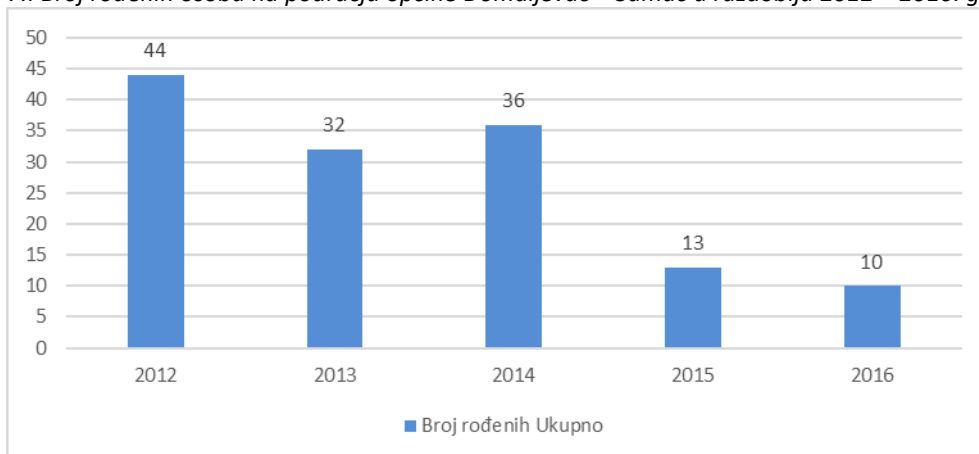

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.2.4. Prirodni priraštaj stanovništva

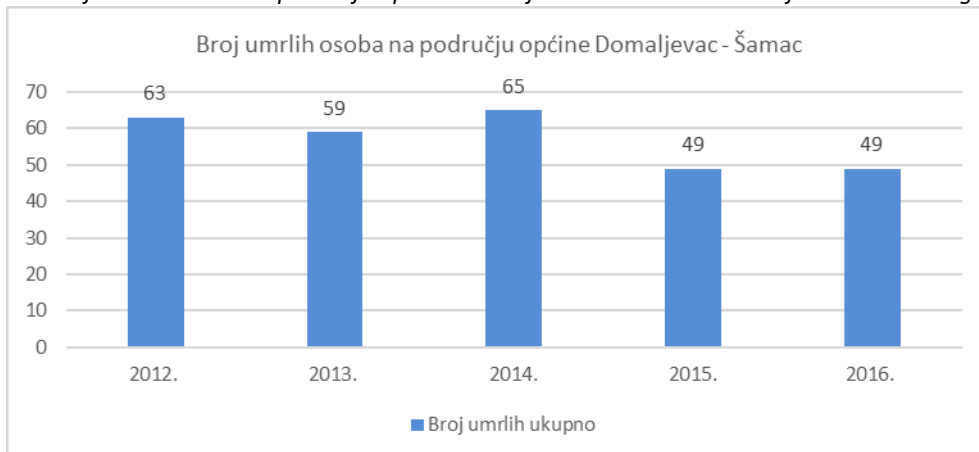
Prema raspoloživim podacima o rođenim u razdoblju od 2012. godine pa do 2016. godine na području općine evidentan je znatno niži broj rođenih u odnosu na broj umrlih osoba, što za rezultat ima negativan prirodni priraštaj.

Slika 7.: Broj rođenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012 – 2016. godina.

Izvor: Općinski razvojni tim

Slika 8.: Broj umrlih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012 – 2016. godina.

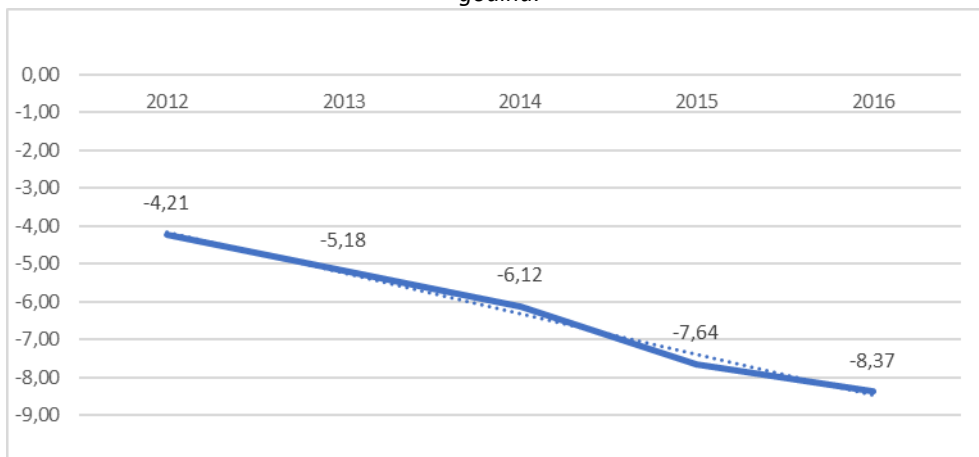

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2016. godini zabilježeno 10 živorođenih i 49 umrlih osoba na području Općine Domaljevac – Šamac, što čini prirodni priraštaj od -39, odnosno izraženo na 1000 stanovnika imamo negativan prirodni priraštaj od -8,4‰, i koji je jednak sa prirodnim priraštajem registriranim na nivou Županije Posavske.

Konstantan pad prirodnog priraštaja na području Općine pa i Županije Posavske u cijelosti može se pripisati lošem gospodarskom stanju stanovništva, slabo razvijenom gospodarstvu, zbog čega se javlja visoka stopa odliva radno sposobnog stanovništva, posebno mladih, kako područja općine, tako i iz Županije.

Slika 9.: Kretanje stope prirodnog priraštaja na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

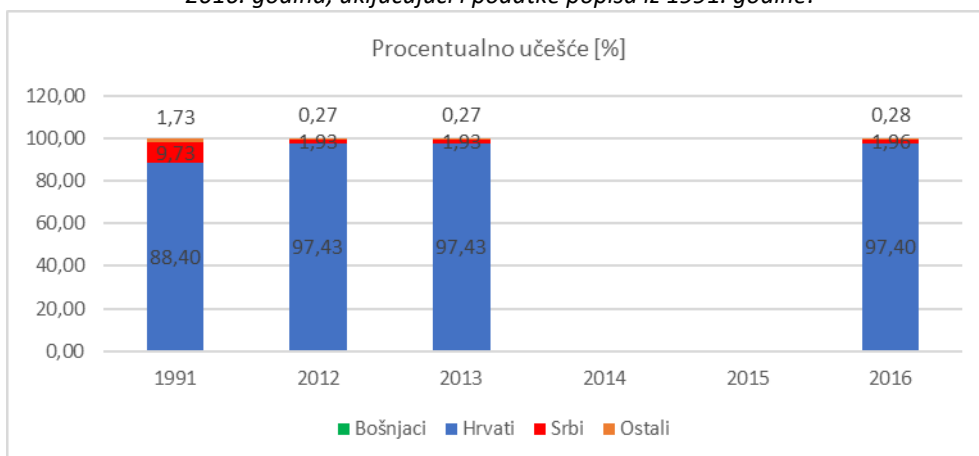

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.2.5. Migracije stanovništva

Najznačajnije migracije na području općine su se odnosile na migracije uzrokovane ratnim dešavanjima tokom 90-tih godina prošlog stoljeća, a što je prikazano na sljedećoj slici.

Slika 10.: Prikaz etničke strukture stanovništva na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012 – 2016. godina, uključujući i podatke popisa iz 1991. godine.

Izvor: Općinski razvojni tim

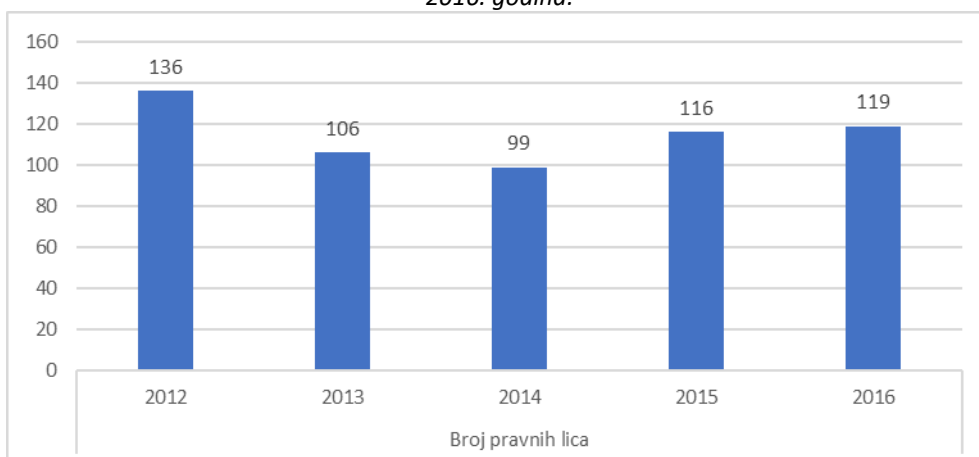
Podaci o unutarnjim migracijama pokazuju negativan migracioni saldo u periodu 2013. – 2016. godina. Broj stanovnika općine je, na osnovu negativnog unutarnjeg migracionog salda u navedenom razdoblju, smanjen za 532 stanovnika, odnosno za 10,12 % u odnosu na broj stanovnika iz 2013. godine. Međutim, i pored toga može se primijetiti blagi trend smanjenja unutarnjih migracija, odnosno smanjenje broja stanovnika koji napuštaju ili doseljavaju u općinu.

IV.1.3. Pregled stanja i kretanja u lokalnom gospodarstvu

IV.1.3.1. Broj i struktura poduzeća

Na području općine je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2016. godini bilo registrirano 119 pravnih lica, što je za 2,6% više u odnosu na 2015. godinu, a za 20,2 % više pravnih lica u odnosu na 2014. godinu. Pravna lica registrirana na području Općine čine 11,62% pravnih lica registriranih u Županiji Posavskoj.

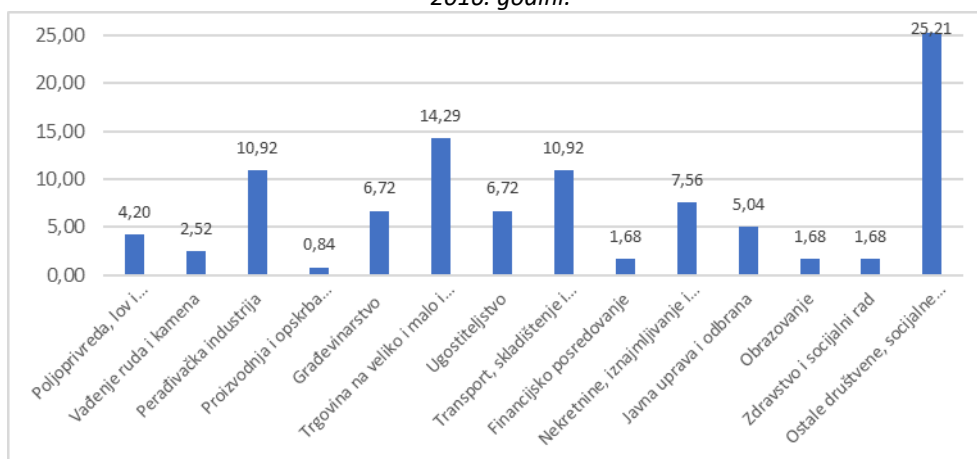
Slika 11.: Prikaz broja registriranih pravnih lica na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Općinski razvojni tim i FZS

Najveći broj registriranih pravnih lica za 2016. godinu evidentiran je u sektoru ostalih društvenih, socijalnih i osobnih uslužnih djelatnosti, odnosno 30 pravnih lica (25,21 % od ukupno registriranih), zatim slijedi sektor trgovine na veliko i malo i održavanja sa 17 pravnih lica (14,29 %), te sektor prerađivačke industrije i sektor transporta, skladištenja i komunikacije sa po 13 pravnih lica (10,92 %). Dakle ova četiri gospodarska sektora broje 73 pravna lica, odnosno 61,34 % od ukupno registriranih poslovnih subjekata na području općine Domaljevac – Šamac.

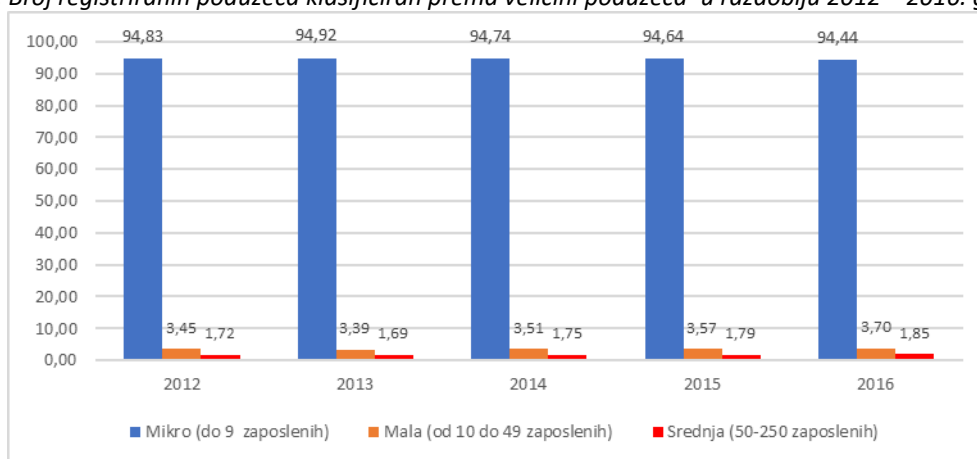
Slika 12.: Učešće pojedinih djelatnosti u ukupnom broju registriranih pravnih lica na području Općine u 2016. godini.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Kada promatramo broj poduzeća registriranih na području općine Domaljevac – Šamac (54 registrirana poduzeća u 2016. godini) klasificiranih prema broju zaposlenika, uočavamo da čak 94,5 % poduzeća pripada grupi mikro poduzeća (do 9 zaposlenih), na mala poduzeća (10 - 49 zaposlenih) otpada cca 3,5%, dok približno 2% registriranih poduzeća čine srednja poduzeća (50 - 250 zaposlenih).

Slika 13.: Broj registriranih poduzeća klasificiran prema veličini poduzeća u razdoblju 2012 – 2016. godina [%].

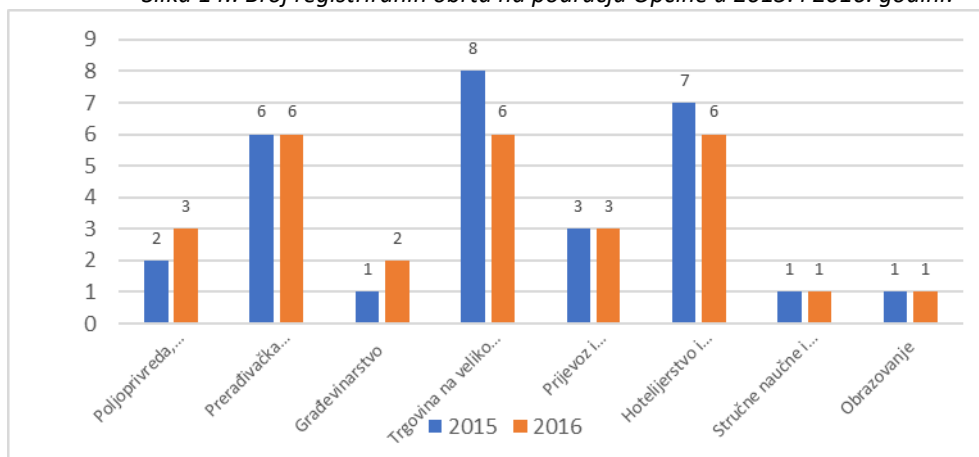
Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.3.2. Broj i struktura obrtničkih radnji

U okviru poduzetničke djelatnosti prema tipu organiziranja, u 2016. godini bilo je registrirano 28 obrta na području Općine, odnosno 5,22% obrta registriranih u Županiji Posavskoj. Broj registriranih obrta u 2016. godini je za 3,44% manji nego u 2015. godini.

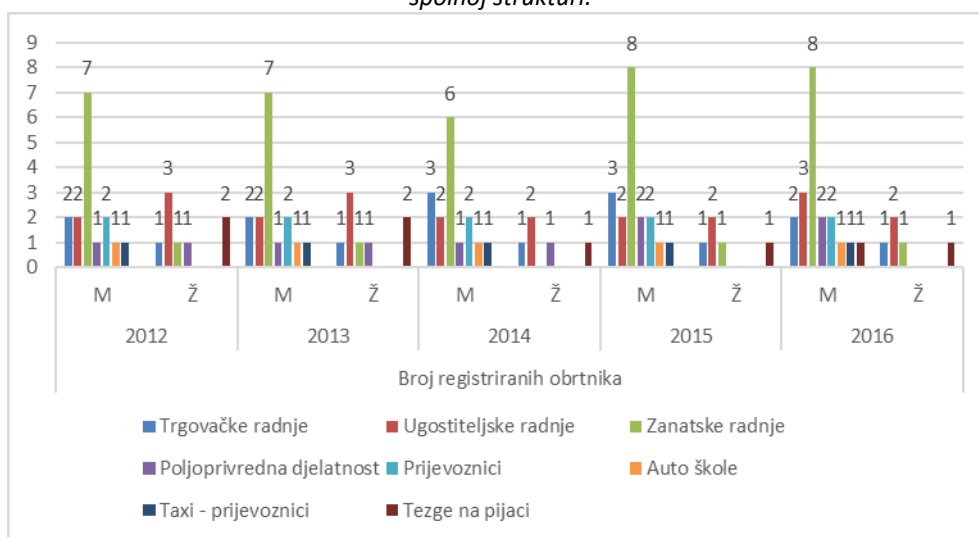
Najveći procent registriranih obrta u 2016. godini se odnosi na tri gospodarske oblasti i to prerađivačka, trgovina na veliko i Hotelijerstvo u kojima je registrirano po 6 obrta i ove tri oblasti nose 64,3% ukupnog broja registriranih obrta u općini Domaljevac – Šamac. Zatim slijedi poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, te prijevoz i skladištenje sa po 3 registrirana obrta odnosno po 10,7%, i građevinarstvo u kojem je registrirano 2 obrta odnosno 7,14%. Iz oblasti obrazovanja i stručne, naučne i tehničke djelatnosti registriran je po 1 obrt ili 3,57 % ukupnog broja registriranih obrta na području Općine.

Slika 14.: Broj registriranih obrta na području Općine u 2015. i 2016. godini.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Slika 15.: Broj registriranih obrta na području Općine u razdoblju 2012 - 2016. godina, klasificiran prema spolnoj strukturi.

Izvor: Općinski razvojni tim

Malo poduzetništvo, čiji su nosioci obrtničke radnje i mikro poduzeća, predstavlja najznačajniji segment gospodarstva općine Domaljevac-Šamac. Razvoj ove gospodarske djelatnosti svakako da doprinosi razvoju malih i srednjih poduzeća, zapošljavaju radnu snagu shodno svojim potrebama i zadanim pravcima vlastitog investicionog razvitka.

U svrhu poticaja razvoja gospodarstva na području općine Domaljevac – Šamac, općinske službe za upravu će prema svojoj nadležnosti u gospodarskoj razvojnoj politici stimulirati razvoj privatnog biznisa, kroz aktivnosti koje će obezbijediti administrativne procese tako da budu na usluzi svima koji žele investirati, a posebice u proizvodne i uslužne djelatnosti. Općina će potporu pružati u formi brže

procedure rješavanja pitanja lokacija, infrastrukture, raznih dozvola i suglasnosti te administrativnih procedura.

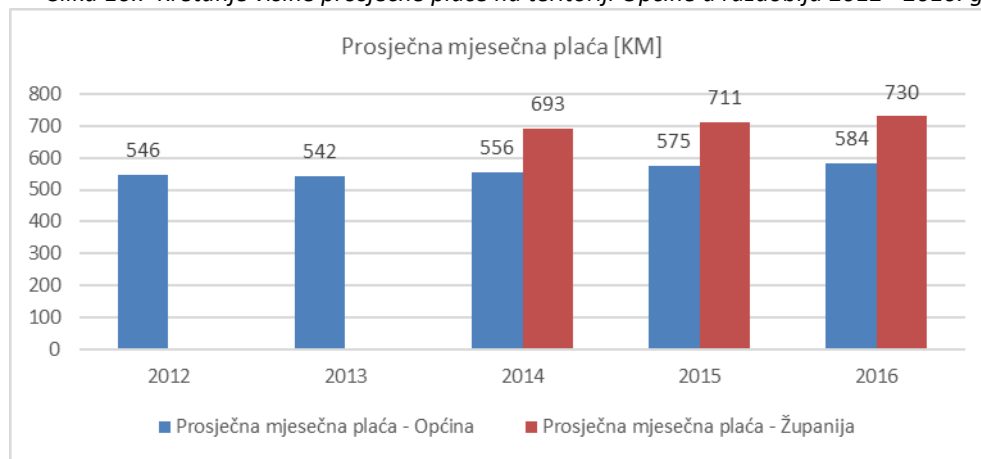
IV.1.3.3. Kretanje ukupnih prihoda i prosječne plaće po sektorima

Prosječna mjesečna plaća na razini općine, u 2012. godini je iznosila 546,00 KM, dok je prosječna mjesečna plaća u 2016. godini iznosila 584,00 KM. Dakle u rasponu od 4 godine prosječna mjesečna plaća na nivou Općine je povećana za 6, 96%.

Prosječna mjesečna plaća na nivou Općine je u 2014. godini za 19,76% bila manja od prosječne plaće na nivo Županije Posavske, dok je ta razlika u 2016. godini nešto malo veća i iznosila je 20%.

Promatrano za 2016. godinu, prosječna plaća na nivou Općine iznosila je 69,6% od prosječne mjesečne plaće na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Slika 16.: Kretanje visine prosječne plaće na teritoriji Općine u razdoblju 2012 - 2016. godina.

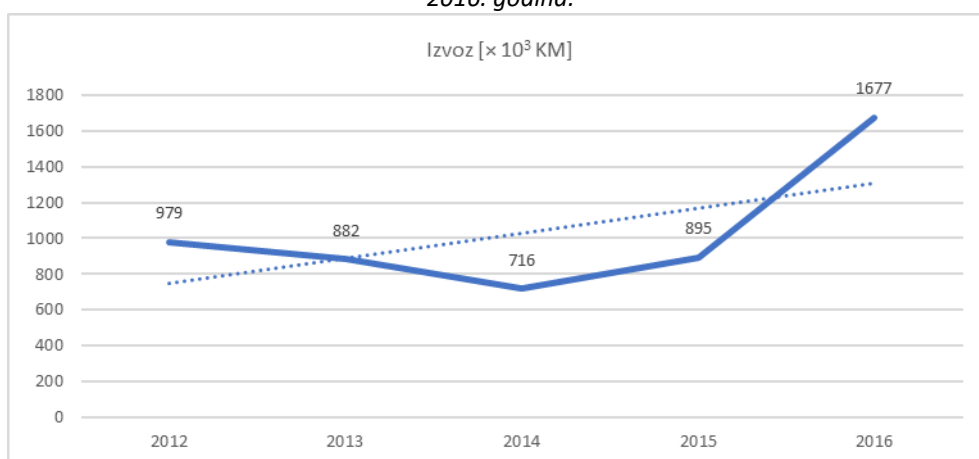
Izvor: Federalni zavod za statistiku

IV.1.3.4. Vanjskotrgovinska razmjena i najznačajnija izvozna poduzeća

Prema podacima APIF-a, ukupan izvoz poduzeća sa područja općine je u periodu 2014 - 2016. godina bilježio trend rasta, i u 2016. godini je dostigao razinu od 1.677.000 KM, što je za 134 % više nego u 2014. godini, odnosno više za 73,29% u odnosu na 2012. godinu koja je prije toga bila najuspješnija po pitanju izvoza. Ostvareni izvoz gospodarstvenika sa područja Općine u 2016. godini, sudjeluje sa 1,64% u ukupnoj vrijednosti izvoza koji je u 2016. godini ostvarila Posavska županija.³

³ Izvor: Federalni zavod za statistiku, publikacija „Kanton posavski u brojkama“

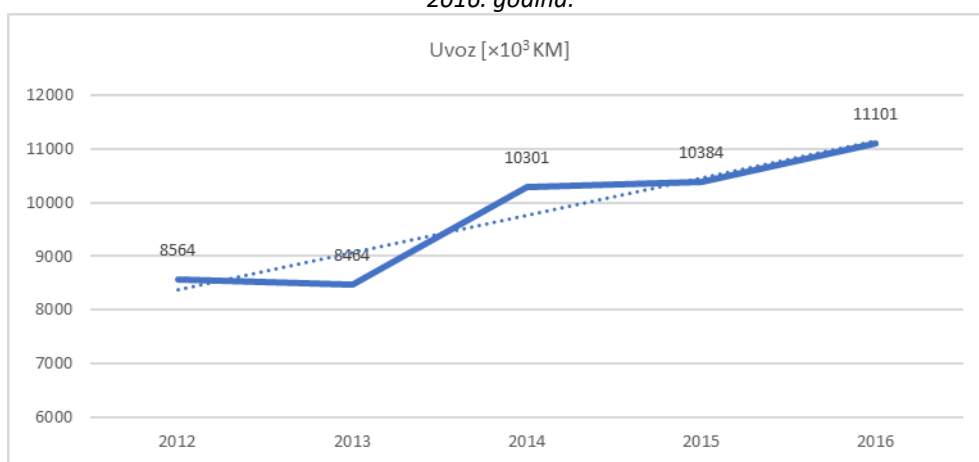
Slika 17.: Vrijednost izvoza poduzeća registriranih na području Općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012 - 2016. godina.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Što se uvoza tiče na području općine Domaljevac – Šamac u periodu 2012. - 2016. godina zabilježen je rast uvoza roba i usluga, pa je tako u 2016. godini ostvaren uvoz u vrijednosti od 11.101.000 KM, što je za 31,15% više nego u 2013. godini u kojoj je ostvarena najniža vrijednost uvoza, odnosno za 29,62% veći nego 2012. godine. Ostvarena vrijednost uvoza na područje Općine predstavlja 6,24%, od ukupno ostvarenog uvoza Županije posavske u 2016. godini.

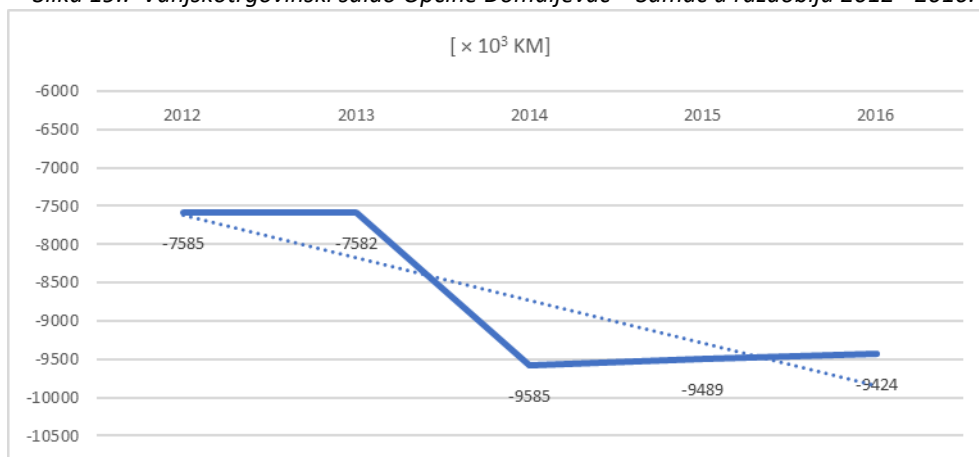
Slika 18.: Vrijednost uvoza poduzeća registriranih na području Općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Općina Domaljevac – Šamac je u prethodnom razdoblju imala izrazito negativan vanjskotrgovinski saldo, a koji se od 2013. godine konstantno povećava i u 2016. godini iznosio je -9.424.000 KM, što za ovako nerazvijenu općinu predstavlja ozbiljan problem. Pokrivenost uvoza izvozom u Općini za 2016. godinu iznosila je 15,1% što je značajno manje u odnosu na županijsku razinu gdje ona iznosi 57,3%, te je jedan od lošijih rezultata i na području Federacije Bosne i Hercegovine, te i ova činjenica Općinu dovodi u nezavidan položaj u odnosu na ostale u pogledu stanja poduzetništva na njoj teritoriji.

Slika 19.: Vanjskotrgovinski saldo Općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012 - 2016. godina.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Kada promatramo vanjsko trgovinsku razmjenu Općine za 2016. godinu, uvoz po glavi stanovnika iznosio je 2.384 KM, a na županijskoj razini on je bio 4.190 KM, dok je izvoz za isto razdoblje iznosio 360 KM po glavi stanovnika na razini Općine i 2.401 KM na razini Županije⁴.

I ovdje je očit disbalans uvoza i izvoza, koji na najbolji način oslikava stanje gospodarstva na području općine Domaljevac – Šamac.

IV.1.3.5. Veće investicije u gospodarstvu

Općina Domaljevac-Šamac spada u krug niskorazvijenih gospodarskih sredina čemu doprinosi i činjenica da je novoformirana općina. Jedan od razloga takvog stanja je nerazvijena industrija kao posljedica tradicionalnog oslanjanja na poljoprivrednu proizvodnju koja je u pravilu angažirala veliki broj uposlenih. Sve navedeno je doprinijelo i relativno slaboj razvijenosti privatnog poduzetništva i malog biznisa uopće.

Neiskorištenost poslovnih infrastrukturnih resursa u vlasništvu privatnih subjekata, predstavlja problem i direktno ima za posljedicu otežavanje daljnjih gospodarskih aktivnosti. Također, nedostatak poduzetničkih zona još je jedan od razloga sporijeg razvoja gospodarstva na području Općine. Rješavanje pitanja poduzetničkih zona predstavlja jedan od glavnih prioriteta u radu nadležnih organa Općine, čime se stvara mogućnost za kreiranje programa poticaja razvoja poduzetništva kroz stvaranje potrebne infrastrukture za formiranje i razvoj malih i srednjih poduzeća (MSP). Formiranjem gospodarske zone omogućilo bi stvaranju nove gospodarske strukture zasnovane na novim programima i inovativnim tehnologijama čime bi se izvršila zamjena „stare“ devastirane gospodarske strukture koju, očito, nije moguće kvalitetno privatizirati, obnoviti i dalje razvijati.

Osnovu na kojoj bi se bazirao projekat poticaja razvoja malih i srednjih poduzeća predstavlja razvoj sadržajnog i odgovornog partnerstva javnog i privatnog sektora, a koji bi udružili svoje najkvalitetnije resurse sa jasno definiranim principima suradnje, odgovornosti, javnosti i transparentnosti rada.

Uspostava Poduzetničke Zone I i II za područje općine Domaljevac-Šamac ima strateški cilj razvitka sektora poduzetništva novih poslovnih subjekata iz kategorije malih i srednjih poduzeća (MSP), te utemeljenja i izgradnje privlačno poslovnog i životnog okruženja“ (poslovne zone).

⁴ Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje, Agencija za statistiku BiH

Dosadašnja ukupna ulaganja javnog i privatnog sektora u Poduzetničke zone iznose 15.414.000 KM, a vrijednost uređenja infrastrukture u zoni iznosi 850.000 KM. Na uređenje infrastrukture do sada je uloženo 350.000 KM. Općina je izradila idejnu Projektnu dokumentaciju za uređenje infrastrukture. Za dovršetak uređenja infrastrukture u zoni potrebno je uložiti 1.000.000 KM.

Trenutno, na području Općine postoje oblasti Poduzetničke zone I – „Malo Blato“, koja zauzima površinu od 3 ha i u kojoj postoji potreba za institucionalnom i infrastrukturnom izgradnjom u cilju proširenja za još 2,5 ha. Proširenje i uređenje poduzetničke zone je jedan od strateških pravaca u stvaranju gospodarske samodrživosti općine, međutim za dalji razvitak gospodarskih aktivnosti neophodno je izraditi i usvojiti novi Prostorni plan općine Domaljevac-Šamac.

Opravdanost ulaganja u Poduzetničke zone I – „Malo Blato“, potvrđuje činjenica da u njoj već posluje veći broj poslovnih subjekata koji su nosioci gospodarstva općine Domaljevac – Šamac i to:

- „M&K Company“ d.o.o. proizvodno-trgovinska djelatnost, uposlenih 20
- „Yimor“ d.o.o. proizvodno-trgovinska djelatnost, uposlenih 193,
- „Koturić-Toni“ d.o.o. proizvodno-trgovinska, uposlenih 23,
- „M&K Company“ d.o.o. proizvodno-trgovinska djelatnost, skladišni prostori, uposlenih 2,
- „Oranica“ d.o.o. otkupna stanica poljoprivrednih proizvoda, uposlenih 3,
- „Mirnovec“ d.o.o. proizvodno-trgovinska djelatnost, uposlenih 2.

Bitan faktor razvitka Općine je otvaranje poslovnih subjekata u zoni i zapošljavanje stanovništva te povrat uplaćenih poreza. U poduzetničkoj zoni u Općini Domaljevac - Šamac trenutno je uposleno 242 osobe. Nakon uređenja poduzetničke zone i poslovnog inkubatora očekuje se upošljavanje dodatnih 150 osoba.

IV.1.3.6. Samoprocjena poslovnog okruženja prema LocalAct zasnovanom na evropskom Aktu o malom biznisu

LocalAct je metodologija⁵ usklađenog lokalnog djelovanja na razvoju malih i srednjih poduzeća i poduzetnikaca (u daljem tekstu MSPiP) prema principima i standardima koji važe u zemljama Europske unije. Njome se omogućuje brzo fokusiranje i koncentriranje lokalnih resursa na poboljšanje poslovnog okruženja i instrumenata podrške za MSPiP, koja poduzeća smatraju važnim za njihovo poslovanje i razvoj, a lokalna vlast izvodivim, sa aspekta njenih mogućnosti i resursa.

Razina ostvarenja indikatora za MSPiP na lokalnom nivou, kako ih definira LocalAct zasnovan na evropskom Aktu o malom biznisu, prema ocjeni članova općinskog razvojnog tima Općine Domaljevac – Šamac je sljedeći:

- Još uvijek nedostaju politike, odnosno instrumenti podrške za MSPiP, u sljedećim područjima:
 - trenutno nema važećeg strateškog razvojnog dokumenta (koji uključuje lokalni gospodarski razvoj i MSPiP), jer ranije pripremljena Strategija nije usvojena, ali je u toku izrada novog dokumenta;
 - sustavne mjere za borbu protiv neformalnog gospodarstva i rada „na crno“;
 - utjecaj MSPiP na određivanje infrastrukturnih prioriteta od značaja za MSPiP u programu kapitalnih investicija (PKI) je nedovoljan, pošto se određivanje infrastrukturnih prioriteta za PKI vrši kroz uobičajene javne rasprave, bez posebnih prilika za direktan utjecaj MSPiP-a na određivanje infrastrukturnih prioriteta;
 - nije objedinjeno pružanje usluga i informacija za poduzeća na jednom mjestu,;
 - nije pripremljen pregled niti su poduzete aktivnosti za pojednostavljenje uvjeta i dozvola za gradnju (poslovnih) objekata;

⁵ Metodologija lokalizacije Akta o malom biznisu: <http://www.edabl.org/Uploads/admin/LocalAct%20-%20Metodologija%20lokalizacije%20Akta%20o%20malom%20biznisu.pdf>

- visina komunalnih pristojbi i naknada nije planski usmjerena prema pojeftinjenju komunalnih pristojbi i naknada, u skladu sa konzultacijama urađenim sa MSPiP;
 - nema pregleda raspoloživih poslovnih usluga na području jedinice lokalne samouprave (i bližoj okolini), ni pregleda potreba MSPiP za poslovnim uslugama;
 - nema poslovnih obuka za nove poduzetnike ni informacijsko - savjetodavne podrške za firme u nastajanju;
 - nema inkubatora niti studije izvodivosti za uspostavljanje inkubatora;
 - nema financijske podrške za firme u nastajanju i nema plana da se uspostavi;
 - poslovna saradnja sa već postojećim firmama je trenutno ograničena
 - ne postoji Gospodarski savjet,;
 - mali broj firmi ima uvedene standarde kvaliteta/tehničke standarde EU, a Općina (pruža isključivo savjetodavnu podršku;
 - ponuda i potražnja obrazovnih profila nije usklađena;
 - podrška poslovnom i stručnom obučavanju je ograničena na to da se poduzećima putem mail-a, telefonski ili lično prosljeđuju informacije o raspoloživim poslovnim i stručnim obukama, uz povremeno i djelomično praćenje njihovog učešća;
 - nema informacija o inovativnoj orijentaciji i potrebama poduzeća;
 - MSP ne sudjeluju u unapređivanju životne sredine/energetske efikasnosti
 - nema promocije upotrebe sistema i standarda upravljanja životnom sredinom;
 - ranije je pružana podrška sajamskim nastupima MSPiP, ali nije bilo konkretnih efekata;
 - promocija MSPiP-a na lokalnom/regionalnom nivou ne postoji.
- Trenutno se radi na oblikovanju i planiranju uvođenja politika/instrumenata u sljedećim područjima:
 - promocija ženskog poduzetništva i podrška poduzetnicama nisu predviđene strateškim dokumentom;
 - nije uređena baza podataka o gospodarskim subjektima, kao analitička osnova za praćenje MSPiP, koja se dopunjava i ažurira prvenstveno podacima koji se dobivaju od Poreske uprave, ali ne postoji detaljna analiza, izuzev izvještaja o stanju u gospodarstvu;
 - Akcioni plan sa konkretnim mjerama za pojednostavljenje propisa i akata u nadležnosti JLS, koji su od značaja za MSPiP, ne postoji.
 - Specifične politike i instrumenti se već sprovode u sljedećim područjima:
 - konsultacije sa privatnim sektorom se ne provode;
 - rješenje o registraciji zanatske djelatnosti se izdaje za najviše tri dana, a moguće ga je dobiti za jedan dan (ukoliko nema previše zahtjeva);
 - ukupan trošak za dobivanje rješenja o registraciji zanatske djelatnosti je 100 KM;
 - pruža se financijska podrška MSPiP, sa transparentnim procedurama i praćenjem efekata, koja uključuje saradnju sa nadležnim institucijama Federacije BiH, a obuhvata i općinske poticaje za MSPiP i poljoprivredne proizvođače;
 - na području općine djeluju 2 mikro kreditne organizacije koje pružaju podršku za sve kategorije stanovništva.

IV.1.3.7. Turistički potencijali, infrastruktura i usluge

Iako općina Domaljevac – Šamac ima izražene resurse u turističko-rekreativnoj oblasti o nekom razvijenom turizmu teško je govoriti. Mogućnosti za razvoj turizma su prepoznatljive i strateški ih treba iskoristiti. Zemljopisni položaj općine s evidentnim prirodnim resursima (termalna voda, rijeka Sava, flora i fauna), te povijesno kulturno nasljeđe pružaju mogućnost jedinstvene turističke ponude, čije iskorištavanje općinu može profilirati u turistički centar regije. Opći prirodni rezervat između rijeke Save i regionalne ceste R 464 pruža veliki broj mogućnosti za rekreaciju, lov i ribolov, a pogodan je i za stvaranje eko-parka.

Vodni resursi iznimno su značajni za Općinu, a mogu se koristiti za proizvodnju energije, za navodnjavanje u poljodjelstvu, rekreativno – sportske aktivnosti, te eksploataciji svježih pitke vode.

Sa stanovišta mogućeg razvoja banjsko – zdravstvenog turizma veoma je značajno postojanje termalno izvorišne sumporne vode sa izlaznom temperaturom od 86°C. Na području Općine trenutno postoje dvije bušotine termalnih voda dubine 1250 metara, a tlak na izlasku vode iz bušotine je 4 – 5 bara.

Poznato je da kupanje u toploj vodi služi za opuštanje i relaksaciju mišića. Topla voda, vodena para te u njoj topivi i netopivi minerali mogu se koristiti za tretmane najrazličitijih oboljenja i to kupanjem i inhalacijom. Termalna voda sa povišenim sadržajem sulfata, pomažu kod reumatskih oboljenja (artritis i fibromialgija), te kod napetosti leđne muskulature i psihosomatskih tegoba (recimo stanja iscrpljenosti). Ostala područja uspješnog djelovanja termalne vode su oboljenja skeletne strukture i organa, oboljenja dišnih puteva te nervnog sustava. Uzimajući u obzir navedeno jasno je da su termalni izvori jedan od prirodnih resursa na kojima je moguće fokusirati ponudu banjsko – zdravstvenog turizma.

Podizanje turističkih kapaciteta je moguće i razvojem tradicionalnog lova i ribolova na području općine Domaljevac – Šamac. Općina kao i cijelo područje Bosanske Posavine je poznato po bogatstvu lovišta i ribolovnih revira, a najpoznatije je ribolovno područje Bara „Tišina“, površine 70.000 m².

Popunjenost vodom bare „Tišina“ ovisi od vodostaja rijeke Save i vremenskih uvjeta, što se izravno odražava i na stanje, odnosno opstanak ribljeg fonda u Bari. „Tišina“ je inače vrlo bogata ribom, a upravo revitaliziranje navedenog ribolovnog područja omogućilo bi opstanak ribljeg fonda. Bara se i u stanju kakvom trenutno jeste koristi za sportsko ribarenje i takmičenja u ribolovu

Na području općine Domaljevac – Šamac održava se i niz kulturnih i športskih manifestacija, u prvom redu tu su „Dani općine Domaljevac – Šamac“ koji se tradicionalno odvijaju krajem mjeseca svibnja, od 20-26.svibnja. U sklopu navedene manifestacije održavaju se: malonogometni turniri, međunarodni turnir u gađanju glinenih golubova, odbojkaški turniri, Rafting - spust čamcima rijekom Savom, Biciklijada „Športom protiv droge“, Smotra folklor „Domlječka tkanica“, gastronomski festival „Domlječka sarma“ i dr. Procjenjuje se da kulturne događaje posjeti 3.000 osoba na godišnjoj osnovi.

Velike vjerske manifestacije (Sveta Ana u Domaljevcu , Ilino u Grebnicama, Spasovo u Baziku), već sada privlače veliki broj posjetitelja iz dijaspore, a pogodne su za dalji razvoj vjerskog turizma.

Sve ove i druge manifestacije organizirane na ovom području predstavljaju doprinos razvoju turizma, te ih ubuduće treba mnogo više promovirati i maksimalno iskoristiti za prezentiranje ukupnih turističkih mogućnosti općine.

U pogledu razvoja turizma veliki nedostatak predstavlja to što Općina Domaljevac-Šamac nema formiranu Turističku organizaciju, ali se to nastoji premostiti suradnjom sa Turističkom zajednicom Županije Posavske, koja ima nadležnost da poveže sve aktere značajne za razvoj turizma, te da ih animira ka suradnji.

Poseban naglasak rada turističke zajednice je na komunikaciji sa građanima kako bi aktivno uzeli učešće u razvoju. To su npr. urađeni projekti kao „Posavina raj za lov, ribolov i turizam“, „Obilježavanje općine turističkim oznakama“ , „Revitalizacija Bare Tišina“ i slično.

Na području općine Domaljevac – Šamac djeluje jedna turistička agencija, te jedan motel kapaciteta 36 soba, dok zbog nepostojanja turističke organizacije podaci o popunjenosti potojećih i broju privatnih smještajnih kapaciteta nisu na raspolaganju .

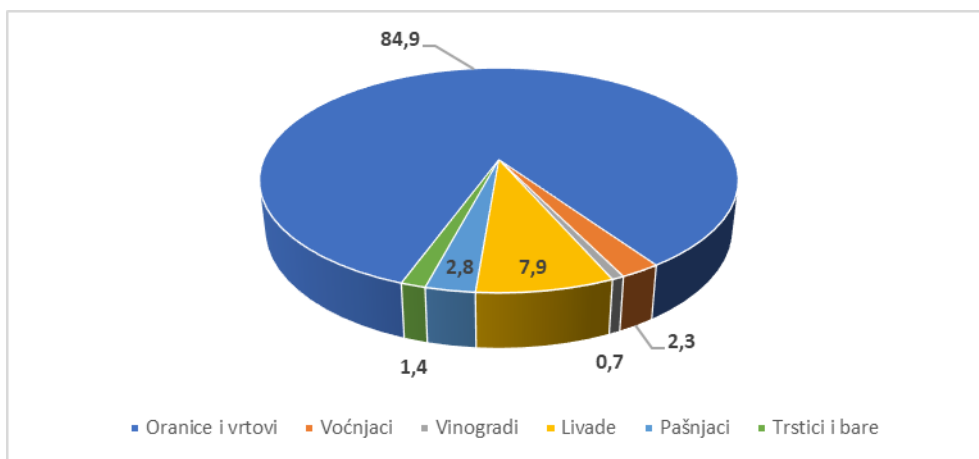
IV.1.3.8. Poljoprivredni potencijali i poljoprivredna gazdinstva

Općina Domaljevac – Šamac ima veoma povoljne agrarno - ekološke uvjete i agrarne resurse za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje. Obradivo zemljište čini 74,59%, od ukupno kategoriziranog zemljišta.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, a u obradi Federalnog zavoda za programiranje razvoja, oranice i vrtovi čine 84,9% ukupno obradivih površina na području općine, kao i 10,8% poljoprivrednih površina županije, te samim time predstavljaju dominantnu i najkvalitetniju kategoriju poljoprivrednog zemljišta.

Livade učestvuju sa 7,9% u obradivim površinama općine, odnosno 18% obradivih površina županije, a zatim slijede vinogradi sa 2,8% na nivou općine, odnosno 100% na nivou županije.

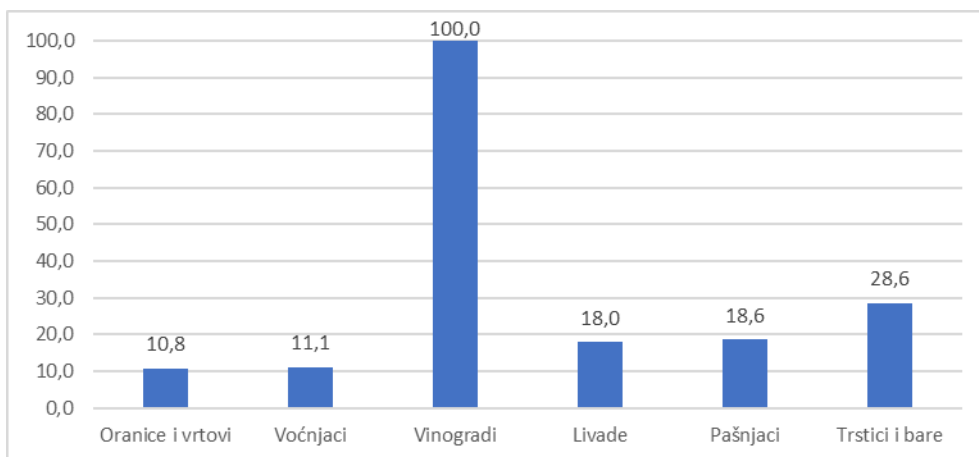
Slika 20.: Kategorije obradivog zemljišta na teritoriji Općine Domaljevac – Šamac [%].

Izvor: FZS i FZZPR

Detaljniji pregled učešća pojedinih kategorija obradivog zemljišta općine u ukupno obradivim površinama Županije Posavske dat je slijedećim dijagramom:

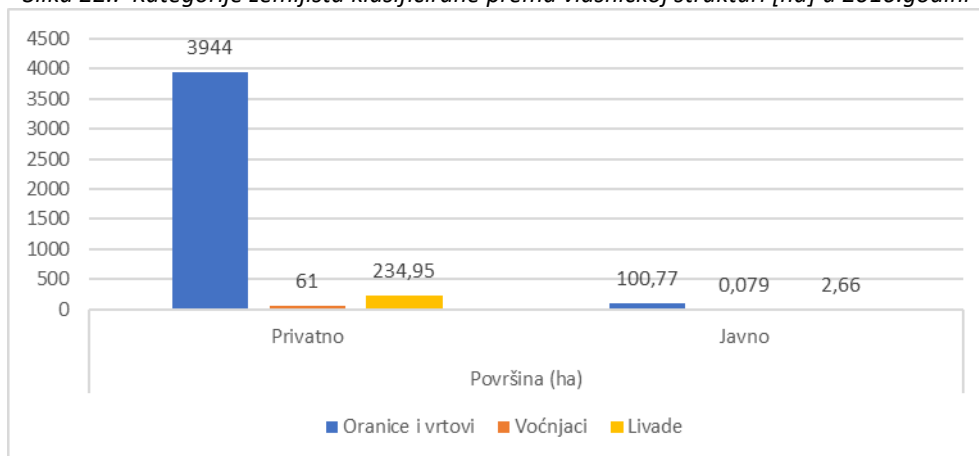
Slika 21.: Udio poljoprivrednih površina Općine Domaljevac – Šamac u poljoprivrednim površinama Županije Posavske u 2016. godini [%].

Izvor: FZZPR

U pogledu vlasničke strukture nad poljoprivrednim zemljištem u općini Domaljevac – Šamac privatna svojina je dominantna sa 96,5%.

Slika 22.: Kategorije zemljišta klasificirane prema vlasničkoj strukturi [ha] u 2016.godini-

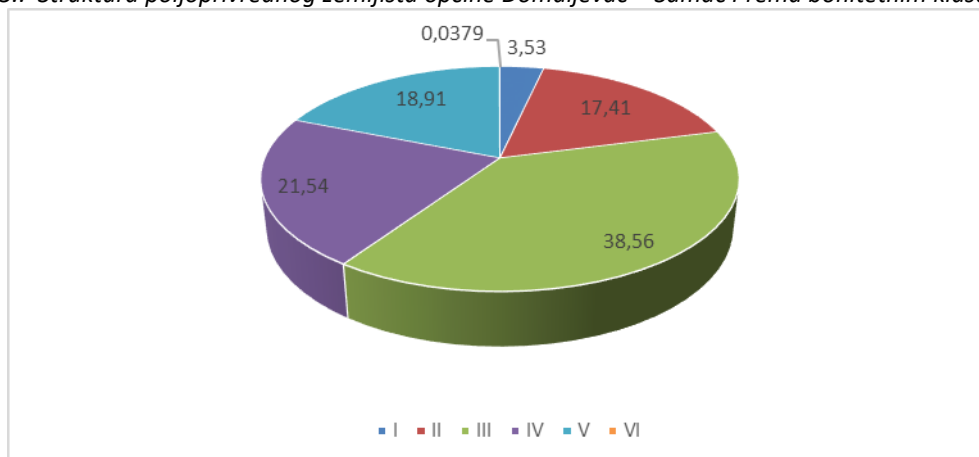

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Iako je moguće ostvariti pravo na poticaje, odnosno na sredstva za financiranje kontrole plodnosti zemljišta, poljoprivrednici nemaju praksu vršenja kemijske kontrole, tako da je korištenje mineralnih đubriva neracionalno što dovodi do smanjenja produktivnosti.

Sama kvaliteta poljoprivrednog zemljišta na teritoriji Općine Domaljevac – Šamac može se smatrati zadovoljavajućom imajući u vidu da 3,53% ukupno poljoprivrednog zemljišta pripada prvoj bonitetnoj klasi, dok 55,97% pripada drugoj i trećoj bonitetnoj klasi.

Slika 23.: Struktura poljoprivrednog zemljišta općine Domaljevac – Šamac Prema bonitetnim klasama [%].

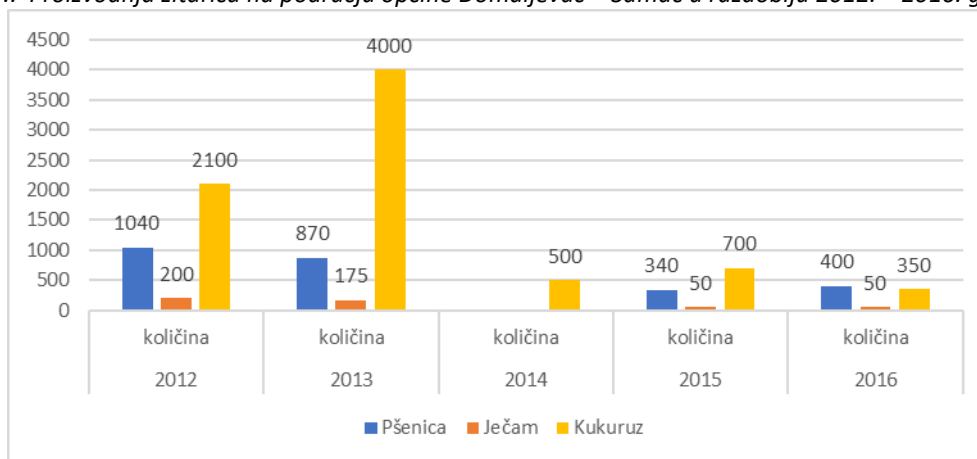
Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Postotak neobrađenog zemljišta u odnosu na ukupno obradive površine općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini iznosi 76,5% i za 17,4% je veći u odnosu na postotak neobrađenih površina u Županiji Posavskoj.

Na području općine Domaljevac – Šamac najvažnija i najrazvijenija poljoprivredna grana je proizvodnja žitarica. U promatranom razdoblju 2012 - 2016. godina, od ratarskih kultura najzastupljeniji je kukuruz, zatim slijede pšenica i ječam.

U posljednje tri godine, na županijskom nivou, veći akcenat se daje na proizvodnju pšenice, a na račun smanjenja proizvodnje kukuruza, što se direktno reflektira i na općinski nivo. Slijedom navedenog u 2016. godini imamo povećanje proizvodnje pšenice za 17,64% (u odnosu na 2015. godinu), odnosno sa 340 tona na 400 tona, što čini 2% ukupne proizvodnje pšenice na nivou županije i smanjenje proizvodnje kukuruza za 50% (u odnosu na 2015. godinu), odnosno sa 700 tona na 350 tona i to predstavlja 1,2% ukupne proizvodnje kukuruza u županiji Posavskoj u 2016. godini.

Slika 24.: Proizvodnja žitarica na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [t].

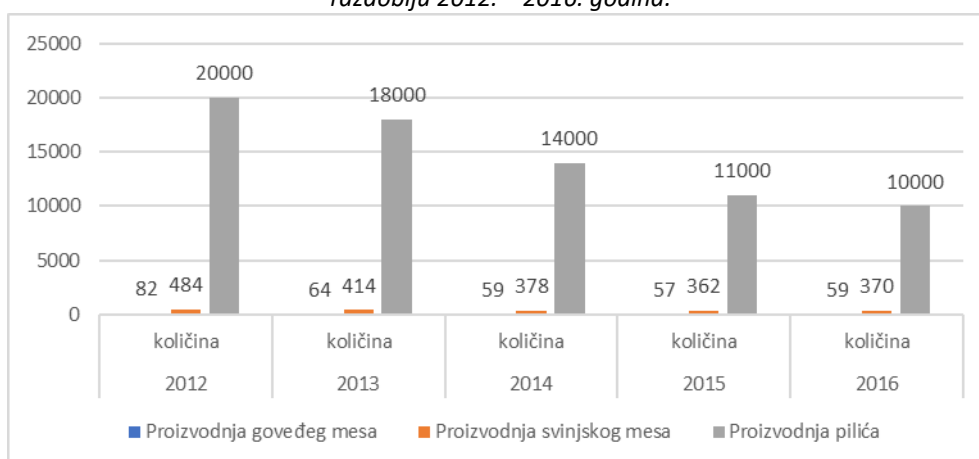
Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Za poljoprivrednike se svake godine, u saradnji sa stručnim organizacijama i institucijama, organiziraju predavanja i manifestacije koje obuhvaćaju različite teme iz oblasti unapređenja poljoprivredne proizvodnje. Trenutno ne postoji planirani poticaj Općine za razvoj poljoprivredne proizvodnje

S obzirom da ratarska proizvodnja predstavlja osnovu za razvoj stočarstva, od izuzetnog je značaja razvoj ove oblasti poljoprivrede.

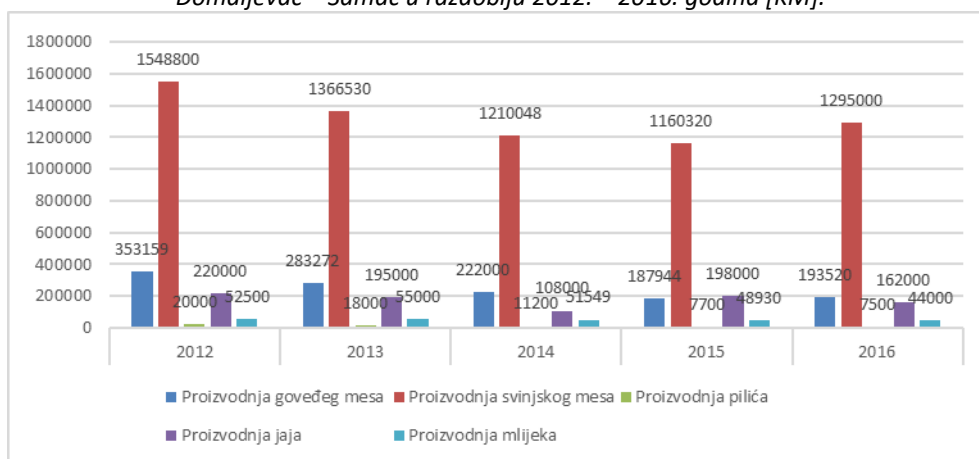
Što se stočarstva tiče prisutan je stalni trend opadanja proizvodnje uzrokovan depopulacijom općine, pogotovo u oblastima gdje je stočarstvo bilo dominantno. U svinjogojstvu su prisutne stalne turbulencije zbog nereguliranog tržišta, tako da se broj farmara koji imaju tržišnu proizvodnju stalno mijenja. U promatranom periodu 2012 - 2016. godina bilježi se opadajući trend proizvodnje u stočarstvu, što se ogleda kako na smanjenje proizvedenih količina tako i na ostvarenu vrijednost proizvedene robe.

Slika 25.: Realizirana proizvodnja u oblasti stočarstva/peradarstva na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Općinski razvojni tim

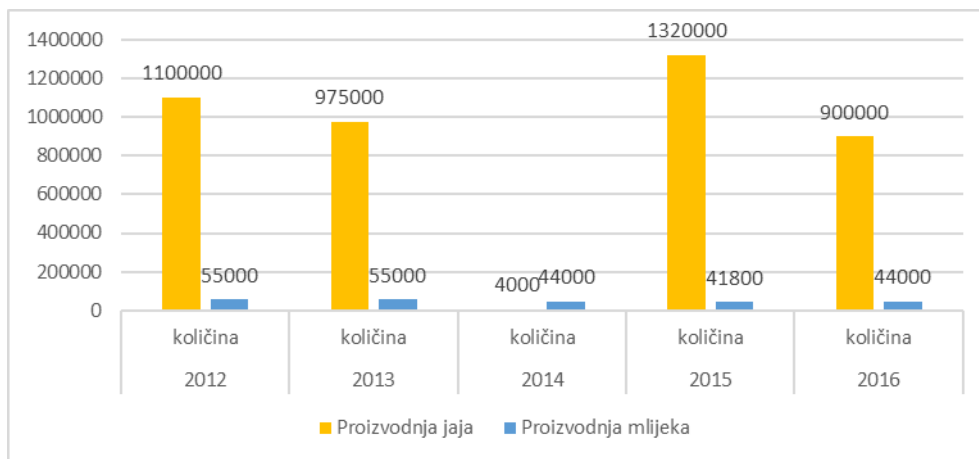
Slika 26.: Realizirana tržišna vrijednost proizvodnje u oblasti stočarstva/peradarstva na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Kada se govori o peradarstvu na području općine Domaljevac – Šamac je registrirano 3 pravna subjekata koji se bave proizvodnjom jednostavnih pilića – Brojlera i konzumnih jaja, dok je u toku izgradnja dva velika objekta za tov peradi.

Slika 27.: Realizirana proizvodnja u oblasti proizvodnje mlijeka/jaja na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

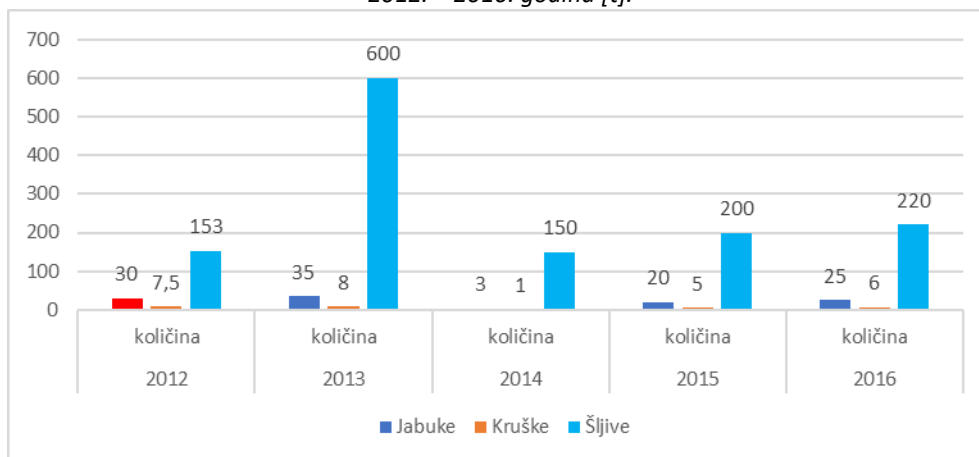

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Razvoj voćarstva usmjeren je na zasnivanju intenzivnih plantažnih voćnjaka, a ovaj vid proizvodnje je pogodan za domaćinstva koja uz odgovarajuće uvjete posjeduju i manje zemljišne površine u odnosu na ratarstvo.

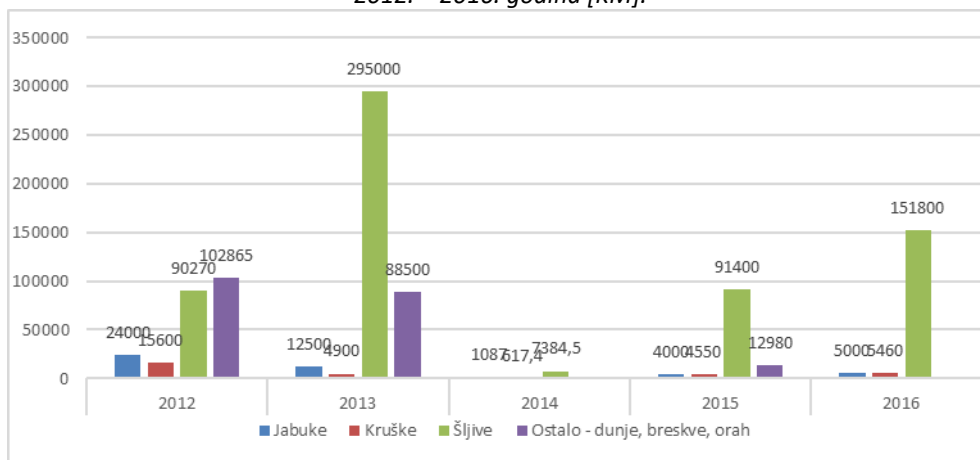
Kada se analizira struktura proizvodnje voća uočava se da dominira uzgoj šljive sa 220 tona u 2016. godini i on čini 8% ukupne proizvodnje šljiva na području Županije Posavske, a zatim slijedi proizvodnja jabuka (25 tona ili 6,7% proizvodnje jabuke u Županiji) i kruške (6 tona ili 2,4% proizvodnje kruške u Županiji).

Slika 28.: Realizirana proizvodnja u oblasti proizvodnje voća na području općine Domaljevac – Šamac u periodu 2012. – 2016. godina [t].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Slika 29.: Realizirana tržišna vrijednost proizvodnje voća na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [KM].

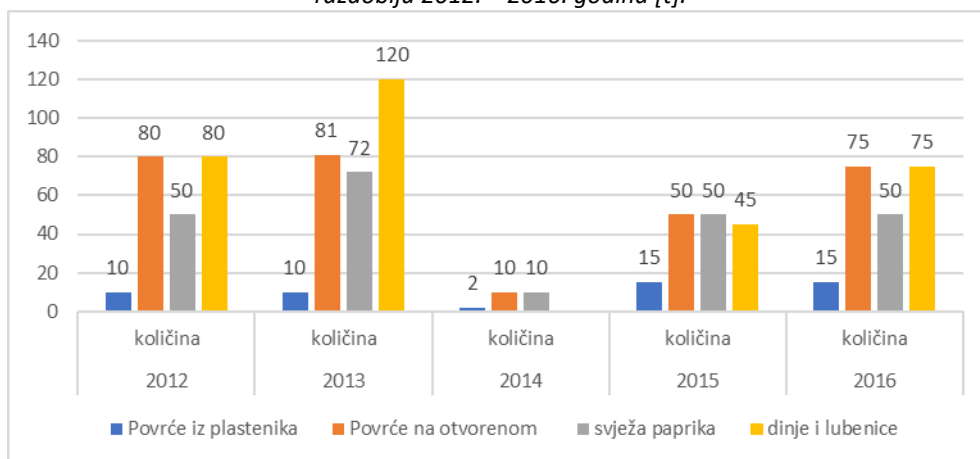

Izvor: Općinski razvojni tim

U cilju unaprjeđenja proizvodnje voća pored povećanja površina zasađenih voćem treba težiti i povećanju kako prinosa tako i kvaliteta plodova. U proteklom periodu pokrenuta je aktivnost na podizanju novih suvremenih voćnjaka, a što je potaklo stalni rast interesiranja građana za zasnivanjem nove proizvodnje koja se odvija primjenom suvremenih kriterija i agrotehničkih mjera. Pod suvremenim voćnjacima trenutno se nalazi oko 10 hektara.

Na području općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini ostvarena je proizvodnja povrća od ukupno 215 tona. Prema proizvedenim količinama najzastupljenije povrtarske kulture su dinje i lubenice (75 tona), kao i one koje se proizvode na otvorenom (75 tona) i to: krumpir, rajčica, paprika, grah, kupusnjače, luk, lubenice, dinje i krastavac – kornišon, a zatim slijedi proizvodnja svježe paprike (50 tona ili 7,4% ukupne proizvodnje na području Županije) i proizvodnja povrća iz staklenika/plastenika (15 tona).

Slika 30.: Realizirana proizvodnja u oblasti proizvodnje povrća na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [t].

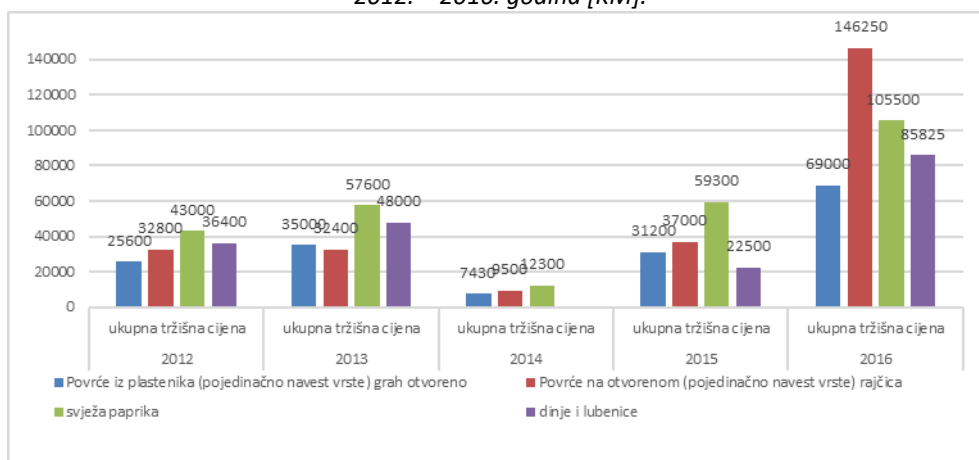

Izvor: Općinski razvojni tim

U promatranom periodu 2012 - 2016. godina uočava se lagani pad proizvedenih količina povrća što je jednim dijelom posljedica odliva stanovništva sa područja općina, dok se drugim djelom poljoprivredni proizvođači odlučuju za proizvodnju kultura koje imaju nešto manji prinos, ali su kvalitetnije i imaju veću tržišnu cijenu. Sve navedeno potkrepljuje i podatak da iako bilježimo pad

proizvedenih količina u posljednje tri godine u odnosu na 2012. i 2013. godinu, tržišna vrijednost proizvedenog povrća je 2016. godine višestruko veća u odnosu na 2012. godinu.

Slika 31.: Realizirana tržišna vrijednost proizvodnje povrća na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [KM].

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada

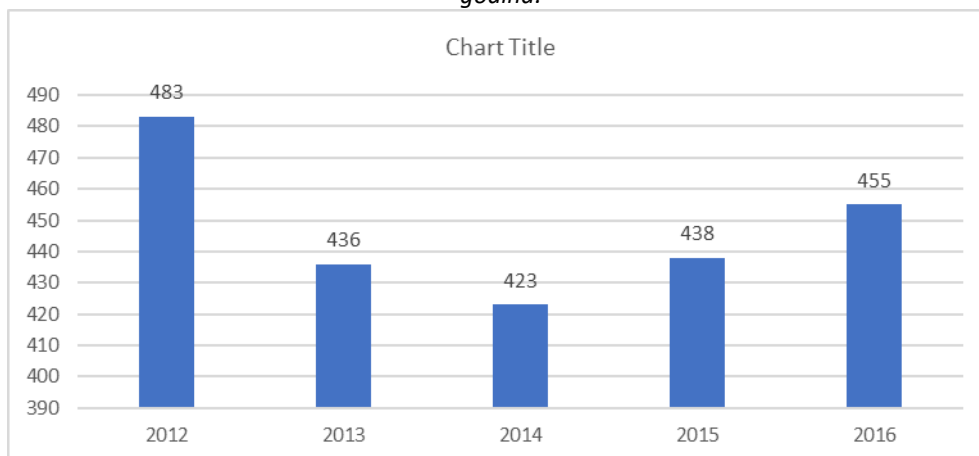
IV.1.4.1. Zaposlenost

U općini Domaljevac – Šamac broj radno aktivnih stanovnika je 3341 što predstavlja 71,4% od ukupne populacije Općine i u skladu je sa podacima na nivou Federacije Bosne i Hercegovine koja ima 70,6% radno aktivnog stanovništva⁶.

Prema podacima Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na ukupnu zaposlenost po svim sektorima: privredna društva, samostalni poduzetnici, državne ustanove, fondovi, banke i sl., trend zaposlenosti u posljednje tri godine pokazuje povećanje broja zaposlenih radnika koji žive na području općine Domaljevac - Šamac. Broj zaposlenih radnika u 2016. godini je bio 455, što predstavlja 13,6% od ukupnog broja radno sposobnog stanovništva i što je za 3,88% više u odnosu na broj zaposlenih radnika u 2015. godini, ali je ovaj broj zaposlenih još uvijek za 5,89% manji u odnosu na broj zaposlenih 2012. godine. Stupanj zaposlenosti od 13,6% je mnogo manji od stupnja zaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine koji iznosi 29,4%.

⁶ Izvor: FZZPR

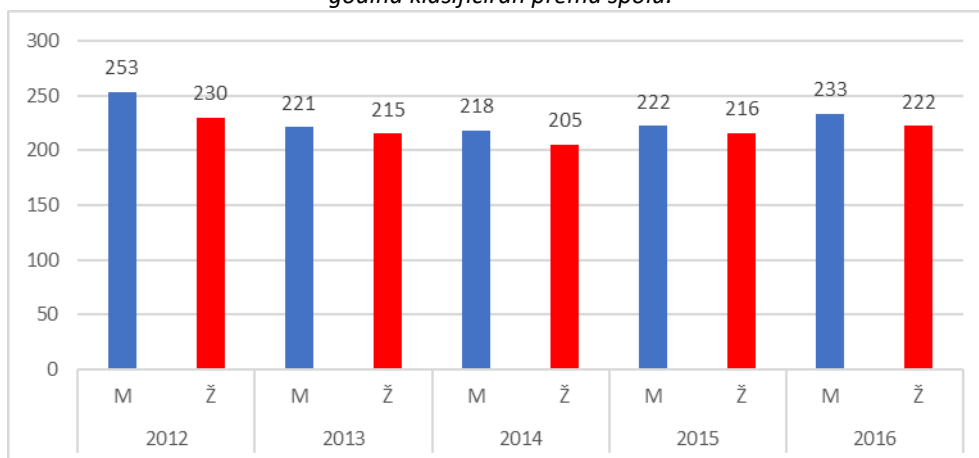
Slika 32.: Prikaz broja zaposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Ukoliko se promatra struktura zaposlenih klasificirana prema spolu, uočava se da je broj zaposlenih muškog i ženskog spola prilično uravnotežen, odnosno da nema značajnog odstupanja broja uposlenih jednog ili drugog spola u ukupnom broju zaposlenih registriranih na području općine.

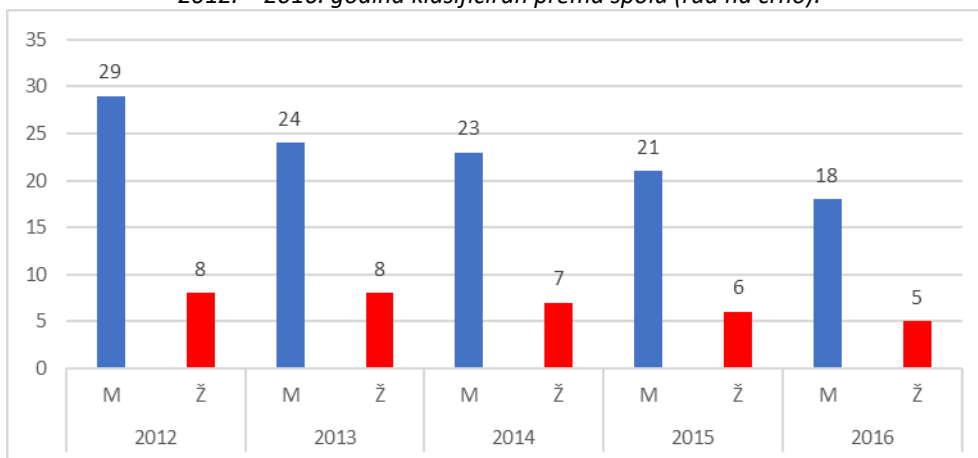
Slika 33.: Prikaz broja zaposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u periodu 2012. – 2016. godina klasificiran prema spolu.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Rad osoba koje se ne nalaze na listama registriranih zaposlenika, odnosno „rad na crno“ je evidentan problem kako u cijeloj Bosni i Hercegovini, tako i na području općine Domaljevac – Šamac. I pored aktivnog angažmana nadležnih inspekcijских organa na suzbijanju ove pojave, s obzirom na strukturu gospodarstva općine teško je iskorijeniti angažiranje uposlenika „na crno“. Ipak pojačane kontrole gospodarskih subjekata dale su rezultata pa tako bilježimo opadajući trend upošljavanja radnika bez prijave nadležnim institucijama. Procjenjuje se da je u 2016. godini zaposlenih „na crno“ bilo 23 osobe, što predstavlja 5% od ukupnog broja registriranih zaposlenika na području općine, a što je ipak za 2,5% manje u odnosu na iste pokazatelje iz 2012. godine.

Slika 34.: Procijenjen broj neprijavljenih uposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema spolu (rad na crno).

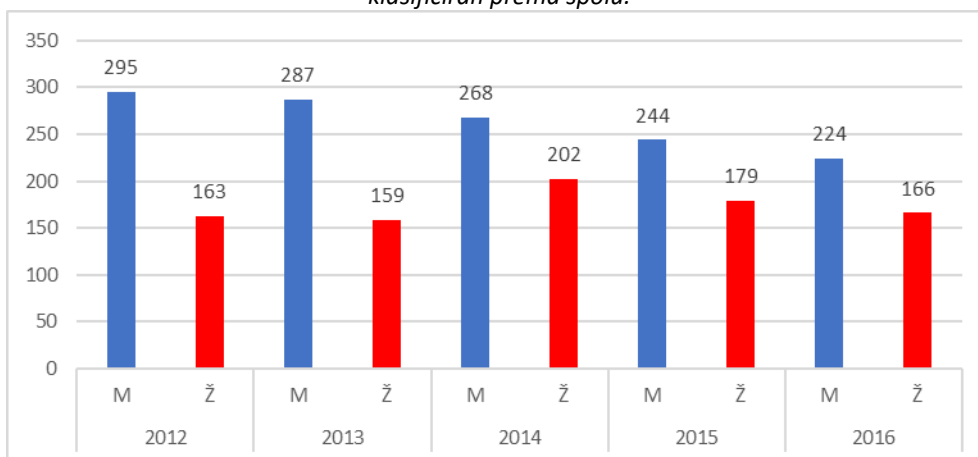
Izvor: Federalni zavod za statistiku

IV.1.4.2. Nezaposlenost

Ukupan broj registriranih osoba koje aktivno traže posao na području općine u 2016. godini je iznosio 390 nezaposlenih, sa stupnjem nezaposlenosti na općinskom nivou od 11,7% u odnosu na broj radno aktivnog stanovništva, a što je za 7,8 % manje u odnosu na 2015. godinu. Stupanj nezaposlenosti u odnosu na podatak za Federaciju Bosne i Hercegovine koji iznosi 23,9%, je kao i kod stupnja zaposlenosti znatno manji.

Pregledom stanja uočava se da je broj tražilaca posla muškog spola nešto veći u odnosu na žene.

Slika 35.: Broj nezaposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema spolu.

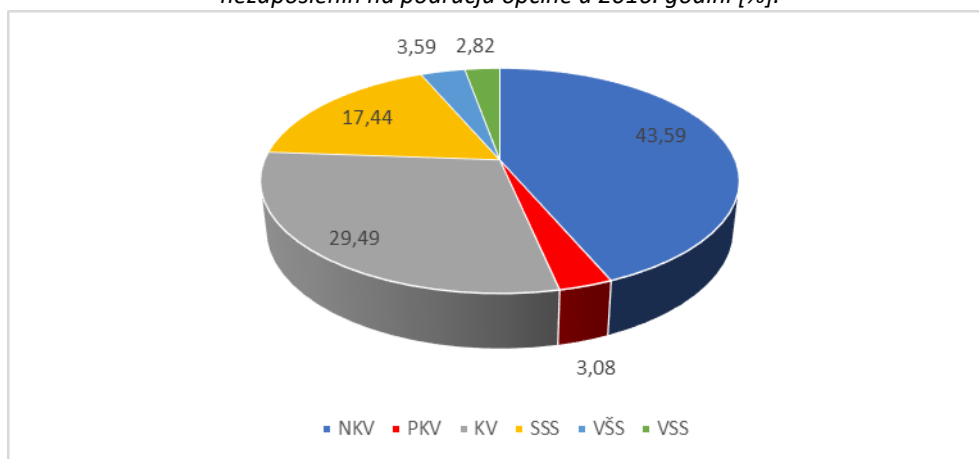

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Kod analize obrazovne strukture, odnosno učešće pojedinog stupnja stručne spreme u ukupnom broju evidentiranih nezaposlenih osoba u 2016. godini, nekvalificirani radnici (NKV) čine najbrojniju grupu u ukupnom broju registriranih nezaposlenih lica i njihovo učešće iznosi 43,59 %, i u odnosu na 2015. godinu njihov broj je manji za 6,1 %. Drugu grupu u ukupnom broju registriranih nezaposlenih

osoba čine lica sa kvalificiranom stručnom spremom (KV) čije učešće u ukupnom broju aktivno nezaposlenih lica iznosi 29,49 %, i u odnosu na 2015. godinu njihov broj se nije mijenjao, radnici sa srednjom stručnom spremom (SSS) čine 17,44 % ukupnog broja registriranih nezaposlenih lica i u odnosu na 2015. godinu njihov broj je smanjen za 10,52%. Učešće ostalog stupnja stručne spreme u ukupnom broju aktivno nezaposlenih radnika iznosi 9,49 %.

Slika 36.: Prikaz udjela broja nezaposlenih osoba klasificiran prema stručnoj spremi u ukupnom broju nezaposlenih na području općine u 2016. godini [%].

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Ukupan broj nezaposlenih žena evidentiranih na području općine Domaljevac – Šamac u 2016 godini iznosio je 179 i on čini 7% nezaposlenih žena registriranih u Županiji Posavskoj.

Strukturu nezaposlenih žena čini:

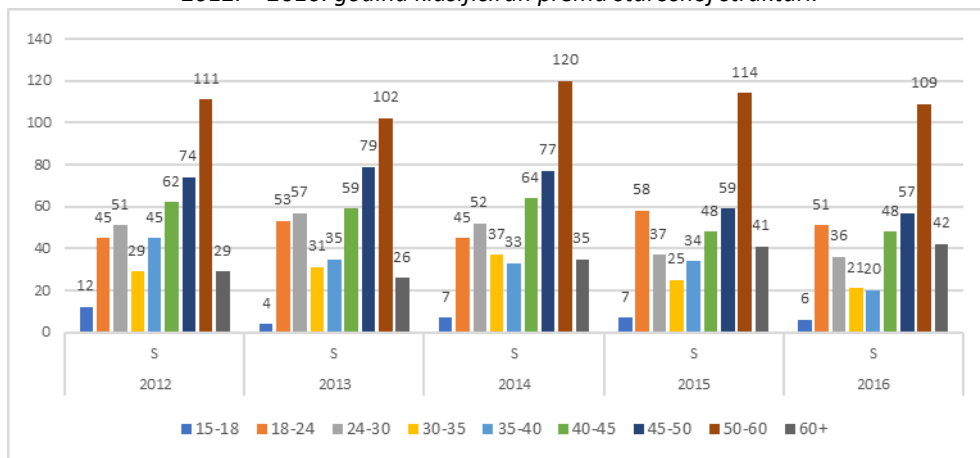
- VSS – 5 registriranih žena na području Općine, odnosno 4,3% od broja nezaposlenih žena sa VSS na nivou Županije,
- VŠŠ – 19 registriranih žena na području Općine, odnosno 18,4% od broja nezaposlenih žena sa VŠŠ na nivou Županije,
- SSS – 45 registriranih žena na području Općine, odnosno 5,8% od broja nezaposlenih žena sa SSS na nivou Županije,
- KV – 41 registriranih žena na području Općine, odnosno 6,2% od broja nezaposlenih žena sa KV na nivou Županije,
- PKV – 8 registriranih žena na području Općine, odnosno 3,4% od broja nezaposlenih žena sa PKV na nivou Županije,
- NKV – 61 registriranih žena na području Općine, odnosno 9,2% od broja nezaposlenih žena sa NKV na nivou Županije,

Promatrajući podatke o registriranim nezaposlenim osobama u 2016. godini najveći broj nezaposlenih se nalazi u dobnom razdoblju od 31-50 godina, ukupno 146 lica ili 37,43 %. Starosna struktura nezaposlenih radnika pokazuje da veliki stupanj nezaposlenih otpada na grupe koje generalno teže dolaze do zaposlenja, odnosno 53,33% nezaposlenih u 2016. godini je starije od 45 godina (38,71 % nezaposlenih je starije od 50 godina).

Broj registriranih nezaposlenih mladih osoba (do 30 godina) na zavodu za zapošljavanje u 2016. je 93 što predstavlja 23,84 % ukupnog broja registriranih nezaposlenih osoba . Broj nezaposlenih mladih osoba je za 8,8% manji u odnosu na 2015. godinu. Pored zapošljavanja, jedan od razloga smanjena

broja nezaposlenih osoba je napuštanje stanovništva općine, te odlazak u zemlje okruženja i Europske unije sa ciljem obezbijeđenja adekvatnog materijalnog stanja i vlastite egzistencije.

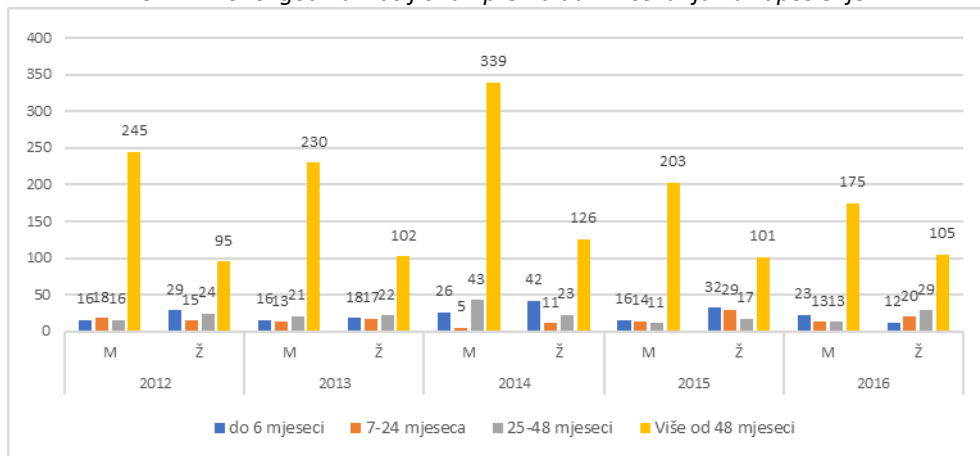
Slika 37.: Prikaz broja registriranih nezaposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema starosnoj strukturi.

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Podaci pokazuju da se u prosjeku dužina čekanja na posao u 2016. godini smanjuje, odnosno smanjenje su skoro sve grupe nezaposlenih klasificiranih prema dužini čekanja na zaposlenje osim grupe koja na zaposlenje čekaju 25 do 48 mjeseci i koja bilježi porast broja nezaposlenih od 50%.

Slika 38.: Prikaz broja registriranih nezaposlenih osoba na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema dužini čekanja na zaposlenje.

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

IV.1.4.3. Umirovljenici (broj, spolna struktura i struktura po vrsti mirovine)

Stare osobe se suočavaju sa teškim materijalnim položajem uslijed niskih prihoda (mirovine) ili nedostatka istih.

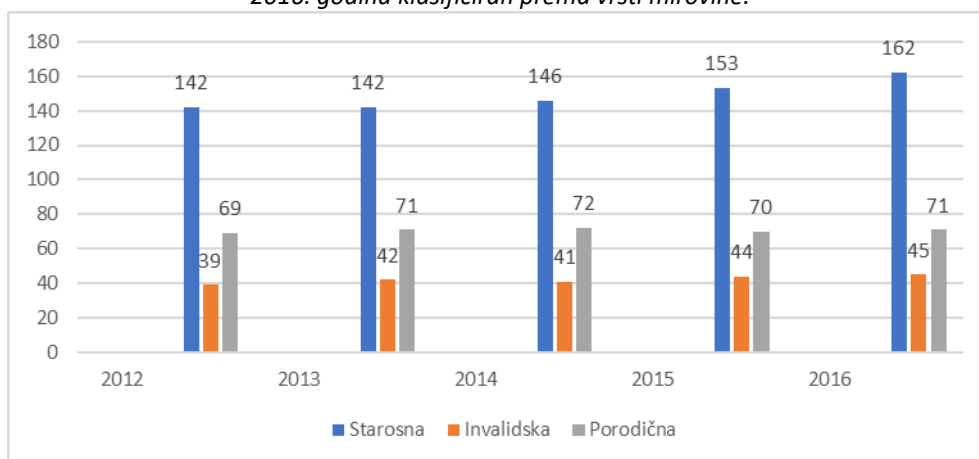
Prema podacima Centra za socijalni rad na području općine Domaljevac - Šamac je u 2016. godini registrirano 278 umirovljenika što predstavlja 7,5% ukupnog broja umirovljenika registriranih u Županiji Posavskoj. Od ovog broja njih 162 je u starosnoj mirovini odnosno 58,27% umirovljenika registriranih na području Općine ili 8% umirovljenika sa područja Županije Posavske. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 45 umirovljenika odnosno 16,18% ukupnog broja umirovljenika Općine ili 7,1%

broja uživalaca invalidske mirovine sa područja Županije, te 71 osoba koja uživa obiteljsku mirovinu ili 25,53% ukupnog broja umirovljenika Općine ili 6,7% ukupnog broja lica koja ostvaruju obiteljski mirovinu sa područja Županije.

Broj umirovljenika na području općine značajnije se ne mijenja na godišnjem nivou, dok broj uposlenih na jednog umirovljenika iznosi 1,6.

Najugroženija su stara lica bez ikakvog staranja od strane porodice. Ova lica ostvaruju i primanja po osnovu tuđe njege i zaštite i jednokratnih socijalnih pomoći.

Slika 39.: Prikaz broja umirovljenika registriranih na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema vrsti mirovine.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prosječan iznos starosne mirovine na području općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini iznosio je 445,47 KM i veći je za 8,22% u odnosu na prosječnu starosnu mirovinu u Županiji Posavskoj.

Prosječna invalidska mirovina ostvarena u Općini za 2016. godinu iznosi 323,24 KM i za 2% su veće u odnosu na istu kategoriju na županijskom nivou, i prosječna obiteljska mirovina u općini je iznosila 288,26 KM i za 8% je manja u odnosu na istu kategoriju na županijskom nivou.

IV.1.5. Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja

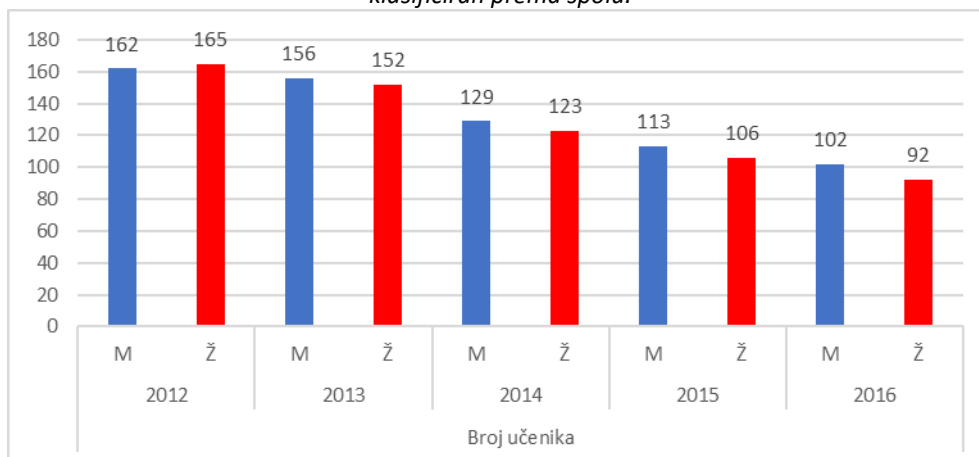
IV.1.5.1. Obrazovanje

Prema zvaničnim podacima Federalnog zavoda za statistiku za 2016. godinu, na području Općine Domaljevac – Šamac nalaze se dvije osnovne škole sa 12 odjeljenja i 181 učenikom.

Na prostorima općine Domaljevac – Šamac prikupljeni podatci ukazuju na negativan trend prirodnog priraštaja, a što evidentno utiče i na smanjenje broja učenika u osnovnoj školi. Smanjenu broja učenika u osnovnim i srednjim školama doprinosi i kontinuirani odliv stanovništva zbog teškog gospodarskog stanja i loše razvijene privrede na području općine. Ukupan broj učenika u osnovnoj školi prema podacima za 2016. godinu je 181, ili 39 učenika na 1000 stanovnika općine, što je znatno manje od županijskog prosjeka gdje je ovaj omjer 57 učenika na 1000 stanovnika.

Prema podacima kojima raspolaže Općinski razvojni tim osnovne škole na području općine u 2016. godini pogađalo je 102 učenika muškog spola i 92 učenika ženskog spola.

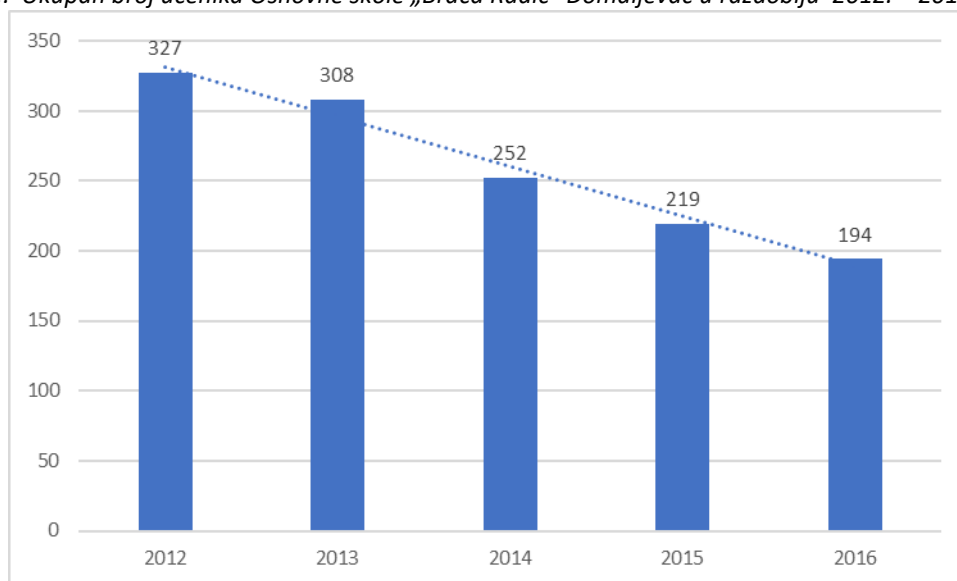
Slika 40.: Broj učenika osnovnih škola na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina klasificiran prema spolu.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Negativan trend broja učenika se ogleda i u podacima da je u 2016 godini, Osnovnu školu Braće Radića pohađalo 194 učenika što je za 11,41% manje u odnosu na 2015. godinu, a čak za 40,67% manje nego što je to bio slučaj 2012. godine.

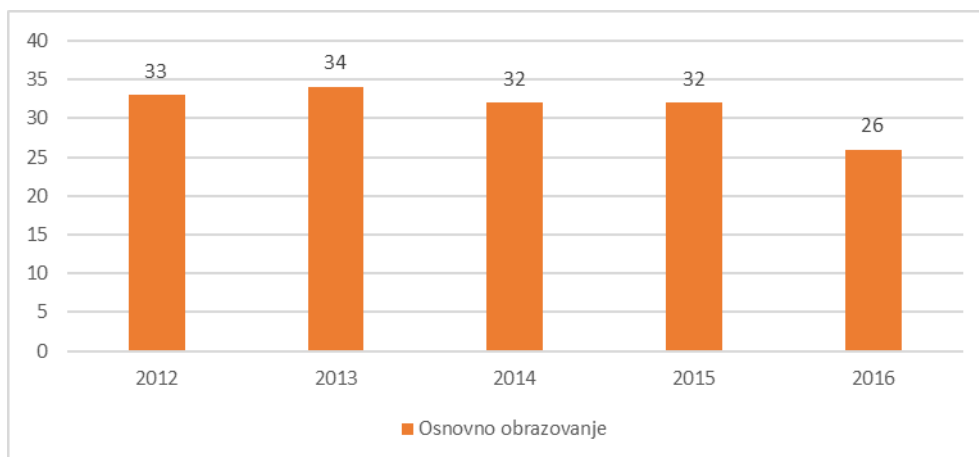
Slika 41.: Ukupan broj učenika Osnovne škole „Braća Radić“ Domaljevac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Sukladno značajnom smanjenju broja djece u osnovnoj školi došlo je i do smanjenja nastavnog kadra pa tako imamo da je u 2016 godini u osnovnoj školi uposleno bilo 26 nastavnika, a što je za 18,75% manje u odnosu na 2015. godinu i za 23,52% manje nego u 2013. godini. Raspoloživi nastavni kadar je na zadovoljavajućem nivou, što omogućava kvalitetno izvođenje nastavnog procesa.

Slika 42.: Ukupan broj nastavnog osoblja angažiranog u ustanovama osnovnog obrazovanja na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina

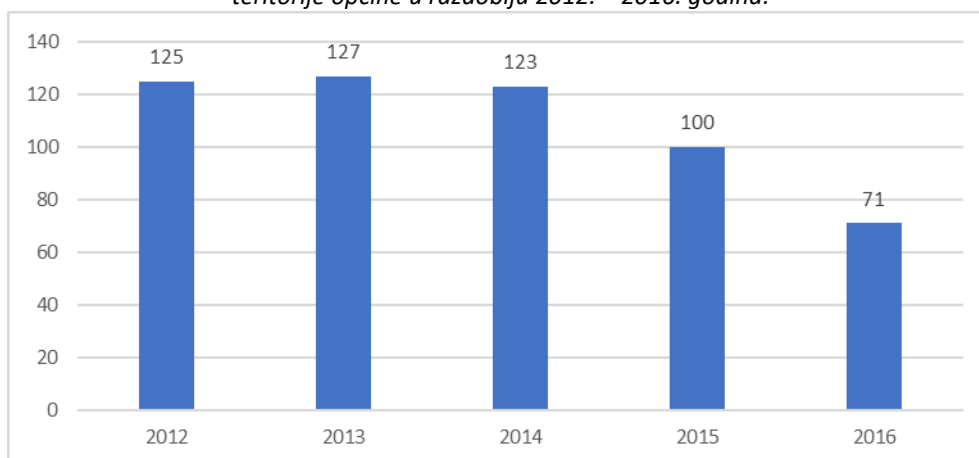
Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prema zvaničnim podacima⁷ na području Općine ne postoje škole, odnosno odjeljenja za djecu sa posebnim potrebama, te se takva djeca na školovanje upućuju u susjedne općine. Ukupan broj učenika sa posebnim potrebama (intelektualni invaliditet, teškoće u razvoju, autizam i dr.) u 2016. godini je 2 učenika, i taj se broj u proteklom periodu nije značajnije mijenjao.

Osnovna škola Braća Radić Domaljevac je pripremila prostor u koji je iz HKC (Hrvatskog kulturnog centra) Domaljevac vraćeno 6.745 knjiga , te je na taj način formirana knjižnica za potrebe učenika i nastavnika.

Na području Općine Domaljevac – Šamac ne egzistira niti jedna srednja škola, tako da su đaci sa područja ove općine nastavu pohađaju u drugim, mahom susjednim općinama. . Ukupan broj učenika u srednjim školama u 2016. godini iznosio je 71 učenik i za 29 % je manji u odnosu na broj učenika u 2015. godini, odnosno za 43,2 % manji nego u 2012. godini.

Slika 43.: Broj učenika srednjih škola koji nastavu pohađaju u obrazovnim institucijama smještenim van teritorije općine u razdoblju 2012. – 2016. godina.

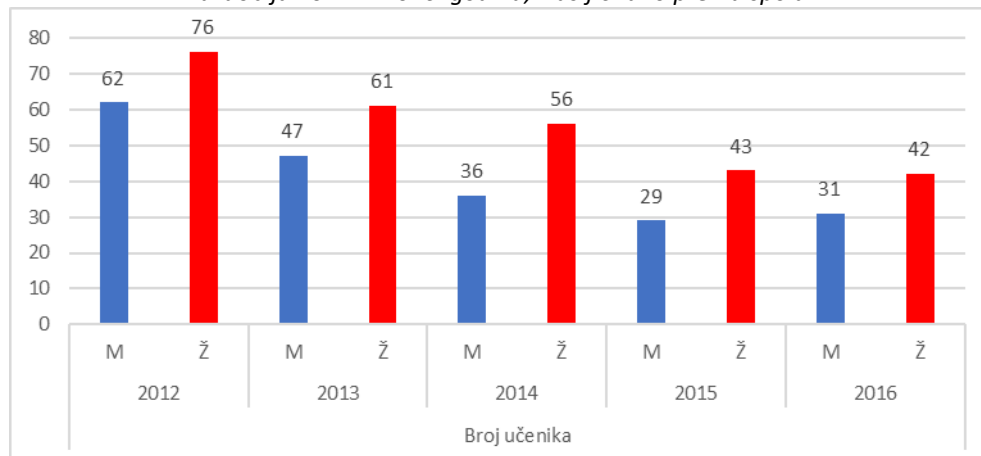
Izvor: Federalni zavod za statistiku

⁷ Izvor: Federalni zavod za statistiku

Kada je riječ o predškolskim ustanovama, postoji jedna predškolska ustanova i to Dječji vrtić „Domaljevac“ sa dvije funkcionalne učionice, gdje je u 2016. godini bilo upisano 26 djece. Broj djece u predškolskom obrazovanju se povećava i u 2016. godini je 18,18 % veći u odnosu na 2012. godinu.

Studenti sa područja Općine visokoškolske ustanove pohađaju u Orašju, Tuzli, Brčkom i Mostaru te Osijeku i Zagrebu u Republici Hrvatskoj, dok je zanemariv broj onih koji studije pohađaju u drugim visokoškolskim centrima. Prema podacima Službe za financije i gospodarstvo, broj studenata sa područja Općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini iznosi 73, što je za 47,10 % manje u odnosu na 2012. godinu.

Slika 44.: Broj učenika koji nastavu pohađaju u visokoškolskim institucijama smještenim van teritorije općine u razdoblju 2012. – 2016. godina, klasificirano prema spolu.

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Znatan broj studenata pohađa studij prava, ekonomije, građevine i pedagoške grupe predmeta, a tako i medicinu i veterinu. Većina studenata živi u iznajmljenim stanovima, dio u studentskim domovima a dio onih koji studiraju u Orašju ili Brčkom svakodnevno putuje.

IV.1.5.2. Kultura i sport

Praćenje, zaštita i njegovanje kulturno-povijesnog naslijeđa na području općine Domaljevac - Šamac ostvaruje se u suradnji sa Centrom za kulturu, KUD-ovima i drugim udruženjima građana koja imaju za cilj njegovanje kulturne i tradicionalne baštine. Veliki doprinos u njegovanju kulturne baštine daje škola, koja kroz rad velikog broja sekcija (glazbenih, likovnih, književnih i folklornih) uči mlade ljude da njeguju kulturne baštine od malih nogu.

Najznačajniji objekt u oblasti kulture na području općine je Hrvatski dom kulture Domaljevac, dok je najznačajniji subjekt koji aktivno sudjeluje u kulturnim manifestacijama ima HKUD Mladost Domaljevac.

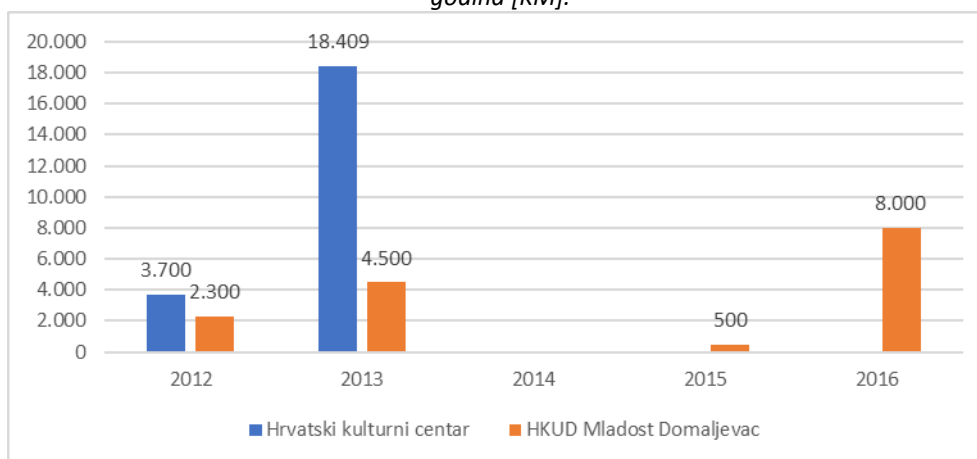
Općina Domaljevac-Šamac raspolaže prostorom od cca 600 m² koji je namijenjen kulturnim sadržajima, odnosno dvoranu u Hrvatskom domu, a koja je predana na korištenje Hrvatskom kulturnom centru i HKUD Mladost Domaljevac. Novoizgrađena sportska dvorana u Grebnicama također može poslužiti masovnijim kulturnim manifestacijama i priredbama.

Općina Domaljevac-Šamac poduzima dosta aktivnosti u stvaranju ambijenta za razvoj i afirmaciju kultura i kulturnih dešavanja. Od značajnijih kulturnih manifestacija koje se tokom godine priređuju na području općine izdvaja se tradicionalna regionalna manifestacija „Dani općine Domaljevac - Šamac“, koju čini više kulturnih događanja tijekom ljeta, među kojima koncert rok i pop muzike na

otvorenom, kao i kulturno - umjetničke manifestacije „Domlječka tkanica“, razne likovne izložbe, te gastronomski događaj „Festival Domlječke sarme“.

U pogledu financiranja ustanova kulture Općina je u proteklom periodu imala aktivnu ulogu kroz osiguravanje dotacija koje su se u proteklom periodu kretale od 500 KM pa sve do cca 18.400 KM.

Slika 45.: Iznos dotacija iz općinskog budžeta u svrhu financiranja ustanova kulture u razdoblju 2012. – 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Problemi u oblasti kulture su: nezadovoljavajuća opremljenost kulturnih ustanova tehničkim sredstvima i opremom, a svakako da nepostojanje zakona o kulturi i zaštiti kulturno-povijesnog naslijeđa na županijskom nivou značajno smanjenje izdvajanja za financiranje rada kulturnih ustanova i organiziranje tradicionalnih kulturnih manifestacija. Uz navedene činjenice problem stvara i mali broj kvalitetno osposobljenog kadra koji bi se bavio osmišljavanjem i organizacijom novih kulturnih dešavanja, a postojeća podigao na viši nivo.

Na području općine Domaljevac – Šamac nema registriranih kazališnih ili kino dvorana, kao ni radio i televizijskih postaja.

Sportski savez na nivou Općine Domaljevac – Šamac nije organiziran tako da se sportska dešavanja realiziraju kroz aktivnosti sportskih klubova i društava. Na području Općine su registrirana tri nogometna kluba i to: HNK „Mladost“ Domaljevac, NK „Korpar“ Grebnice i NK „9. lipanj Bazik“, te jedan odbojkaški klub – HOK Domaljevac. Pored ovih sportskih klubova egzistiraju i Lovačka udruga „Kuna“ Domaljevac i Udruga sportskih ribiča „Zlatni karas“ Domaljevac

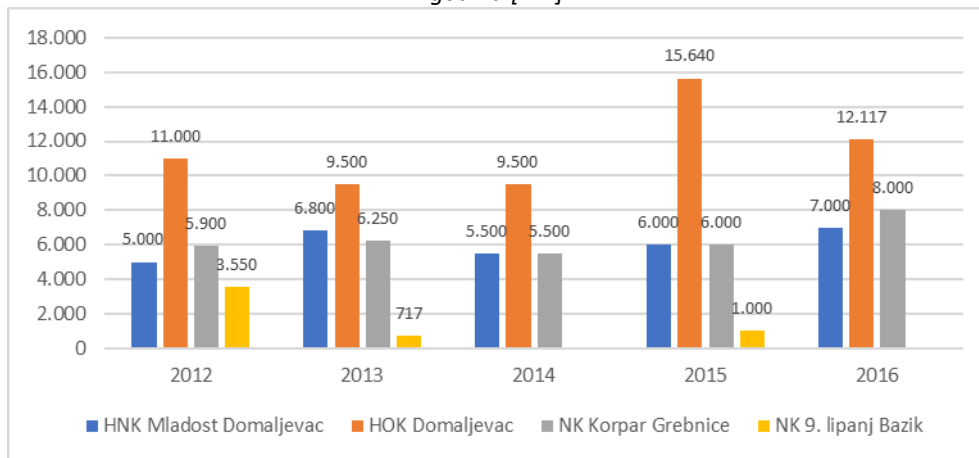
Od sportskih klubova sa područja općine Domaljevac – Šamac najviše se ističe HOK Domaljevac koji se natječe u Premijer ligi Bosne i Hercegovine za odbojkaše, a zatim slijede NK „Mladost“ Domaljevac koji se natječe u 2. županijskoj nogometnoj ligi Posavina, kao i NK „Korpar“ Grebnice.

Sportski klubovi i društva su se u proteklom razdoblju susretala sa dosta problema zbog nedostatka adekvatnih objekata za trening i natjecanje sportaša i klubova. Ovaj problem je ublažen izgradnjom školske sportske dvorane u Grebnicama, čime su se stvorili uvjeti za trening i takmičenje odbojkaša HOK Domaljevca.

Svi športski klubovi djelomično se financiraju iz proračuna Općine i Županije. Sa ovim sredstvima se pokrivaju troškovi kotizacije, a ostale troškove natjecanja (suci, delegati), osiguranje opreme i održavanje igrališta i svlačionica osiguravaju sami klubovi. Općina Domaljevac – Šamac je putem

dotacija u svrhu financiranja sportskih klubova u 2016. izdvojila cca 27.000 KM, dok je taj iznos u 2015. godini bio cca 28.650 KM.

Slika 46.: Iznos dotacija iz općinskog budžeta u svrhu financiranja sportskih klubova u razdoblju 2012. – 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

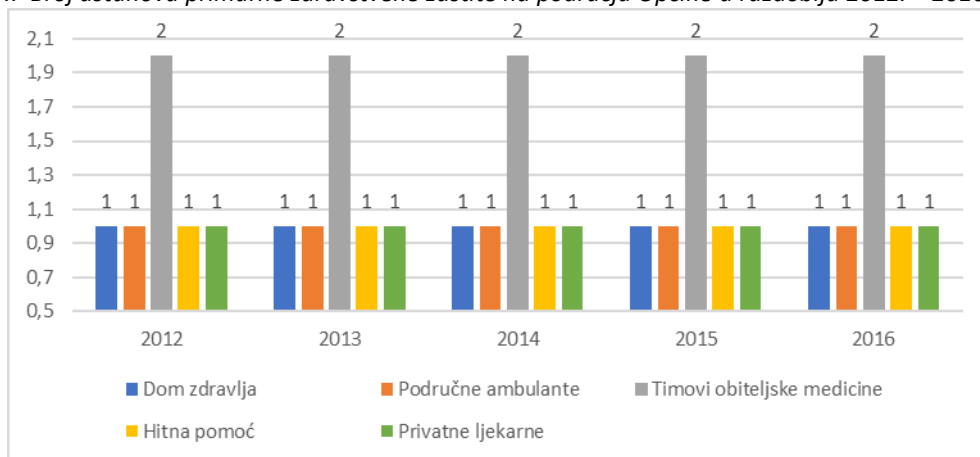
IV.1.5.3. Zdravstvena i socijalna skrb

JU Dom zdravlja Domaljevac – Šamac kao jedinstvena zdravstvena ustanova na području općine pruža zdravstvenu skrb građanima u tri segmenta i to: primarna, vanbolnička konzultativno – specijalistička i vanbolnička dijagnostička zdravstvena skrb.

Sekundarna zdravstvena skrb provodi se u okviru Županijske bolnice koja ima više od 5.000 m² prostora i koju čine dva dislocirana objekta: Kemedijaliza i stacionar koji se nalaze u Odžaku i ostali bolnički odjeli koji su locirani u Orašju.

JU Dom zdravlja Domaljevac – Šamac od 2010. godine radi u novom objektu koji prostorno i funkcionalno odgovara standardima primarne zdravstvene skrbi. U sklopu JU Dom zdravlja Domaljevac – Šamac radi i područna ambulanta obiteljske medicine u Grebnicama.

Slika 47.: Broj ustanova primarne zdravstvene zaštite na području Općine u razdoblju 2012. – 2016. godina.

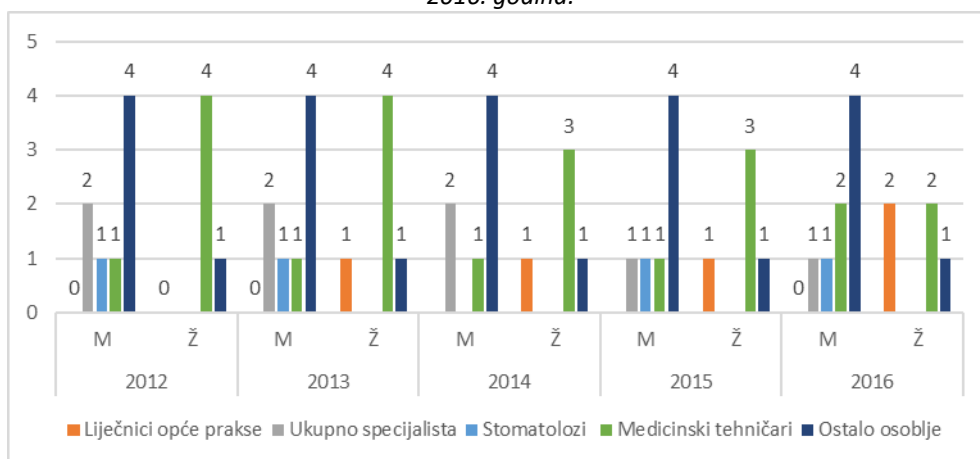

Izvor: FZS

Dom zdravlja zapošljava 13 stalno uposlenih djelatnika od čega:

- 2 – liječnika opće prakse,
- 1 – liječnika obiteljske medicine,
- 4 – medicinskih tehničara pri timovima obiteljske medicine,
- 1 – stomatološki tehničar,
- 5 – djelatnika općih i zajedničkih poslova,

Slika 48.: Broj i struktura osoblja uposlenog u zdravstvenim ustanovama na području Općine u periodu 2012. – 2016. godina.

Izvor: FZS

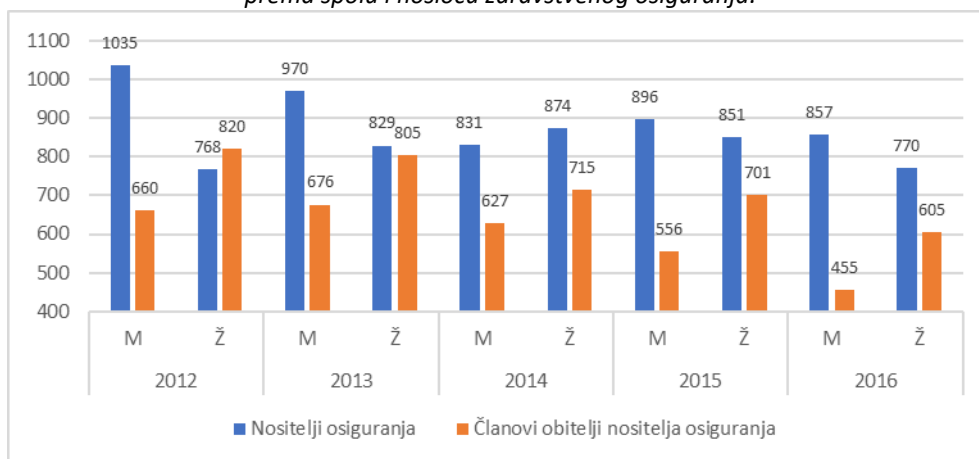
Prema ukazanoj potrebi angažiraju se vanjski suradnici koji sukladno ugovoru o pružanju primarne zdravstvene zaštite sa Zavodom zdravstvenog osiguranja.

Trenutno stanje podrazumijeva da na jednog liječnika opće prakse dođe 2342 stanovnika općine, odnosno na jednog liječnika specijalistu porodične medicine dođe 4684 stanovnika. Sve ukupno gledano broj stanovnika koji jedan liječnik pokriva na razini općine Domaljevac – Šamac je 1552 i mnogo je veći u odnosu broj stanovnika po jednom liječniku na razini Županije gdje taj omjer iznosi 965:1.

Plan razvoja JU Dom zdravlja Domaljevac - Šamac je primarnu zdravstvenu skrb učiniti kompletno dostupnom građanima ove općine, što podrazumijeva upošljavanje najmanje jednog liječnika stomatologije i liječnika specijaliste obiteljske medicine.

Broj osiguranika Zavoda za zdravstvenu skrb, kojima je JU Dom zdravlja Domaljevac –Šamac referenta zdravstvena ustanova primarnog nivoa zdravstvene skrbi, u 2016. godini je 2687 osiguranika, što čini 57,8 % od ukupnog broja stanovnika općine.

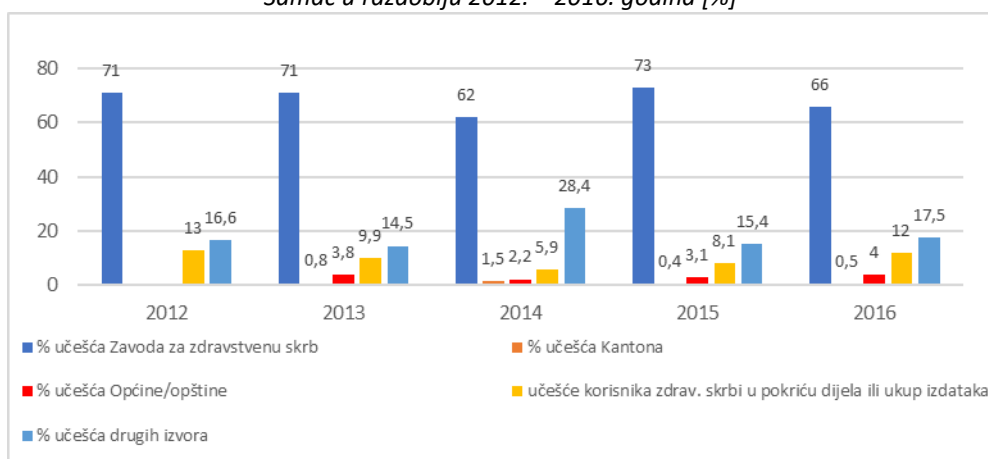
Slika 49.: Pokrivenost stanovništva općine zdravstvenom skrbi u razdoblju 2012. – 2016. godina – klasificirano prema spolu i nosiocu zdravstvenog osiguranja.

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Financiranje rada JU Dom zdravlja Domaljevac – Šamac vrši se iz više izvora, od čega je najvažniji Zavod za zdravstvenu skrb, zatim tu je participacije korisnika usluga u pokrivanju dijela troškova ili cjelokupnog iznosa zdravstvene usluge, izdavanja Županije i Općine, te financiranje iz drugih izvora (dotacije, humanitarne i zdravstvene akcije i sl.).

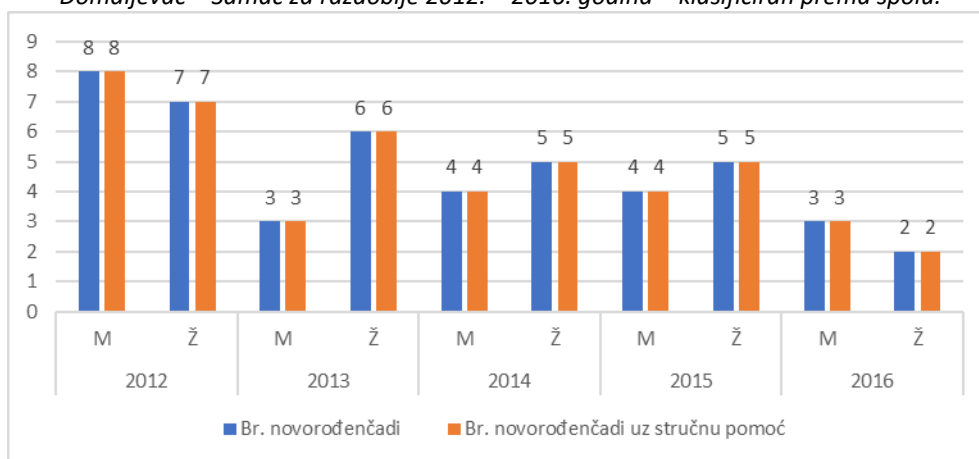
Slika 50.: Prikaz izvora financiranja ustanova primarne zdravstvene skrbi na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina [%]

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

U pogledu prenatalne i postnatalne zdravstvene skrbi u 2016. godini uz stručnu medicinsku pomoć rođeno je 5 novorođenčadi (3 muške i 2 ženske) novorođenčadi, što je za 44,44% manje nego u 2015. godini. Pregled broja novorođenčadi uz stručnu medicinsku pomoć dat je slijedećim dijagramom. Broj vakcinirane djece do 5 godina starosti u 2016. godini je 78 i manji je za 42,22% u odnosu na 2012. godinu.

Slika 51.: Pregled stanja prenatalne i postnatalne zdravstvene skrbi odnosno broj novorođenčadi u općini Domaljevac – Šamac za razdoblje 2012. – 2016. godina – klasificiran prema spolu.

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

Oblast socijalne skrbi je regulirana federalnim Zakonom o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, kao i županijskim Zakonom o socijalnoj skrbi. Postoji još nekoliko odluka i pravilnika Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike kojima se regulira način ostvarivanja prava iz socijalne skrbi.

Sukladno spomenutim zakonima građani u stanju socijalne potrebe imaju pravo na savjetovanje, pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća, pomoć za uzdržavanje, jednokratnu pomoć, doplatka za pomoć i njegu, osobnu invalidninu, osposobljavanje za samostalan život i rad, skrb izvan vlastite obitelji i druge pomoći (pomoć u prehrani, odjeći, obući, pogrebnim troškovima, ogrjevu i sl.).

Poslove socijalne skrbi na području Općine obavlja Centar za socijalni rad Domaljevac kao glavni i službeni nositelj aktivnosti. Aktivnosti iz domena socijalne skrbi provodi i Crveni križ kao udruga građana koja svoje aktivnosti usmjerava na humanitarni rad kroz materijalna pomaganja i rad na temeljima volonterstva, te katolička crkva kroz karitativne djelatnosti povodom blagdana ili nekih drugih prigoda.

Centar za socijalni rad Domaljevac je javna ustanova registrirana u Županijskom sudu Odžak, sa sjedištem u Domaljevcu. Osnivač Centra je općina Domaljevac - Šamac koja je određena osnovna sredstva prenijela u vlasništvo Centra i koja je uz Županiju i glavni financijer rada Centra.

Centar za socijalni rad, financira se iz Općinskog proračuna čija sredstva su namijenjena u svrhu osiguravanja plaća uposlenih i materijalnih troškova, a svi izdaci namijenjeni u svrhu socijalne pomoći financiraju se iz Županijskog proračuna.

Tabela 1: Prihodi centra za socijalni rad

Prihodi	2012	2013	2014	2015	2016
Ostvareni prihodi (KM)	103.571	96.570	146.402	136.481	148.348
% učešća Općine	32,83	46,6	53,56	40,3	50,36
% učešća Županije	64,09	53,4	46,45	59,7	48,3
% učešća prihoda ostvarenih vlastitom djelatnošću ustanove					
% učešća drugih izvora	3,09				2,7

Pravo na socijalnu zaštitu imaju svi građani, a korisnik socijalne skrbi je samac ili obitelji koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba i nisu ih u mogućnosti podmiriti svojim radom, prihodom od imovine, zbog zdravstvenih poteškoća ili drugih sličnih razloga.

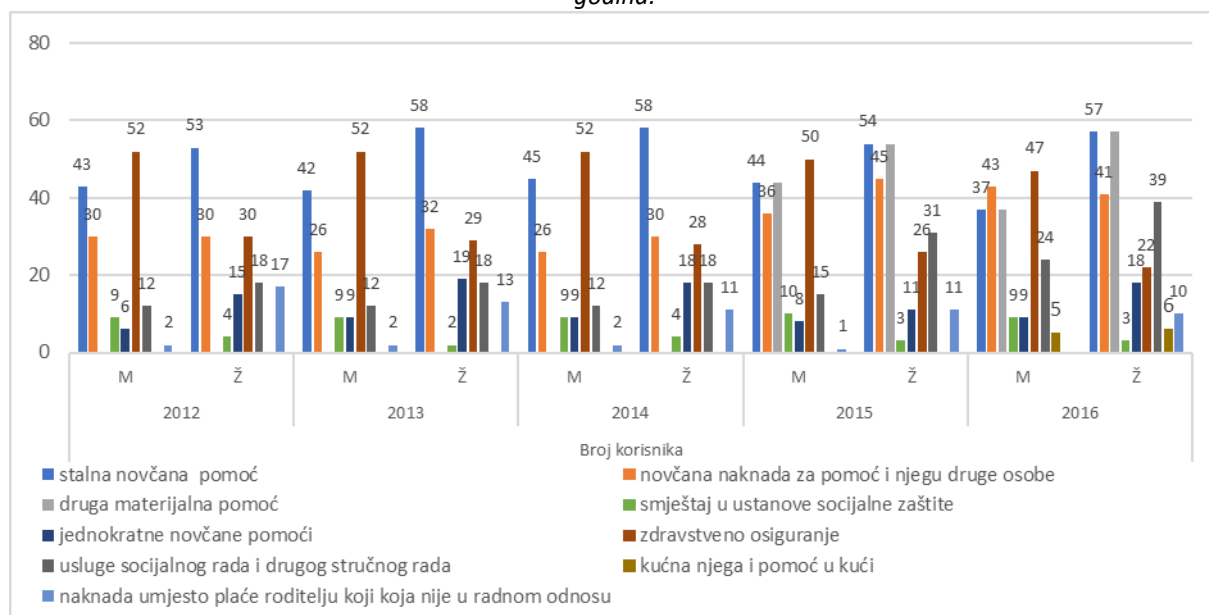
Pravima socijalne skrbi koristi se 464 osoba u stanju socijalne potrebe računajući civilne žrtve, što predstavlja 9,96% ukupnog broja stanovnika općine i 17,7% ukupnog broja socijalnih slučajeva registriranih u Županiji Posavskoj.

Najbrojnija je kategorija starih i nemoćnih lica bez obiteljskog staranja i osoba ometenih u psihičkom i fizičkom razvoju koji predstavljaju veoma izražen problem za Općinu.

Svi građani koji nemaju uvjete za zdravstveno osiguranje po nekakvoj drugoj osnovi osigurani su putem Centra za socijalni rad, tako da u 2016. godini bilježimo 69 korisnika ovog vida socijalne skrbi. Osobe osigurane na ovakav način oslobođene su plaćanja osiguranja, participacije za pregled liječnika opće prakse i plaćanja osnovnih pretraga krvne slike.

Strukturu korisnika socijalne skrbi moguće je prikazati putem dijagrama:

Slika 52.: Broj korisnika i vidovi pomoći koja se isplaćuje putem centra za socijalni rad u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Općinski razvojni tim

Analizom prikupljenih podataka⁸ uočava se da je broj korisnika usluga i programa Centra za socijalni rad Općine Domaljevac - Šamac u 2016. bio 464 i za 4,74 % je veći u odnosu na broj korisnika iz 2015. godine, čak za 44,54% je veći nego što je to bio slučaj u 2012. Godini, što je rezultat izmjene zakona o socijalnoj skrbi i uvođenje novih korisnika prava u sustav socijalne skrbi. U proteklom periodu došlo je do smanjenja broja korisnika stalne novčane pomoći sa 103 korisnika u 2013. godini na 94 korisnika u 2016. godini. Ovo smanjenje od 11,65% desilo je se iz razloga što je dio korisnika u promatranom periodu preminuo, dok je drugi dio iselio sa područja općine. U isto vrijeme na nivou Županije Posavske bilježi se kontinuirani porast broja lica u stanju socijalne potrebe pa je tako taj broj u 2011. godini iznosio 1757, dok je u 2015. godini dosegao broj od 2620.

Tokom 2015. godine, zbog izmjene zakonske regulative, došlo je do povećanja naknada za tuđu skrb i pomoć za prosječno 41,44 % u odnosu na 2014. godinu. Druga materijalna pomoć u vidu božićnica za korisnike socijalne skrbi uvedena je 2015. godine. Do smanjenja izdataka za naknade nezaposlenim majkama došlo je uslijed smanjenja broja novorođenčadi.

Broj usluga Centra za socijalnu skrb porastao je nakon upošljavanja stručnog djelatnika socijalne struke.

Tabela 2: Iznos isplaćene novčane pomoći Centra za socijalnu skrb

Vrsta pomoći	Iznos pomoći u KM/mjesečno (prosječno)				
	2012	2013	2014	2015	2016
Stalna novčana pomoć	55.260	60.360	63.790	61.695	62.245
Novčana naknada za pomoć i njegu druge osobe	126.155	124.577	121.147	171.362	159.014
Druga materijalna pomoć			10.000	100	100
Smještaj u drugu obitelj	63.444	53.777	72.058	78.901	68.472
Naknada umjesto plaće roditelju koji koja nije u radnom odnosu	19.200	12.750	14.400	17.850	15.900
Ukupno sredstava	264.059	251.464	281.395	329.908	305.731

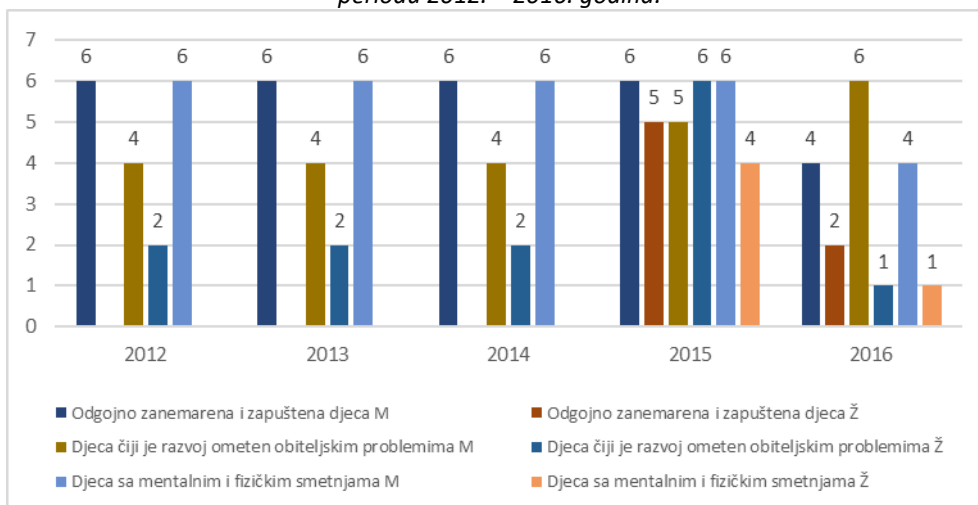
U posljednjih 5 godina, Centar za socijalni rad nije zaprimio niti jednu novu prijavu korisnika socijalne pomoći koja bi bila kategorizirana kao civilna žrtva rata. Kroz rad centra prepoznat je određeni broj lica koje je moguće svrstati u pojedine grupe i koje su sistematizirane kao „Ranjive grupe“.

Prvu ranjivu grupu čine maloljetna lica klasificirana kao:

- djeca bez roditeljskog staranja (nisu evidentirane osobe koje pripadaju ovoj grupi);
- odgojno zanemarena i zapuštena djeca (6 djece evidentirano u 2016. godini);
- djeca čiji je razvoj ometen obiteljskim problemima (7 djece evidentirano u 2016. godini);
- djeca sa mentalnim i fizičkim smetnjama (6 djece evidentirano u 2016. godini).

⁸ Izvor podataka Centar za socijalni rad Domaljevac

Slika 53.: „Ranjiva grupa“ građana korisnika usluga centra za socijalni rad karakterizirana kao maloljetnici u periodu 2012. – 2016. godina.

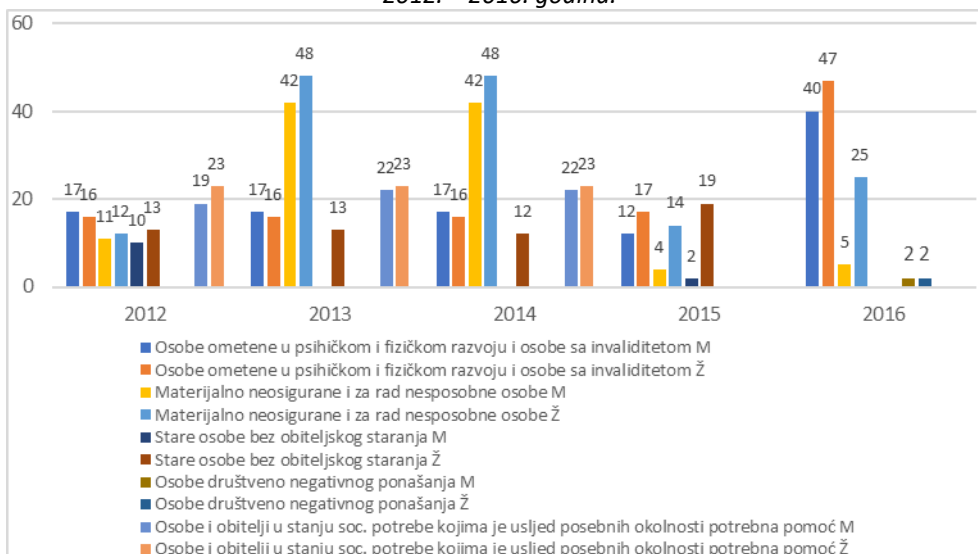

Izvor: Općinski razvojni tim

Dругu ranjivu grupu čine odrasla lica klasificirana kao:

- osobe ometene u psihičkom i fizičkom razvoju (87 osoba evidentirano u 2016. godini na teritoriji općine, odnosno 10,8% pripadnika ove kategorije registriranih u Županiji Posavskoj);
- materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe (30 osoba evidentirano u 2016. godini na teritoriji općine, odnosno 1% pripadnika ove kategorije registriranih u Županiji Posavskoj);
- osobe društveno negativnog ponašanja (4 osobe evidentirane u 2016. godini na teritoriji općine, odnosno 1,6% pripadnika ove kategorije registriranih u Županiji Posavskoj);
- osobe i obitelji u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih okolnosti potrebna pomoć (nije bilo evidentiranih u 2016. godini)

Slika 54.: „Ranjiva grupa“ građana korisnika usluga centra za socijalni rad karakterizirana kao odrasli u periodu 2012. – 2016. godina.

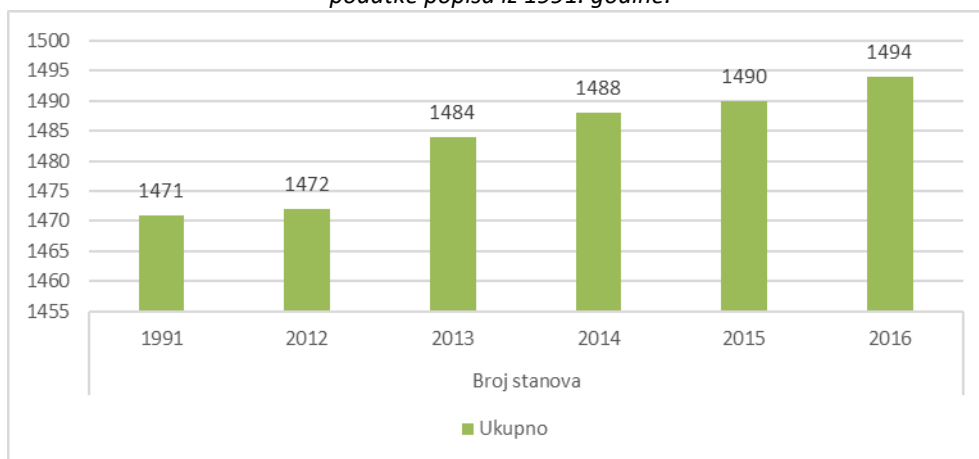

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.5.4 Stanovanje

Na području Općine Domaljevac - Šamac je, prema Popisu 2013, popisano 1342 kućanstva, i 1752 stana, u kojima prosječno živi 1,68 stanovnika po stambenoj jedinici⁹. U urbanom području MZ Domaljevac nalazi se 48,28% stambenih jedinica. Najmanja MZ po broju stambenih jedinica je MZ Brvnik.

Slika 55.: Kretanje broja stambenih jedinica na području Općine u periodu 2012. – 2016. godina, uključujući i podatke popisa iz 1991. godine.

Izvor: Općinski razvojni tim

IV.1.5.5 Civilna zaštita

Služba civilne zaštite u općini Domaljevac-Šamac organizirana je u okviru posebne općinske službe, koja ima šefa Službe i koji obavlja sve poslove vezano za civilnu zaštitu.

Nedostatak kvalitetnog kadra koji bi vodio poslove civilne zaštite u Općini Domaljevac-Šamac, za posljedicu ima: (I) nedovoljno razvijen sistem zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, (II) nepostojanje inicijative prema Federalnim nivoima uprave koji po zakonu imaju obavezu da financijski podrže općine do 15.000 stanovnika u jačanju sistema ZiS-a, (III) neprovođenje obuke za ključne subjekte zaštite i spašavanja što se negativno odražava na užitost rada Općinskog štaba civilne zaštite, (IV) nepostojanje inicijativa za formiranje vatrogasne postrojbe i (V) nedovoljnu stručnost za usklađivanje planske dokumentacije sa smjernicama EU.

Iako je to Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastva predviđeno, općina Domaljevac-Šamac nema formiranu vlastitu profesionalnu vatrogasnu postrojbu. Naime, Općina Domaljevac-Šamac je donijela Odluku o formiranju profesionalne vatrogasne postrojbe, ali ta odluka do danas nije provedena, što Općinu čini izuzetno ranjivom na sve vrste reprezentativnih rizika. Ostaje da općina Domaljevac-Šamac uspostavi vatrogasnu postrojbu sa drugom općinom (Orašje) ili da tu obavezu preuzme Županijska uprava civilne zaštite Županije Posavske, koja bi formirala Profesionalnu vatrogasnu postrojbu na nivou Županije i okviru toga uspostavila punktove vatrogasnih postrojbi sa kojeg bi se vršilo njihovo operativno djelovanje u slučaju požara ili drugih opasnosti.

⁹ Izvor podataka Federalni zavod za statistiku

Postojeći nivo obučenosti ne omogućava učinkovito preventivno i operativno djelovanje u slučaju prirodne i druge nesreće, te da postojeća struktura nije u stanju da samostalno realizira obuku i vježbe struktura zaštite i spašavanja u općini. Subjekti zaštite i spašavanja tijekom izvanrednih situacija komuniciraju pomoću mobilnih telefona, što predstavlja ograničavajući faktor za brzu i efikasnu komunikaciju. Uzimajući u obzir da tijekom izvanrednih situacija, po pravilu, dolazi do nestanka el. energije, komunikacija se putem mobilnih operatera nakon izvjesnog vremena prekida. S druge strane, subjekti zaštite i spašavanja na lokalnom nivou ne raspolažu sa mobilnim i baznim radio stanicama, te se ovakvo stanje može negativno odraziti na sveukupnu efikasnost lokalnog sustava zaštite i spašavanja.

Kao najveće potrebe po pitanju realizacije obuke u narednom periodu identificirano je:

- obuka u oblasti procjene rizika i planiranja,
- obuka u oblasti zaštite od poplava,
- obuka pripadnika jedinica opće namjene.

Najveće potrebe za nabavku opreme u budućnosti iskazane su u oblasti zaštite od poplava (nabavka čamaca sa vanbrodskim motorom i penti) i požara (vatrogasno vozilo i ostala osnovna oprema za vatrogasce, jer trenutno su opremljeni sa svega nekoliko naprtnjača).

Po pitanju trenutnog stanja preventivnih kapaciteta je konstatirano da stanje nije zadovoljavajuće u oblasti:

- zaštite od poplava,
- zaštite od požara,
-

Po pitanju zaštite od poplava, najveće potrebe iskazane su po sljedećem:

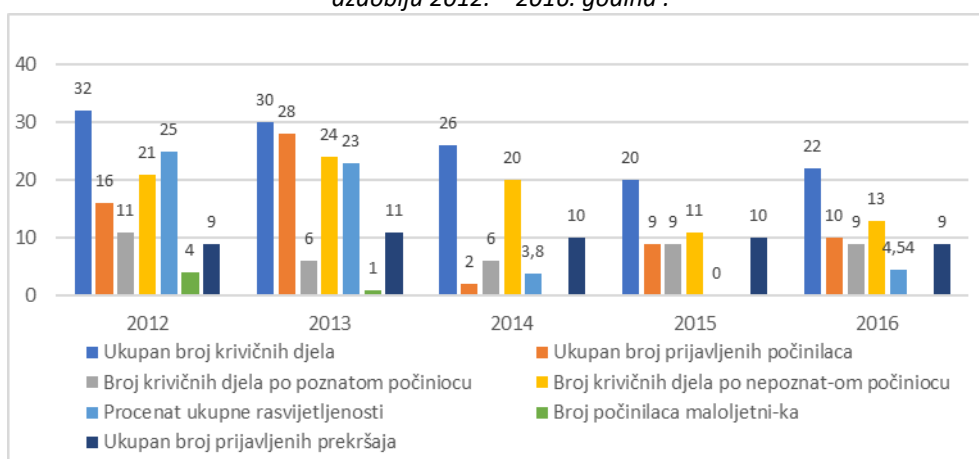
- tekuće i investicijsko održavanje postojećih vodozaštitnih objekata;
- čišćenje kanalske mreže i riječnih korita;
- uvođenje sustava za rano upozoravanje;
- formiranje postrojbi i timova prvog odgovora;
- nabavka opreme.

Općina ne raspolaže sustavom za rano upozoravanje. Međuopćinska suradnja po pitanju razmjene informacija od značaja za zaštitu i spašavanje i dostavljanja upozorenja na potencijalno opasne događaje se provodi u praksi. Općina Domaljevac-Šamac potpisala je sporazum o suradnji sa susjednim i drugim općinama koji bi preciznije definirali uloge subjekata zaštite i spašavanja u fazama prevencije, odgovora i sanacije prije, tijekom i nakon katastrofa.

IV.1.5.6. Sigurnost građana

Općina Domaljevac – Šamac spada u relativno sigurne sredine. To pokazuju podaci Ministarstva unutrašnjih poslova Županije Posavske o kriminalitetu na području koje pokriva Policijska stanica Domaljevac. Broj krivičnih djela počinjenih u 2016. godini je 22, što predstavlja stopu od 0,46% po stanovniku općine i procent od 7,8% svih krivičnih djela počinjenih na teritoriji Županije Posavske.

Slika 56.: Broj krivičnih djela i prikaz parametara javne sigurnosti na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina .

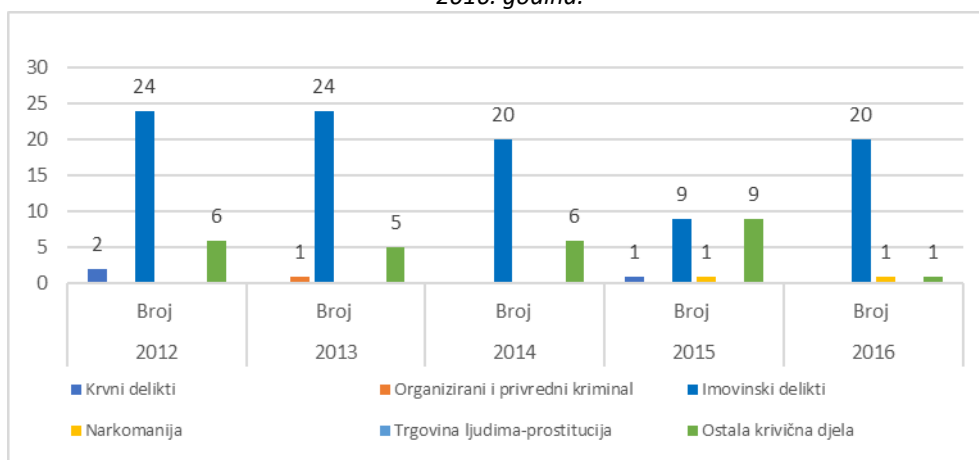

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Posavske

Analiza strukture kriminaliteta ukazuje da prevladavaju djela vezana za imovinske delikte (20 kaznenih djela) i na njih u 2016. godini otpada 90,9 % evidentiranih krivičnih djela počinjenih na teritoriji općine, odnosno 35,5% kaznenih dijela protiv imovine registriranih na području Županije. Zatim sa po 4,5 % slijede djela vezana za zloupotrebu opojnih supstanci, te ostala krivična djela.

U 2016. godini nisu zabilježena krivična djela iz oblasti krvnih delikata.

Slika 57.: Struktura kriminaliteta i broj krivičnih djela na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. – 2016. godina.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Posavske

Sigurnost građana ugrožava sve veći broj pasa lualica na ulicama općine. U Općini Domaljevac – Šamac ne postoji azil za životinje. Za rješavanje ovog pitanja trenutno u Općini ne postoji odgovorna osoba, mada postoji odgovornost Općine za eventualne napade pasa lualica.

IV.1.5.7. Osjetljive/ranjive grupe

Podaci o ranjivim grupama prikazani su u okviru dijela koji analizira sustav socijalne pomoći na području općine Domaljevac-Šamac.

IV.1.5.8. Civilno društvo

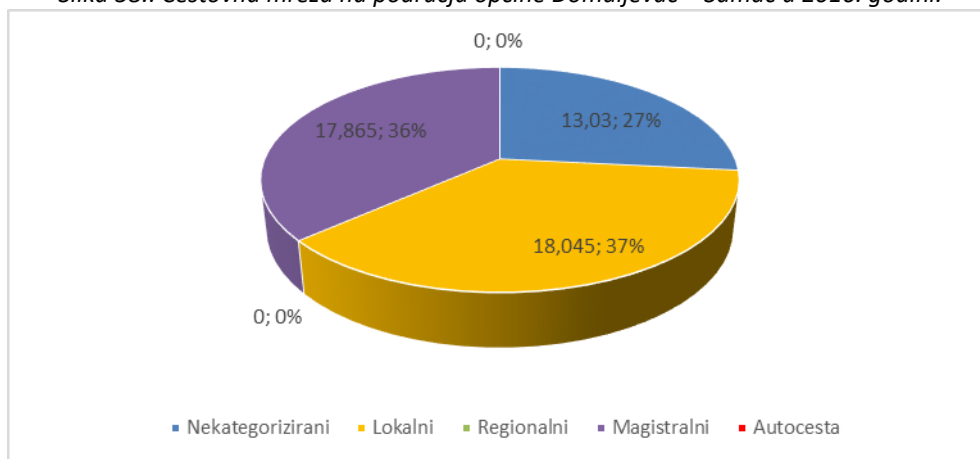
Na području općine Domaljevac-Šamac nisu registrirane aktivne nevladine udruge, izuzev sportskih klubova i udruga koje djeluju u segmentu kulture, što je detaljno analizirano u poglavlju koje se odnosi na stanje u oblasti sporta i kulture.

IV.1.6. Javna infrastruktura i javne usluge

IV.1.6.1. Stanje saobraćajne infrastrukture

Ukupna kilometraža svih puteva na području općine iznosi 48,94 km, od čega je 13,02 km nekategoriziranih puteva, 18,045 km lokalnih puteva i 17,865 km magistralnih cesta, što čini 20,1% magistralnih cesta na teritoriji Županije Posavske.

Slika 58.: Cestovna mreža na području općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini.

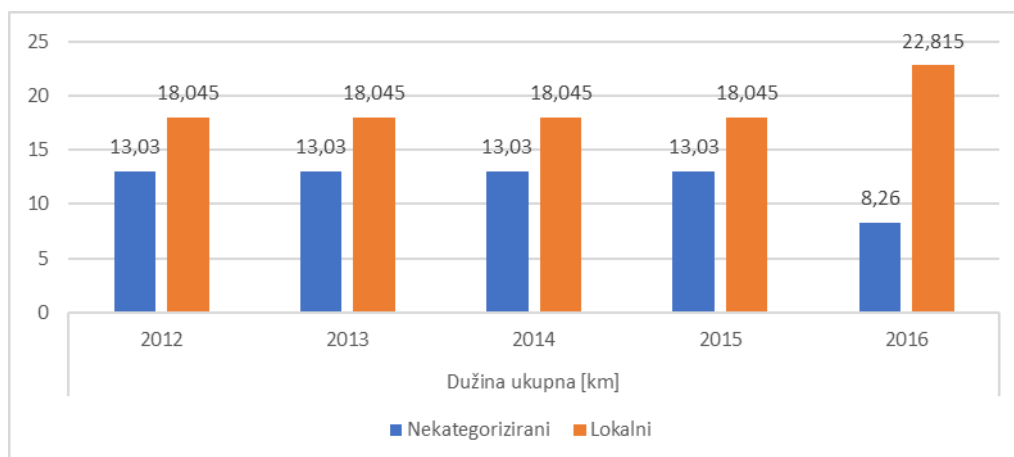

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

U 2016. godini iz općinskog proračuna su izdvojena sredstva za rekonstrukciju dijela nekategoriziranih puteva u dužini od 4,8 km i njihova prekategorijska dijela u lokalne puteve.

Stanje cestovne mreže u periodu 2012 - 2016. godina, a koja je u nadležnosti Općine Domaljevac – Šamac moguće je prikazati slijedećim dijagramom:

Slika 59.: Dužina cestovne mreže u nadležnosti općine Domaljevac – Šamac za razdoblje 2012. - 2016. godina.

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

Dakle, što se tiče pokazatelja za 2016. godinu Općina Domaljevac – Šamac je nadležna za ukupno 31,075 km cestovne infrastrukture, koju čine 22,815 km lokalnih puteva i 8,26 km nekategoriziranih cesta, od kojih je 4,77 km asfaltirano.

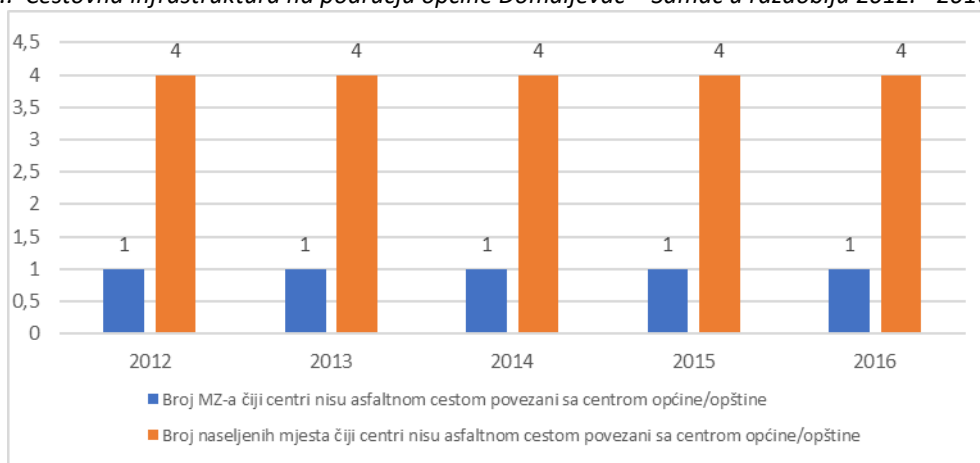
Općina u skladu sa svojim mogućnostima redovno planira i učestvuje u izgradnji i održavanju cestovne infrastrukture, pa je shodno tome u periodu 2012 - 2016. godina za sanaciju i izgradnju lokalnih puteva prosječno izdvajano 92,050 KM/godini, dok je taj prosjek za redovno održavanje cestovne infrastrukture iznosio 15.575 KM/godini. Detaljni prikaz izdvajanja sredstava za potrebe izgradnje i održavanja cestovne infrastrukture u nadležnosti Općine prikazan je u narednoj tabeli:

Tabela 3: Iznos izdvajanja iz Općinskog Proračuna za cestovnu infrastrukturu u nadležnosti općine

	2012 Iznos KM	2013 Iznos KM	2014 Iznos KM	2015 Iznos KM	2016 Iznos KM
Iznos finansijskih sredstava iz općinskog/opštinskog proračuna koji je uloženi u sanaciju i izgradnju lokalnih cesta	153.893,41	4.956,00	286.523,85	13.424,64	1.456,54
Iznos finansijskih sredstava iz općinskog/opštinskog proračuna koji je uloženi u redovno održavanje cesta	7.193,00	1.129,54	3.283,62	38.402,66	37.865,08

Jedna mjesna zajednica od ukupno 4 na području općine nije asfaltnom cestom povezana sa centrom općine.

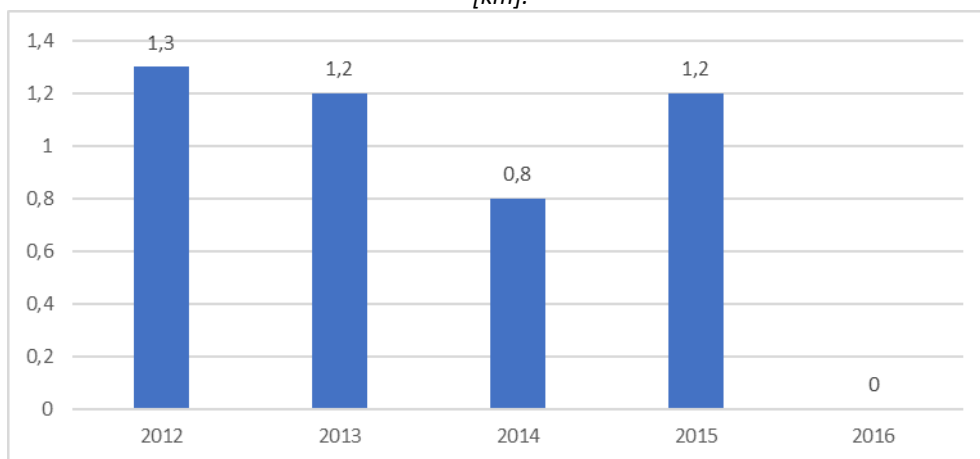
Slika 60.: Cestovna infrastruktura na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina.

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

Obzirom da na području Općine egzistira jedna osnovna škola, u proteklom periodu dosta pažnje polagalo se na stanje sigurnosti sudionika u prometu, što se prvenstveno odnosi na djecu/pješake, pa je u skladu sa time vršena izgradnja kolnika u prosjeku 1km/god.

Slika 61.: Dužina uređenih kolnika na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina [km].

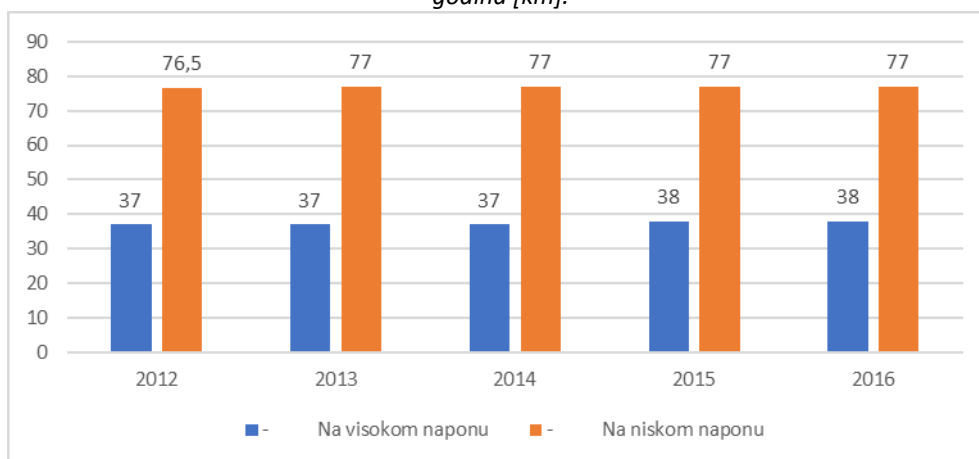
Izvor: Općinski razvojni tim

Imajući u vidu da teritorija Općine pripada ravničarskom kraju, te da u prometu sudjeluje veliki broj biciklista, a u cilju povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu, nameće se kao prioritarna izgradnja biciklističkih staza, koje bi povezale sve važnije centre u Općini.

IV.1.6.2. Stanje elektro – distributivne mreže

Elektro - distributivna mreža na području općine u 2016. godini iznosi 115 km, od čega je na visokom naponu 38 km, a na niskom naponu 77 km i ta situacija se u periodu 2012 - 2016. godine nije značajnije mijenjala.

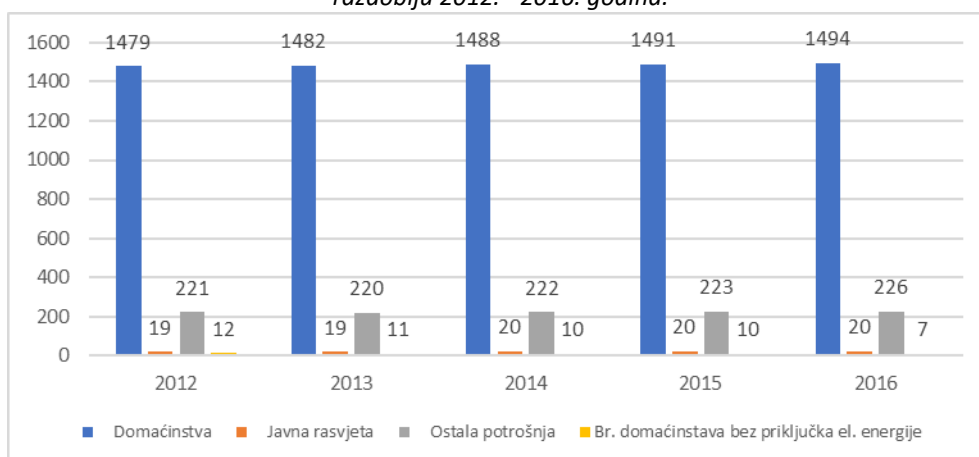
Slika 62.: Dužina elektrodistributivne mreže na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina [km].

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

Na mrežu je u 2016. godini bilo priključeno 1742 potrošača, od čega na visokom naponu 2 potrošača, dok je na mreži niskog napona bilo priključeno 1494 domaćinstva, 20 potrošača u kategoriji ulične rasvjete i 226 potrošača iz kategorije ostalih potrošača. Bez priključka električne energije u 2016. godini bilo je 7 domaćinstava.

Slika 63.: Broj potrošača električne energije (niskonaponska mreža) na području općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina.

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

U periodu 2012 - 2016. godina ukupno je rekonstruirano 45 km elektro mreže, od čega 30 km na niskom i 15 km na visokom naponu. U istom periodu je izgrađen 31 km nove elektro mreže, od čega 25 km na niskom i 6 km na visokom naponu.

Tabela 4.: Pregled stanja elektro-distributivne mreže na području općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini

Opis	2012	2013	2014	2015	2016
1. Dužina elektro mreže [km]					
- Na visokom naponu	37	37	37	38	38
- Na niskom naponu	76,5	77	77	77	77
2. Dužina rekonstruirane elektro mreže					
- Na visokom naponu	14	15	15	15	15
- Na niskom naponu	29	29	29	30	30
3. Dužina izgrađene elektro mreže					
- Na visokom naponu	6	6	6	6	6
- Na niskom naponu	25	25	25	25	25

Izvor podataka: JP Elektroprivreda HZ HB – Poslovnica Elektro Domaljevac

IV.1.6.3. Stanje komunalne infrastrukture i usluga

Na području Općine Domaljevac – Šamac nema sustavnog rješenja vodoopskrbe stanovništva. Vodoopskrba se vrši preko dva manja kontrolirana vodovoda ukupne dužine 4,5 km. Kvalitet vode u ovim vodovodima redovno kontroliraju djelatnici Zavoda za javno zdravstvo.

Tokom 2016. godine registrirano je 1128 domaćinstva bez priključka na vodovodnu mrežu.

U razvoj vodovodne mreže iz općinskog proračuna je u protekle dvije godine izdvojeno ukupno 230.000 KM, što predstavlja inicijalna sredstva za početak sustavnog rješavanja pitanja vodoopskrbe Općine.

Tabela 5. Pregled stanja vodovodne mreže na području općine Domaljevac – Šamac u 2016. godini

Opis	2012	2013	2014	2015	2016
Br. kilometara vodovodne mreže na području općine				5,5	4,5
Br. kilometara vodovodne mreže na području općine koji je rekonstruiran u skladu sa lokalnim propisima					
Nivo investicija u izgradnju vodovodne infrastrukture				120000	110000
Nivo investicija u rekonstrukciju vodovodne infrastrukture					
Nivo investicija u održavanje vodovodne infrastrukture					
Br. potrošača vode sa javnog vodovoda					
% gubici vode					
Potrebe l/s					
Br. domaćinstava u općini bez priključka na vodovod	1612	1614	1622	1506	1128
Br. Domaćinstava u općini koji koriste vodu iz lokalnih sigurnih/kontroliranih vodovoda				116	114
% domaćinstava u općini koji imaju kvalitetno regulirano vodosnabdijevanje pitkom vodom				123	114

Br. domaćinstava u općini koji nemaju pristup vodovodu					
Prosječna cijena m3 vode					
% naplate usluga vodosnabdijevanja					

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

Ukupan iznos sredstava koji je u proteklih 5 godina izdvojen iz Općinskog proračuna za potrebe izgradnje i održavanja groblja je 185.000 KM, čime je dugotrajnije riješeno pitanje ovog vida komunalne infrastrukture. Popunjenost groblja u 2016. godini je iznosila 85 %, sa ukupno 980 slobodnih ukopnih mjesta na području općine.

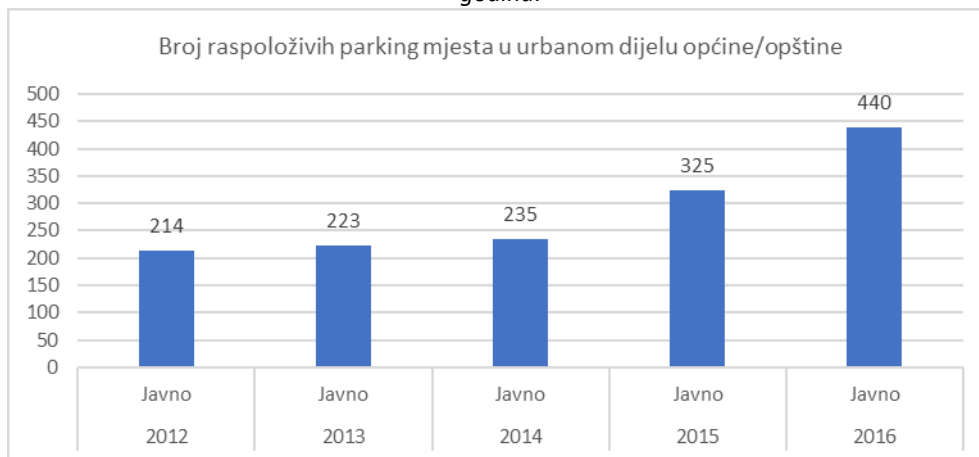
Tabela 6: Podaci o Grobljima izgrađenim na području općine Domaljevac – Šamac (2016. godina)

	2012	2013	2014	2015	2016
Broj slobodnih ukopnih mjesta na području općine	1153	1122	1105	1044	980
% trenutne popunjenosti	79	80	81	83	85
Prosječna cijena ukupnog mjesta [KM]	70	70	70	70	70
Iznos finansijskih sredstava koji je uložen u izgradnju i održavanje groblja [KM]	60.000,00				125.000,00

Izvor: Samostalna Služba za komunalne djelatnosti

Na području općine u 2016. godini postojalo je 440 javnih parking mjesta, što je povećanje od 105,60% u odnosu na 2012. godinu.

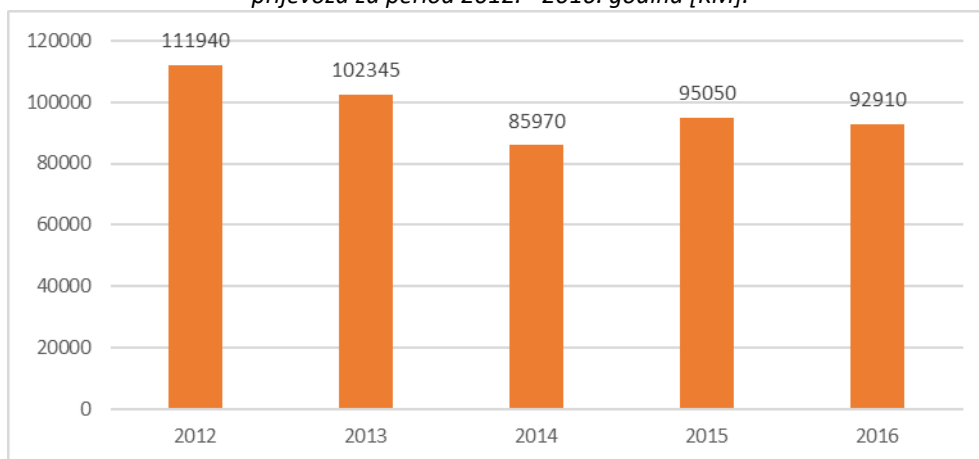
Slika 64.: Pregled broja parking mjesta u urbanom dijelu općine Domaljevac – Šamac u razdoblju 2012. - 2016. godina.

Izvor: Samostalna Služba za komunalne djelatnosti

Javni prijevoz koji egzistira na području Općine Domaljevac – Šamac povezuje 3 mjesne zajednice i prvenstveno je namijenjen prebacivanju đaka od perifernih dijelova općine u općinsko središte. Općina redovno proračunom planira izdavanja u cilju sufinansiranja troškova javnog prijevoza i ti troškovi u 2016. godini su iznosili 92.910 KM.

Slika 65.: Iznos subvencija iz proračuna općine Domaljevac – Šamac u svrhu financiranja subvencija javnog prijevoza za period 2012. - 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

Općina Domaljevac – Šamac nema sustavno riješeno pitanje odvodnje oborinskih voda i fekalne kanalizacije, pa shodno tome ne postoji ni poduzeće koje bi se bavilo ovom problematikom. Za sada sva pitanja vezana za kanalizacionu infrastrukturu, te rješavanje problema odvodnje oborinske i fekalne kanalizacije su u nadležnosti samostalne Službe za komunalne poslove.

IV.1.6.4. Stanje administrativnih usluga lokalne samouprave

Organi općine Domaljevac – Šamac su:

- Općinsko vijeće, kao organ odlučivanja i kreiranja politike Općine i
- Načelnik općine kao nositelj izvršne vlasti.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Općine, koje su propisane Zakonom o lokalnoj samoupravi, kao i Statutom općine Domaljevac-Šamac, Načelnik općine je „Odlukom o osnivanju administrativne službe općine Domaljevac-Šamac“, osnovao Administrativnu službu koju čine 3službe:

1. Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar;
2. Služba za financije i gospodarstvo;
3. Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz Domovinskog rata.

Uz tri općinske službe, navedenom odlukom formirane su i slijedeće organizacione jedinice:

- Ured općinskog načelnika,
- Centar za pružanje usluga građanima,
- Služba za zajedničke poslove.

Pored navedenih službi i organizacionih jedinica pod okriljem Općine nalaze se Centar za socijalni rad i Samostalna služba za komunalne djelatnosti općine Domaljevac – Šamac.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Administrativne službe općine Domaljevac-Šamac sistematizirana su radna mjesta svih zaposlenih uz definiranje opisa poslova koje obavljaju.

Ukupan broj uposlenika u općinskoj administraciji je 26 i to:

- Magistar nauka 1,
- Visoka stručna sprema 5,

- Viša stručna sprema 10,
- Srednja stručna sprema 9,
- Nekvalificirani radnik 1.

Tabela 7.: Broj i struktura uposlenika u općinskoj administraciji za 2016. godinu

Naziv radnog mjesta	Potrebna stručna sprema / zanimanje	Stručna sprema / zanimanje sadašnjeg uposlenika	Spol (M/Z)	Etnička pripadnost
Viši referent za kontrolu naplate carinskog terminala	SSS	SSS ekonomist	2m, 2ž	Hrvat/ Hrvatica
Viši referent za računovodstvene poslove	SSS	SSS eko. Tehničar	Ž	Hrvatica
Viši referent za blagajničke i obračunske poslove	SSS	SSS eko. Tehničar	M	Hrvat
Šef odsjeka za gospodarstvo	VŠS	VŠS ekonomist	M	Hrvat
Viši samostalni referent za organizaciju rada carinskog terminala i upravljanje općinskom imovinom	VŠS	VŠS ekonomist	M	Hrvat
Viši samostalni referent za lokalni razvoj	VŠS	VŠS ekonomist	M	Hrvat
Pomoćnik općinskog načelnika za financije i gospodarstvo	VSS	VSS ekonomski	M	Hrvat
Stručni suradnik za odnose sa javnošću i informiranje	VSS	VSS ekonomski	M	Hrvat
Viši samostalni referent za upravljanje ljudskim resursima i centrom za pružanje usluga	VŠS	VŠS upravno pravo	M	Hrvat
Stručni suradnik za međunarodnu suradnju	VŠS	VŠS ekonomski	Ž	Hrvatica
Tajnik ureda općinskog načelnika	SSS	SSS ekonomist	Ž	Hrvatica
Načelnik općine	VSS	VSS	M	Hrvat
Stručni suradnik za imovinsko pravne poslove	VSS	VSS pravo	M	Hrvat
Viši samostalni referent za upravne poslove katastra	VŠS	VŠS pravo	M	Hrvat
Stručni suradnik za matičarske poslove	VŠS	VŠS pravo	Ž	Hrvatica
Referent za urbanizam i graditeljstvo	VŠS	VŠS građevina	Ž	Hrvatica
Viši samostalni referent za urbanizam i obnovu	VŠS	VŠS građevina	Ž	Hrvatica
Matičar	SSS	SSS	M	Hrvat
Pomoćnik načelnika za civilnu zaštitu i branitelje iz Domovinskog rata	VSS	VSS ekonomski	M	Hrvat
Viši samostalni referent za društvene djelatnosti i branitelje iz Domovinskog rata	VŠS	VŠS ekonomist	M	Hrvat
Viši referent za civilnu zaštitu	SSS	SSS	M	Hrvat
Čistačica	OŠ	OS	Ž	Hrvatica

Općina Domaljevac - Šamac kontinuirano izdvaja proračunska sredstva u svrhu poboljšanja kvaliteta svojih usluga, pa je tako u okviru projekta GAP-a 2009. okončala izgradnju suvremene šalter sale, čime su riješeni mnogi tehnički i proceduralni problemi, te građanima omogućena efikasnija i kvalitetnija usluga općinske administracije. Otvaranjem šalter sale građanima je olakšan pristup dokumentaciji i informacijama jer sada skoro sve administrativne aktivnosti mogu obaviti na jednom mjestu.

Nakon modernizacije informatičke opreme skraćen je postupak primanja i izdavanja dokumenata tako da javna uprava postala efikasnija i brža, a građani zadovoljniji uslugom. Nakon implementacije elektroničkog sustava praćenja dokumenata, moguće je u svakom momentu znati u kojoj fazi rješavanja se predmet nalazi i kod koga je na obradi, te koji je rok završetka predmeta. Anketa kaže da je zadovoljstvo građana uslugama općinske administracije poraslo za 16 indeksnih bodova, odnosno sa 68,59% poraslo je na 84,74%, što predstavlja vrlo visok postotak.

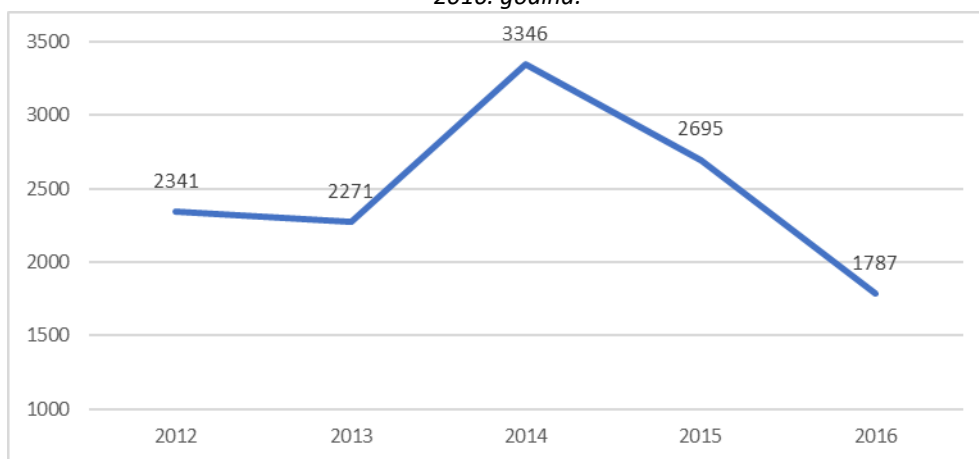
Tabela 8: Općinske administrativne usluge

	2012	2013	2014	2015	2016
Broj računala	20	21	20	22	23
Iznos financijskih ulaganja u obuku osoblja	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Broj predmeta	2341	2271	3346	2695	1787
% riješenih predmeta	97,3	98,1	94,5	97,1	98,2
% prenesenih predmeta	2,7	1,9	5,5	2,9	1,8

Izvor: Služba za zajedničke poslove.

U proteklih 5 godina uočava se trend smanjenja broja predmeta koji je u 2016. godini iznosio 1787 zaprimljenih predmeta, a što je za 23,66% manje nego u 2012 godini. Razlog trenda smanjenja broja zaprimljenih predmeta u proteklih 5 godina je sve veći odliv stanovništva sa područja općine Domaljevac – Šamac. Razlog povećanog broja predmeta u 2014. godini su majske poplave koje su te zadesile Bosnu i Hercegovinu i koje su prouzročile ogromnu materijalnu štetu kako u Općini Domaljevac – Šamac, tako i u Županiji posavskoj.

Slika 66.: Broj predmeta koji je obrađen od strane administracije općine Domaljevac – Šamac za razdoblje 2012. - 2016. godina.

Izvor: Služba za zajedničke poslove.

Općina Domaljevac-Šamac nastoji biti moderan i profesionalan partner građanima i svim ostalim partnerima, te u tom cilju poduzima i aktivnosti na pravovremenom i lakšem pristupu informacijama koje se tiču rada Općine, odnosno njenih službi, te o aktivnosti koje se provode na teritoriji općine ili su vezane za nju. Informacije o navedenim aktivnostima moguće je pronaći na web – stranici općine www.domaljevac.ba.

IV.1.7. Stanje životne sredine

IV.1.7.1. Stanje zraka

Na području općine Domaljevac - Šamac ne postoje industrijski kapaciteti koji bi uticali na zagađenje zraka, te se kao glavni izvori zagađenja zraka mogu navesti tek male kotlovnice i individualna ložišta u domaćinstvima, automobilski ispušni gasovi, postrojenja za preradu mesa i divlje deponije.

Broj oboljelih osoba u proteklih 5 godina od bolesti koje se mogu povezati sa kvalitetom zraka, a koje su registrirane u nadležnoj zdravstvenoj službi je 10.

IV.1.7.2. Stanje vodotoka

Rijeka Sava i bara „Tišina“ predstavljaju značajne vodne potencijale kako Općine tako i Županije Posavske. Dužina rijeke Save koja protječe kroz općinu Domaljevac je cca 25 km i predstavlja dio sjeverne granice Bosne i Hercegovine prema Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji.

Ukupna dužina vodotoka na području općine a koji su u nadležnosti općine iznosi 11.500 metara, od kojih 8.000 metara pripada poplavno rizičnim vodotocima. Cjelokupna dužina vodotoka koji su u nadležnosti općine je uređena i u tu svrhu je 2015. godine uloženo 1.500.000 KM, kojom prilikom je uređeno 3.500 m obale.

Tabela 9.: Pregled stanja vodotoka na području Općine.

	2012	2013	2014	2015	2016
Dužina vodotoka na području općine	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
Dužina uređenih vodotoka na području općine	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
Dužina poplavno rizičnih vodotoka na području općine	11.500	11.500	11.500	8.000	8.000
Dužina godišnje saniranih vodotoka na području općine				3.500	
Nivo ukupnih investicija u sanaciju vodotoka (KM)				1.500.000	

Kao što je navedeno u poglavlju „Stanje komunalne infrastrukture i usluga“ Općina ne posjeduje sustavno riješeno pitanje sistema za odvodnju otpadnih voda, oborinske i fekalne kanalizacije pa se one odlažu sistemima septičkih jama ili se direktno ispuštaju u vodotoke. Glavni izvori ugrožavanja izvorišta pitke vode su divlje deponije i nekontrolirana sječa šume. Iako postoje elementi koji utiču na ugrožavanje vodotoka i izvorišta pitke vode ipak se procjenjuje da lokalni vodni resursi nisu ugroženi u značajnoj mjeri i da je kvaliteta vodnih resursa relativno dobra.

IV.1.7.3 Stanje zemljišta

U odnosu na cjelokupnu površinu općine Domaljevac – Šamac, ista raspolaze sa značajnim resursima poljoprivrednog zemljišta (76,38 %), šumama (9,28 %) i zemljišta za druge vrste namjene kao što je građevinsko zemljište i neplodno tlo (14,35 %). Problem zagađivanja zemljišta korištenjem kemijskih sredstava (pesticidi, herbicidi) i ispuštanjem komunalnih i industrijskih otpadnih voda trenutno ne predstavlja značajnu prijetnju za kvalitetu zemljišta i zdravlje ljudi.

Tabela 10: Pregled kvalitete zemljišta i vlasnička struktura

Kategorija zemljišta	Površina (ha)				
	Privatno	%	Javno	%	Ukupno
Oranice i vrtovi	3944	97,5	100,77	2,5	4044,77
Voćnjaci	61	99,87	0,079	0,13	61,08
Livade	234,95	98,88	2,66	1,12	237,61
Pašnjaci	14,62	14,05	89,44	85,95	104,06
Šumsko tlo	540	99,96	0,22	0,04	540,22
Neplodno tlo	824,8	98,73	10,61	1,27	835,41
Ukupno	5619,37	96,5	203,78	3,5	5823,15

Izvor: Općinski tim za razvoj

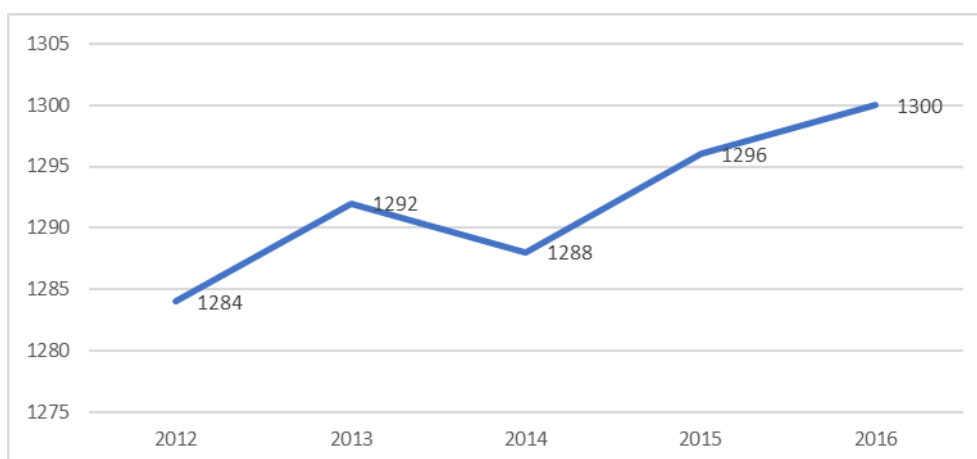
Očuvanje šuma ima veliki značaj za zaštitu zemljišta od zagađenja i sprečavanje erozije. Općina Domaljevac - Šamac raspolaže značajnim šumskim fondom. Utjecaj čovjeka na šume se ogleda u neplanskoj sječi, korištenju drveta za potrebe zagrijavanja, te planskoj ali prekomjernoj sječi. Stanje šumskog fonda na području općine unatoč navedenim problemima je u solidnom stanju.

Evidencija o trenutnom broju zagađivača, kao i o ukupnoj količini zagađujućih materija koje se proizvode i ispuštaju u zrak, vodotoke i zemljište ne postoji.

IV.1.7.4 Upravljanje otpadom

Za prikupljanje i zbrinjavanje krutog i komunalnog otpada na području Općine Domaljevac – Šamac zadužena je samostalna Služba za komunalne djelatnosti. Usluge odvoza krutog i komunalnog otpada u 2016. godini koristilo je 1066 domaćinstava, odnosno 78,49% ukupnog broja domaćinstava registriranih na području općine. Ukupan broj domaćinstava koja koriste usluge odvoza i zbrinjavanja smeća i komunalnog otpada u 2016. godini za 9,33 % veći nego u 2012. godini. Pored domaćinstava u 2016 godini zabilježeno je i 54 pravna lica koja su koristila ove usluge.

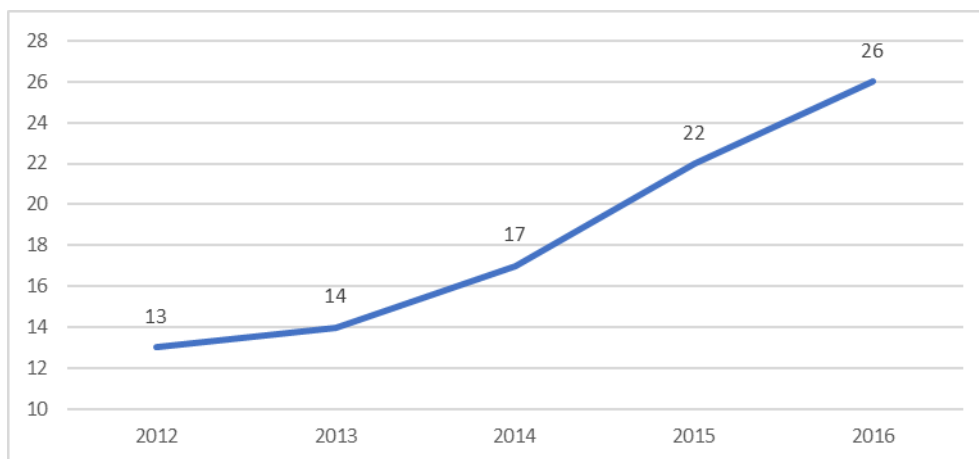
Slika 67.: Broj korisnika usluga odvoza smeća i otpada za razdoblje 2012. - 2016. godina.

Izvor: Služba za zajedničke poslove.

Broj kontejnera postavljenih za kolektivno prikupljanje krutog i komunalnog otpada je u stalnom porastu i 2016. godine je iznosio 26 kontejnera i bio je za 100 % veći nego u 2012. godini.

Slika 68.: Broj kontejnera za kolektivno prikupljanje otpada na području Općine za razdoblje 2012. - 2016. godina.

Izvor: Samostalna služba za komunalne poslove

Na području općine registrirane su dvije deponije od kojih je jedna divlja. Postotak naplate usluga odvoza i zbrinjavanja krutog i komunalnog otpada u proteklih 5 godina je u stalnom porastu i 2016. godine je iznosio 68,15%.

Količina prikupljenog otpada tokom godine se u promatranom periodu 2012. - 2016. godina nije značajnije mijenjala i u prosjeku je iznosila 9.290 m³/godini. U 2016. godini prosječna godišnja količina prikupljenog otpada je iznosila 2,04 m³/stanovniku.

Tabela 11: Odvoz i zbrinjavanje smeća i komunalnog otpada

	2012	2013	2014	2015	2016
Procent pokrivenosti odvozom smeća (%)					
Domaćinstva	975	988	1014	1027	1066
Pravna lica	50	51	50	51	54
Ukupno:	1025	1039	1064	1078	1120
Broj korisnika usluge odvoza smeća i otpada	1284	1292	1288	1296	1300
Količina otpada prikupljenog tokom godine – m ³	9500	9600	9800	9900	9600
Količina otpada prikupljenog tokom godine – koji je adekvatno pohranjen m ³	9100	9220	9460	9390	9280
Količina otpada koji nije prikupljen tokom godine – m ³ – procjena (odložen na „divlje“ deponije i sl.)	400	380	340	310	280
Broj divljih deponija na području općine – procjena	1				1
Broj saniranih divljih deponija na području općine	1				1
Iznos investicija u održavanje postojećih deponija (KM)			4000	5000	6000
Iznos investicija u zatvaranje postojećih neadekvatnih deponija (KM)				30000	
Broj MZ-a pokrivenih organiziranim prikupljanjem otpada	3	3	3	3	3
Broj kontejnera za kolektivno prikupljanje otpada na području općine	13	14	17	22	26
Prosječna cijena odvoza otpada po mjernoj jedinici	8	8	8	8	8
Procent naplate usluga	62,48	64,52	66,25	67,84	68,15

Izvor: Samostalna Služba za komunalne djelatnosti

Prikupljanje i odvoz krutog i komunalnog otpada je organizirano kao redovita aktivnost za čitavo područje općine Domaljevac - Šamac jednom tjedno za fizičke i dva puta tjedno za pravne osobe.

Odvoz i deponiranje vrši općinska Komunalna služba. Poduzeće raspolaže sa jednim specijaliziranim vozilom za odvoz smeća, čiji kapaciteti su nedovoljni za podmirenje postojećih potreba na teritoriji općine, te je stoga nužna nabavka najmanje još jednog vozila za odvoz smeća.

Sortiranje smeća i komunalnog otpada se ne vrši, pa se isti zajedno odvoze na otvorenu općinsku deponiju koja je locirana na tromeđi Domaljevca, Grebnica i Brvnika udaljenoj 3 km od centra Domaljevca i u blizini naselja Brvnik i Grebnice.

Jedan od velikih problema predstavlja otvorenost deponije i mogućnost pristupa lica koja samostalno i na svoju ruku odlažu otpad ili preturaju po njemu, a što veoma lako može dovesti kako do onečišćenja okoliša tako i do pojave raznih zaraznih bolesti. Drugi problem koji se javlja sa ovom deponijom je ispunjenost njenih kapaciteta, te se u narednom periodu mora pristupiti sistemskom rješavanju ovog problema.

IV.1.7.5 Rizici od katastrofa/nepogoda

Općina Domaljevac-Šamac izrazito je ugrožena sljedećim rizicima:

- poplava,
- požar,
- grad,
- suša,
- mraz.

Ne postoji jedinstvena baza podataka o rizičnim događajima i šteti nastaloj uslijed prirodne i druge nesreće koja bi omogućivala učinkovitije planiranje, prevenciju, odgovor i sanaciju posljedica istih.

Naime, podaci o rizičnim događajima su ograničeni i svode se na podatke o suši, koji se vode za povratni period od 10 godina i podatke o poplavama, koji se vode za povratni period od 20 godina. Evidencija o izvještajima spasilačkih službi se ne vodi ili se izvještaji ne rade i ne dostavljaju službi civilne zaštite. Ukoliko se formira komisija za procjenu štete, dostupni su izvještaji o procjeni štete, kada komisija završi svoj posao.

Ne vode se podaci o ranjivim kategorijama, kao ni spiskovi lica za evakuaciju. Služba za civilnu zaštitu ne raspolaže podacima koji su naprijed navedeni kao dostupni. Vršiti se analiza nakon većih prirodnih ili drugih nesreća i usvajaju se naučene lekcije. Ni ona baza podataka koja se vodi, nije ažurirana.

Procjena ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća u općini Domaljevac-Šamac je urađena i usvojena odlukom Načelnika 2013. godine, a Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća 2014. godine. Procjena ugroženosti urađena je u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju F BiH i Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća iz 2004. godine, dok su planska dokumenta urađena u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća iz 2011. godine. Procjena ugroženosti i Planska dokumenta do sada nisu ažurirana. Treba napomenuti i to da za izradu Procjene ugroženosti i drugih dokumenata Plana zaštite i spašavanja nije imenovana radna grupa.

Međutim, iako zakonska rješenja u F BiH i Županiji Posavskoj ne ograničavaju općinske službe u primjeni EU smjernica za procjenu rizika i riziko-baziranog dimenzioniranja, Procjena ugroženosti i ostala planska dokumenta nisu urađena u skladu sa ovim metodološkim okvirom. Iako je Procjena ugroženosti uzela u obzir reprezentativne rizike na tom području, uobličila posljedice, ipak

identifikacija i analiza rizika nisu urađene na način da je jasno procijenjen nivo rizika (koristeći se mogućim scenarijima za pojedine reprezentativne rizike) i njegov uticaj na ciljne/rizične grupe.

Osim Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja, Zakon o zaštiti i spašavanju je predvidio obavezu da sve lokalne zajednice u FBiH izrade i usvoje Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, što je Općina Domaljevac - Šamac i uradila.

IV.1.7.6. Mjere za unapređenje energetske učinkovitosti

Upravna zgrada Općine Domaljevac-Šamac je izgrađena 1994.godine, te od tada nije bila zahvaćana nikakvim vidom rekonstrukcije, zbog svoga stanja postoje ogromne mogućnosti za ostvarivanje energetske uštede. Važno je istaći da je zgrada općine jedini javni objekat na kojoj nije urađena toplinska izolacija, nema urađene petokomorne prozore sa izo staklima, te ima grijanje na kotao čiji je pogonski energent lož ulje.

Pomenuto stanje same građevine potvrđuje činjenica da se za vrijeme zimskih perioda unatoč velikim količinama utrošenog energenta za grijanje, grijani prostor nemože zagrijati na zadovoljavajuću temperaturu (minimalno 22°C) zbog očitog velikog gubljenja topline. Prethodno navedeno ukazuje da općina može postići zapažene rezultate u povećanju energetske učinkovitosti, odnosno značajno smanjiti troškove za grijanje i smanjiti negativan uticaj izgaranja lož ulja (emisije CO₂) na okolinu. Trenutna potrošnja lož ulja na godišnjoj razini iznosi cca. 11.000 litara što stvara trošak grijanja na godišnjoj razini u iznosu od cca. 16.000,00 KM

Područje općine Domaljevac-Šamac je 80 % pokriveno sa javnom rasvjetom koja trenutno broji 864 rasvjetnih tijela koja su većinom sa natrijevim i živinim žaruljama. Ovakav tip rasvjetnih tijela veliki je potrošač električne energije čime se stvaraju veliki troškovi u Općinskom proračunu, te je u 2016.g. registriran nivo potrošnje javne rasvjete od 100.000 KM godišnje. Neophodno je reducirati potrošnju javne rasvjete ugradnjom vremenskih regulatora. Naime nepotrebno i pretjerano trošenje možemo spriječiti ciljanom smanjenjem inteziteta rasvjete ovisno o dobu noći i to ugradnjom vremenskih regulatora, a što bi doprinjelo smanjenju potrošnje električne energije i do 30% na godišnjoj razini.

IV.1.8. Stanje prostorno-planske dokumentacije

Kao novoformirana, općina Domaljevac-Šamac je 1999. godine usvojila prostorni plan, urbanistički plan naseljenog mjesta Domaljevac i regulacijski plan Centra I u Domaljevcu.

Prostorni plan općine Domaljevac – Šamac usvojen je 1999. godine i odnosi se za period 1999-2015/2020 godine, iste godine je usvojen i Urbanistički plan Domaljevca za period 1999-2015/2020 godine. Osnova za građenje na području općine Domaljevac-Šamac su ova dva plana. Međutim, ovaj Prostorni plan ne odražava stvarne potrebe razvoja općine Domaljevac-Šamac i u tom kontekstu neophodno je izraditi novi Prostorni plan, koji će zajedno sa Integriranom Strategijom razvoja Općine Domaljevac-Šamac predstavlјati osnovu budućeg razvoja općine.

Općina ne raspolaže točnim brojem bespravno izgrađenih objekata, ali svakako činjenica je da se u ovu oblast uspjelo uvesti više reda nakon donošenja odluke Općinskog vijeća o općinskim pristojbama i naknadama, iz 2008. godine. Ovom odlukom izvršeno je korigiranje iznosa općinskih pristojbi i naknada za dobivanje građevinske dozvole ili legalizaciju objekata, na način da podnosioci zahtjeva za građevinsku dozvolu plaćaju niže iznose. Ovim postupkom broj nelegalno izgrađenih objekata je znatno umanjen, te se može smatrati da nelegalna gradnja ne ugrožava planove i razvoj općine.

IV.1.9. Općinski proračun

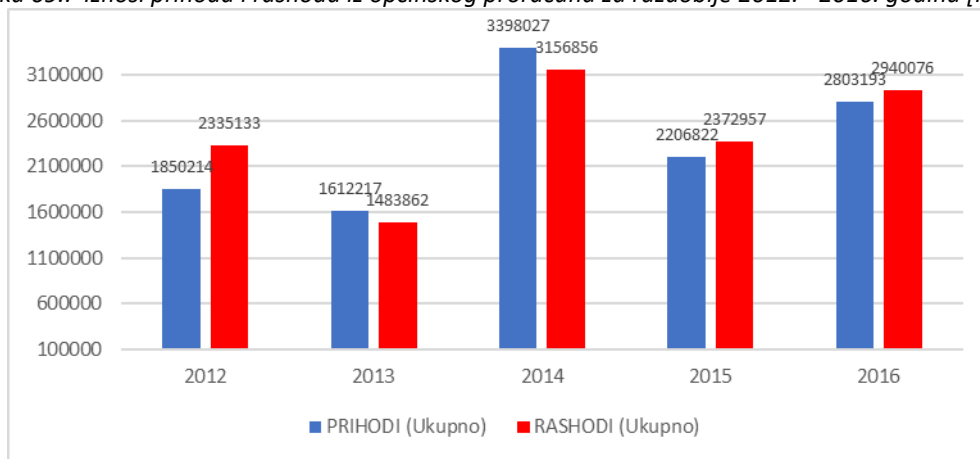
IV.1.9.1 Pregled učešća poreskih i ne poreskih prihoda

Općinski proračun ostvaruje manje prihode i primitke nego što su isti planirani na godišnjem nivou. Ukupno ostvareni prihodi u Općinski proračun za 2016. godinu su iznosili 2.803.193 KM i manji su za 3,67 % u odnosu na 2015 godinu .

Analizirajući navedene pokazatelje može se zaključiti da planirani Proračun nije pratio realne trendove ostvarenja prihoda i primitaka, niti je isti usklađivan sa ostvarenim veličinama putem donošenja izmjena i dopuna Proračuna do kraja fiskalne godine. Evidentan je trend pada ukupnih prihoda, tekućih potpora i primitaka nakon 2010. godine. Navedeno je rezultat mnogih internih faktora kako Županije Posavske tako i Općine same, ali i duboke ekonomsko-financijske krize u okruženju, koja se reflektirala i na Proračun Općine Domaljevac - Šamac.

Najveći dio prihoda čine porezni i neporezni prihodi uz manje učešće tekućih potpora i primitaka.

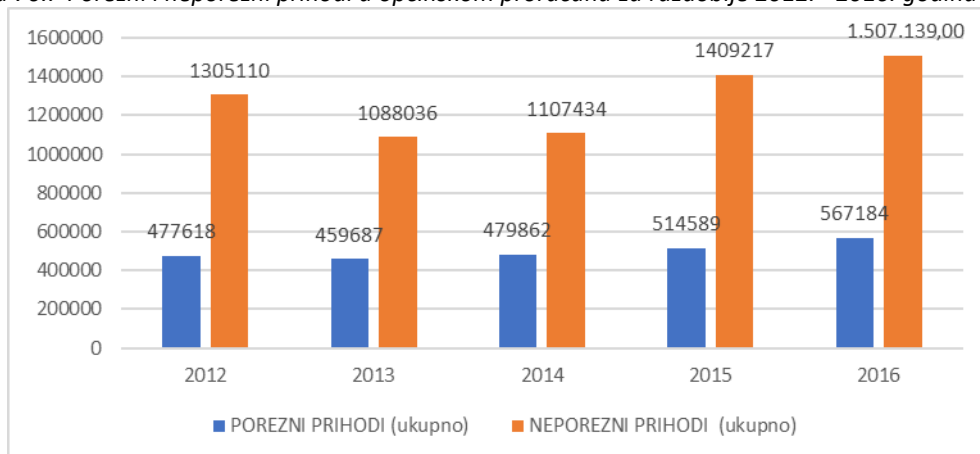
Slika 69.: Iznosi prihoda i rashoda iz općinskog proračuna za razdoblje 2012. - 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

U periodu 2012. ÷ 2016. godina evidentno je smanjenje učešća poreskih prihoda u ukupno ostvarenim prihodima općinskog proračuna (sa 25,81% u 2012. na 20,23% u 2016. godinu), dok u isto vrijeme bilježimo pad udjela neporeznih prihoda u ukupno ostvarenim prihodima općinskog proračuna (sa 70,53% u 2012. na 53,76 % u planu za 2016. godinu).

Slika 70.: Porezni i neporezni prihodi u općinskom proračunu za razdoblje 2012. - 2016. godina [KM].

Izvor: Služba za financije i gospodarstvo

U strukturi poreskih prihoda dominiraju prihodi od indirektnih poreza (82,60 % ukupnih poreskih prihoda u 2016. godini), zatim slijede prihodi od poreza na dohodak (15,80 % ukupnih poreskih prihoda u 2016. godini), te prihodi od poreza na imovinu (1,57 % ukupnih poreskih prihoda u 2016. godini).

U strukturi neporeznih prihoda dominiraju ostali prihodi od imovine (74,24 % ukupnih neporeznih prihoda u 2016. godini), zatim slijede prihodi komunalnih pristojbi (15,09 % ukupnih neporeznih prihoda u 2016. godini), te prihodi od nefinancijskih i financijskih institucija (6,46 % ukupnih neporeznih prihoda u 2016. godini).

IV.1.9.2. Struktura rashoda prema funkcionalnoj klasifikaciji

Funkcionalna klasifikacija Općinskog proračuna pokazuje dominaciju izdvajanja Općine za tekuće grantove/dotacije na koje otpada 36,18% od ukupnih rashoda Općinskog proračuna u 2016. godini, zatim slijede materijalni izdaci sa 28,83% od ukupnih rashoda, te plaće i naknade troškova uposlenih sa 21,31 % od ukupnih rashoda Općinskog proračuna u 2016. godini.

Tabela 12: Lista rashoda općinskog proračuna

Vrsta rashoda	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%	2016.	%
PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH (ukupno)	351574		437346		581333		616938		626798	
Bruto plaće	276009	78,51	356292	81,47	459681	79,07	467361	75,75	469181	74,85
Naknade troškova zaposlenih i vijećnika	46584	13,25	43643	9,98	73386	15,96	100505	16,29	107553	17,16
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	28981	8,24	37411	8,55	48266	65,77	49072	7,95	50064	7,99
MATERIJALNI IZDACI (ukupno)	613473		559843		700245		738681		847755	
TEKUĆI GRANTOVI (ukupno)	422637		403263		1424007		593604		1063852	
<i>Izlistati sve tekuće grantove</i>										
Tekuća rezerva	13950	3,30	10500	2,60	2300	0,16	24500	4,13	20000	1,88
Grantovi mjesnim zajednicama	1000	0,24								
Grantovi pojedincima	74074	17,53	69159	17,15	60040	4,22	372659	62,78	737285	69,30
trans. Drugim nivoima vlasti	62113	14,70	80053	19,85	88996	6,25	168676	28,42	213516	20,07
grant pos.namjena...	111940	26,49	102345	25,38	1101602	77,36				
grant neprofitnim organizacijama	51347	12,15	22537	5,59	36168	2,54	21191	3,57	75840	7,13
grant javnim i pr. Poduzećima	108213	25,60	118669	29,43	134901	9,47	6578	1,11	17211	1,62
KAPITALNI GRANTOVI (ukupno)										
<i>izlistati sve kapitalne grantove</i>										
	35200		16300		18000		34785		15357	
	4400	12,50							3000	19,54
	20800	59,09	16300	100	18000	100,00	32640	93,83	12357	80,46
kap. Grant javnim poduzećima	10000	28,41								
kap. Grant za zdravstvo							2145	6,17		
KAPITALNI IZDACI (ukupno)										
<i>izlistati sve pojedinačne kapitalne izdatke</i>										
	912249		671110		433271		388949		386294	

nabavka građevina	563188	61,74	26089	38,87	6193	1,43	56055	14,41	154013	39,87
nabavka opreme	51051	5,60	6555	9,77	65333	15,08	13145	3,38	9809	2,54
nab. Stal. Sred u obliku prava	13195	1,45	13259	19,76	3200	0,74	8283	2,13	81348	21,06
drkon i inv. Održavanje	284815	31,22	21207	31,60	348713	80,48	300486	77,26	130369	33,75
otplata duga Dom zdravlja					9832	2,27	10980	2,82	10755	2,78
RASHODI (Ukupno)	2335133		1483862		3156856		2372957		2940076	

IV.2. STRATEŠKO FOKUSIRANJE

IV.2.1. SWOT analiza

Na osnovu prikupljenih podataka koji prikazuju trenutno stanje u pojedinim oblastima, odnosno daju osnovu za procjenu lokalnog gospodarstva, urađena je SWOT analiza Općine Domaljevac- Šamac, odnosno analiza osnovnih snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji sa kojima se suočava Općina Domaljevac-Šamac. Snage i slabosti predstavljaju interne (unutarnje) faktore, odnosno internu analizu koja treba da ukaže na to šta su prednosti, a šta nedostaci, dok prijetnje i mogućnosti predstavljaju eksterne (vanjske) faktore, odnosno eksternu analizu koja treba da indentificiraju potencijalne prijetnje lokalnom razvoju, kao i da ukaže na to šta su prilike, odnosno mogućnosti za dalji razvoj Općine Domaljevac-Šamac.

Koristeći SWOT analizu u strateškom planiranju razvoja, odnosno identificirajući interne i eksterne faktore koji utiču na razvoj Općine nastojat ćemo što bolje da: iskoristimo naše snage, realizujemo mogućnosti, smanjimo utjecaj prijetnji i eliminiramo slabosti.

U suštini, SWOT analiza predstavlja most između sadašnjeg stanja, koje je utvrđeno analizom, i željenog budućeg stanja koje se definira strateškim planom razvoja. Ovaj koncept nam daje sustavnu analizu prijetnji i prilika kao i njihovo usuglašavanje sa jakim i slabim stranama općine. SWOT analiza obezbjeđuje informacije korisne za usklađivanje općinskih kapaciteta i sposobnosti sa okruženjem u kojem općina djeluje.

Tabela 13. SWOT analiza općine Domaljevac-Šamac

SNAGE	SLABOSTI
1. Zemljopisni položaj (blizina željezničkog saobraćaja, luke na rijeci Save, autoputa A3 u Hrvatskoj i brza cesta Orašje-Tuzla)	1. Negativni demografski trendovi - smanjen prirodni prirast uz istovremeni odlazak pretežito mladog stanovništva;
2. Dostupnost obnovljivih izvora energije (geotermalna, solarna energija, vodni resursi, biomasa)	2. Nepostojanje komunalne infrastrukture (voda i kanalizacija);
3. Postojanje prirodnih resursa (izvorišta čiste pitke vode, šljunak i pijesak, i dr.)	3. Nedovoljno istražene kategorije lovnog turizma, izvorišta geotermalne i pitke vode;
4. Resursni preduvjeti za razvoj poljoprivrede (naročito proizvodnja žitarica, proizvodnja svinjskog mesa, koštuničavog voća i peradarstvo);	4. Nedovoljno iskorišteni resursi geotermalnih voda za razvoj banjskog turizma;
5. Dovoljni kapaciteti ustanova predškolskog odgoja;	5. Trend smanjenja mikro poduzeća;
6. Dostupnost usluga mobilne telefonije na području cijele Općine	6. Značajno niža prosječna neto plaća u odnosu na FBiH;
7. Izgrađeni infrastrukturni kapaciteti za razvoj kulturnih i sportskih sadržaja na području Općine (dovoljan broj sportskih klubova i kulturnih organizacija i manifestacija).	7. Nedovoljan broj radno sposobnog stanovništva;
8. Omogućen pristup električnoj energiji svim domaćinstvima	8. Nedostatak proizvodno – prerađivačkih djelatnosti u oblasti proizvodnje hrane, odnosno finalne prerade poljoprivrednih proizvoda;
9. Razvijena svinjogojska proizvodnja (proizvodnja rasplodnog materijala i	9. Nedovoljni skladišni i rashladnih kapaciteti za otkup poljoprivredne proizvode;
	10. Velike površine zapuštenog i neobrađenog poljoprivrednog zemljišta;
	11. Izražena ekstenzivna poljoprivredna proizvodnja (male farme, tehnološki zastarjele i gospodarski neodržive bez potpora);

<p>mesa)</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Proaktivnost lokalnih mjesnih zajednica; 11. Broj tradicionalnih kulturnih i sportskih manifestacija je u skladu sa potrebama lokalne zajednice; 12. Preko 90% domaćinstava pokriveno uslugama odvoza krutog otpada. 13. Prirodni resursi kao preduvjet za razvoj lova i ribolova; 	<ol style="list-style-type: none"> 12. Nedovoljna promocija poduzetništva i poduzetničke kulture; 13. Prostorni i urbanistički plan ne odražava razvojne potrebe općine. 14. Neizgrađen sustav gospodarenja krutim otpadom (nepostojanje regionalne deponije čvrstog otpada, nevrši se selekcija prikupljenog otpada, neadekvatno odlaganje otpada animalnog podrijetla); 15. Trend smanjenja broja učenika osnovnih škola; 16. Dom zdravlja, Osnovna škola i vrtić nisu opskrbljena vodom za piće; 17. Povećanje broja korisnika socijalne pomoći. 18. Nedovoljno znanje kadrova u javnoj upravi u pripremi i implementaciji projekata financiranih od EU i drugih donatora 19. Neregulirana izgradnja objekata na vodozaštitnim objektima (nasipu); 20. Neusklađenost katastarskih i gruntovnih podataka; 21. Nedovoljno razvijeni kapaciteti Civilne zaštite da efikasno odgovore na rizike od prirodnih i drugih nesreća. 22. Neiskorišteni potencijali proizvodnje energije iz obnovljivih izvora; 23. Nedovoljna primjena mjera energetske učinkovitosti na javnim objektima; 24. Lokalna deponija krutog otpada nije u skladu sa okolišnim standardima i zakonskim rješenjima u FBiH.
PRILIKE	PRIJETNJE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulirani zakonski propisi za projekte javno-privatnog partnerstva 2. Značajan broj stanovnika općine koji se nalazi u dijaspori; 3. Trend razvoja inovativne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda; 4. Povećanje broja programa, projekata i aktivnosti usmjerenih na jačanje uloge žene u društvenoj zajednici (zapošljavanje, obrazovanje, politika i dr.); 5. Povećana dostupnost fondova i donacija međunarodnih razvojnih agencija (ulaganja u energetska efikasnost, poljoprivredu, ruralni razvoj) 6. Inicijative međuopćinske saradnje i regionalnog povezivanja 7. Mogućnost otvaranja privatnih centara za brigu o starim licima; 8. Postojanje Federalnih strategija i akcionih planova usmjerenih na društveni razvoj i socijalno uključivanje; 9. Postojanje Županijske Strategije razvoja; 10. Programi prekogranične suradnje; 11. Postojanje Plana upravljanja slivom rijeke Save, tijela za njegovu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administrativno-politički položaj jedinica lokalne samouprave (nesrazmjere između raspodjele nadležnosti i pripadnosti javnih prihoda) 2. Zastoji i sporost provođenja reformi iz nadležnosti viših nivoa vlasti čime se onemogućava stvaranje poticajnog poslovnog okruženja 3. Česte izmjene zakonskog i regulatornog okvira što ima za posljedicu nesigurnost i povećan rizik ulaska u biznis 4. Nedovoljna povezanost lokalne razine upravljanja sa višim razinama upravljanja 5. Nizak nivo konkurentnosti lokalne i nacionalne ekonomije 6. Povećanje broja građana u stanju socijalne isključenosti s prijetnjom siromaštva: 7. Porast broja penzionera i starih lica u stanju socijalne potrebe; 8. Nepovoljni migracijski trendovi – iseljavanje stanovništva, naročito mladih i porodica visokoobrazovanih lica sa malom djecom: 9. Izloženost i visoka ranjivost u odnosu na klimatske promjene, odnosno elementarne nepogode (poplava, suša, visoke temperature i tuča.);

<p>implementaciju i fondova za provedbu mjera;</p> <p>12. Inicijative izgradnje regionalne sanitarne deponije na području susjedne općine Orašje</p>	<p>10. Nedostatak krovne strategije obrane od poplava i sporost u iznalaženju kvalitetnih rješenja u cilju smanjenja posljedica od poplava</p> <p>11. Niska ekološka svijest ljudi</p> <p>12. Nestimulirajući zakonski okvir za razvoj sporta i kulture na federalnom nivou;</p> <p>13. Nedovršen proces deminiranja;</p> <p>14. Nekontrolirana eksploatacija šljunka sa obale rijeke Save;</p> <p>15. Nefunkcioniranje Županijske Turističke zajednice;</p> <p>16. Nestabilna politička situacija</p>
--	--

VI.2.2. Strateški fokusi

Izdvajanjem jedinstvenih konkurentskih prednosti i razvojnih potencijala Općine i njihovim uparivanjem sa vanjskim prilikama, s ciljem eliminiranja slabosti i smanjivanja prijetnji za učinkovitiji lokalni rast i razvoj, identificirana su odgovarajuća strateška i dugoročna opredjeljenja Općine Domaljevac-Šamac, odnosno sljedeći strateški fokusi:

Strateški fokus 1. Iskoristiti poljoprivredni potencijal, trend primjene suvremenih tehnologija u poljoprivredi, kao i kapital dijaspore, te potaknuti razvoj malog gospodarstva a time i gospodarski razvoj općine, imajući na umu da je općina u potpunosti ruralna.

Nalazi revizije socio-ekonomske i SWOT analize upućuju na potencijale općine Domaljevac-Šamac koji leže u poljoprivrednoj proizvodnji, posebice u oblastima proizvodnje: voćarstva (koštuničavog voća – jabuka, šljiva, kruška) i povrća (u zaštićenom i na otvorenom prostoru). Poljoprivreda može da osigura značajne resurse za razvoj prerađivačke industrije. Međutim, postoji problem nedovoljne razvijenosti obiteljskih poljoprivrednih gazdinstava, na kojima dominira ekstenzivna poljoprivredna proizvodnja. S toga je evidentna potreba potpore za prelazak sa ekstenzivne na intenzivnu specijaliziranu poljoprivrednu proizvodnju, naročito u segmentu voćarstva i proizvodnje povrća u zaštićenom prostoru. Za kvalitetniji razvoj poljoprivrede, neophodno je unaprijediti politiku poticaja u lokalnoj zajednici, posebno u segmentu modernizacije farmi, te blagovremeno vršiti isplatu i kontrolu poticaja.

Izuzev razvoja poljoprivrede, na području općine Domaljevac-Šamac postoji potreba unaprijeđenja politike potpore investicijama za razvoj malog gospodarstva (potpore mikropoduzećima i obrtima). Za privlačenje poslovnih investicija, potrebno je identificirati i promovirati investicione lokacije, za što je potrebno izraditi novi Prostorni plan Općine. Na bazi novog Prostornog plana potrebno je izraditi Urbanistički i Regulacioni plan za formiranje poslovnih zona te izgraditi neophodnu komunalnu infrastrukturu koja će biti u funkciji gospodarskog razvoja.

Također je neophodno iskoristiti prirodne resurse (izvore geotermalne vode) i izgraditi Centar za banjsko liječenje i rekreaciju koji bi bio u funkciji razvoja lokalnog gospodarstva, odnosno unaprijediti lovnu i robolovnu infrastrukturu i na taj način povećati broj lovaca i ribolovaca, čime će se povećati prihodi ugostiteljskih obrta, a u konačnici i prihodi općine.

Na području općine nije uspostavljen Gospodarski savjet za suradnju javnog i privatnog sektora te je potrebno inicirati njegovo uspostavljanje za aktivan dijalog za unaprijeđenje poslovnog ambijenta i javno-privatnih partnerstava.

Strateški fokus 2. *Iskoristiti dostupne domaće i međunarodne razvojne fondove, kao i investicioni potencijal dijaspore te izgraditi komunalnu i unaprijediti društvenu infrastrukturu, uspostaviti efikasnije pružanje javnih usluga i poboljšati kvalitet života i sigurnost građana.*

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti mladim ljudima i njihovom zadržavanju i privlačenju u općinu Domaljevac-Šamac, kako bi se zaustavio negativni migracioni saldo. Pored zapošljavanja, unaprjeđenje ponude i kvaliteta društvenih sadržaja, posebice športsko-rekreativnih i kulturnih, značajno može utjecati na ostanak mladih. U tom kontekstu potrebno je adaptirati postojeću športsku infrastrukturu i unaprijediti ponudu i kvalitet kulturnih događaja, kako bi se povećao broj građana, posebno mladih, koji učestvuju u ovim manifestacijama. Također je neophodno razvijati kapacitete lokalne uprave za pripremu kvalitetnih projektnih aplikacija i povećati broj projekata financiranih od strane razvojnih fondova, i na taj način stvoriti preduvjete za kvalitetan integrirani razvoj općine

Pored navedenog, kvalitetna komunalna usluga, predstavlja osnovu ne samo za zadržavanje mladih nego i za sveukupni razvoj općine. Komunalna infrastruktura na području općine je nerazvijena, odnosno nije izgrađen općinski vodovodni sustav i ne postoji sustav odvodnje otpadnih voda.

Fokus na izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže, čišćenje i uređenje riječnih korita, ali i jačanje tehničkih i kadrovskih kapaciteta Civilne zaštite, će lokalnu zajednicu učiniti privlačnijom i sigurnijom za život.

Strateški fokus 3. *Iskoristiti trendove u korištenju obnovljivih izvora energije i primjeni energetske efikasnosti, te poboljšanjem upravljanja otpadom, unaprijediti sistem zaštite životne sredine i potaknuti održivi razvoj male privrede.*

Nepostojanje sustavnog upravljanja krutim otpadom, kao i nedovoljno korištenje dostupnih obnovljivih izvora energije (biomase) i mjera energetske učinkovitosti, predstavlja jednu od slabosti lokalne zajednice koja dovodi do pogoršanja kvaliteta života te u velikoj mjeri narušava zaštitu okoliša. Potrebno je uspostaviti učinkovit sustav upravljanja krutim otpadom. Kruti otpad se vozi na općinsku deponiju koja nije u skladu sa standardima i zakonskim rješenjima u FBiH. Potrebno je sanirati lokalnu deponiju i zatvoriti je za dalje odlaganje krutog otpada, a postojeći kruti otpad deponovati na regionalnu deponiju koja je u planu da se izgradi na području susjedne općine.

Primjenom mjera energetske učinkovitosti i korištenjem okolišno prihvatljivih izvora energije (biomase), povećati energetske učinkovitost javnih objekata i na taj način smanjiti negativan utjecaj korištenja neobnovljivih izvora energije na okoliš, ali i smanjiti troškove za održavanje javnih objekata i ostvariti uštede u općinskom proračunu koje se mogu preusmjeriti u financiranje projekata lokalnog razvoja.

IV.2.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja

IV.2.3.1. Vizija

Vizija predstavlja sliku o tome kako će općina izgledati u budućnosti. Definicija vizije na pojednostavljen način opisuje zajednicu u budućnosti, kako bi bila pamtljiva i svima razumljiva.

Vizija je zasnovana na temeljnim vrijednostima stanovnika općine Domaljevac-Šamac i predstavlja osnovicu za definiranje dugoročnih pravaca razvoja općine. Utemeljenje vizije razvoja nalazimo u ranijim razvojnim dokumentima Općine Domaljevac-Šamac, strateškim fokusima temeljenim na SWOT analizi i stavovima članova Općinskog razvojnog tima (na radionicama tokom procesa izrade Strategije).

Vizija je definirana za period od deset i više godina, adresira prioriteta područja djelovanja i sadrži sve relevantne vrijednosti koje zajednica priznaje za komparativne prednosti i mogućnosti koje je potrebno iskoristiti na putu ostvarivanja ciljeva razvoja.

U tom smislu, vizija integriranog razvoja Općine Domaljevac-Šamac do 2027.g. je predstavljena kao:

Općina Domaljevac-Šamac je podmlađena, sigurna i prosperitetna ruralna zajednica posavske regije, koja njeguje tradiciju i promovira nove vrijednosti i mogućnosti, sa očuvanim prirodnim resursima za razvitak malog gospodarstva.

Ostvarenjem vizije, Općina Domaljevac-Šamac će postati:

- općina sa razvijenim malim gospodarstvom i obiteljskim poljoprivrednim gazdinstvima
- općina sa razvijenom komunalnom infrastrukturom
- općina sigurna za život
- općina sa brojnim i raznovrsnim kulturno-sportskim sadržajima i visokim stupnjem involviranosti mladih ljudi
- općina koja nudi podjednake mogućnosti svim svojim građanima u pogledu dostupnosti javnih usluga
- općina sa implementiranim učinkovitim rješenjima korištenja okolišno prihvatljivih izvora energije.
- općina sa učinkovitom lokalnom upravom koja djeluje u interesu građana i kontinuirano razvija svoje ljudske kapacitete.

IV.2.3.2. Strateški ciljevi

Strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa; te predstavljaju njihovu transformaciju u konkretizirane glavne pravce razvoja odnosno izražavaju krajnje rezultate koje treba postići do kraja planiranog perioda.

Očekivani utjecaj strateških ciljeva na integrirani razvoj općine Domaljevac - Šamac u narednom razdoblju će se pratiti i sagledavati putem sljedećih makro indikatora:.

Strateški cilj 1: Razvijeno malo gospodarstvo i poljoprivreda.

Indikatori praćenja napretka, odnosno indikatori putem kojih će se evidentirati utjecaj strateškog cilja su:

- Broj zaposlenih na području općine veći je za najmanje 10% do 2027. u odnosu na 2016.g.
- Do 2027.g. ostvarene investicije poslovnih subjekata u stalna sredstva su za najmanje 2 puta veća u odnosu na 2016.g.
- Do 2027.g. prihodi općine uvećani za najmanje 15% u odnosu na 2016.g.

Strateški cilj 2: Unaprijeđen kvalitet života i sigurnost građana

Indikatori praćenja napretka, odnosno indikatori putem kojih će se evidentirati utjecaj strateškog cilja su:

- Do 2027.g. na području općine registriran je pozitivan migracioni saldo.
- Do 2027.g. najmanje 80% anketiranih građana je zadovoljno športsko-kulturnim sadržajem na području općine.
- Do 2027.g. najmanje 80% ispitanih stanovnika općine osjeća se sigurnim kada su u pitanju prirodne katastrofe i požari.

Strateški cilj 3: Poboljšana zaštita okoliša

- Do 2027.g. najmanje 80% anketiranih stanovnika zadovoljno uslugama odvoza krutog otpada
- Do 2027.g. se najmanje 50% stanovnika snabdjeva kontroliranom pitkom vodom.
- Do 2027.g. primjenom mjera energetske učinkovitosti količina emitovanog CO₂ u atmosferu ja manja za minimalno 50 tona na godišnjem nivou.

V SEKTORSKI RAZVOJNI PLANOVI

V.1. USKLAĐENOST, KOMPLEMENTARNOST I MEĐUSOBNI UTICAJ SEKTORSKIH PLANOVA

Prilikom izrade sektorskih razvojnih planova poseban fokus je stavljen na komplementarnost svakog od planova te se vodilo računa da implementacija jednog plana nema negativan utjecaj na implementaciju ostala dva sektorska plana.

Elementi sektorskog plana gospodarskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj općine. Jačanjem poduzetničkih inicijativa se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača očekuje se podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva ruralnog područja, što će imati pozitivan utjecaj i na društveni razvoj općine.

Strateške intervencije definirane u sektoru društvenog razvoja se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvenih aktivnosti općine te povećanja kapaciteta lokalne zajednice da prevenira i učinkovito odgovori na rizike od katastrofa. Navedeno pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti općine, dok uređenje vodotokova, sanacija deponije krutog otpada i primjena mjera energetske učinkovitosti unaprijeđuje zaštitu okoliša. Nadalje, uspostavljanje gospodarskog savjeta općina i jačanje kapaciteta lokalne uprave za namicanje sredstava iz eksternih izvora za financiranje projekata, imaju podjednak utjecaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitet života svih građana, posebno na stanje komunalne i javne infrastrukture i unaprijeđenje energetske učinkovitosti. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog sistema, priprema za izgradnju kanalizacionog sistema kroz izradu projektnih dokumentacija, jačanje sustava upravljanja krutim otpadom, te primjena energetske učinkovitosti u javnim objektima i javnoj rasvjeti. Poboljšanje komunalne i javne infrastrukture značajno će doprinijeti investicijskoj atraktivnosti općine, i omogućiti unaprijeđenje društvenih sadržaja, a time i kvalitetnijeg društvenog života građana.

V.2. PLAN LOKALNOG GOSPODARSKOG RAZVOJA

Sektorski plan lokalnog gospodarskog razvoja općine Domaljevac-Šamac urađen je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru gospodarstva.

Analizom je utvrđeno da se gospodarski razvoj općine Domaljevac-Šamac i dalje bazira na poslovnim inicijativama mikro poduzeća/obrta i razvoju poljoprivredne proizvodnje. U tom kontekstu, Općinski razvojni tim definisao je sljedeće fokuse gospodarskog razvoja:

- Podržati inicijative pokretanja malih biznisa u cilju povećanja zaposlenosti
- Iskoristiti prirodne resurse i geotermalne izvore i izgraditi Cenar za banjsko liječenje koje će biti okosnica budućeg gospodarskog razvoja općine

- Unaprijeđenje lovne i ribolovne strukture i povećati prihode ugostiteljskih obrta ali i prihode općine od lovnih taksi
- Razvijati poljoprivredu kroz jačanje konkurentnosti domaćeg proizvoda (plasteničke proizvodnje i uzgoja koštuničavog voća), što podrazumijeva jačanje njihove tržišne pozicije kroz povećanje kvaliteta i obima poljoprivredne proizvodnje.

V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Uzimajući u obzir prethodno identificirane fokuse gospodarskog razvoja općine, Općinski razvojni tim je definirao sljedeće ciljeve gospodarskog razvoja:

Tabela 14. Ciljevi ekonomskog razvoja općine Domaljevac-Šamac.

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
1.1. Razvijeno malo gospodarstvo do 2022.g.	<p>⇒ Ishod 1: Broj zaposlenih na području općine veći je za najmanje 4% do 2022.g. u odnosu na 2016.g.</p> <p>⇒ Ishod 2: Povećani prihodi ugostiteljskih subjekata za najmanje 10% u odnosu na 2016.g.</p>	<p>⇒ Broj zaposlenih;</p> <p>⇒ Prihodi ugostiteljskih objekata.</p>
1.2. Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda do 2022.g.	<p>⇒ Ishod 1: Do 2022.g. ostvareno najmanje 100.000 KM prihoda na godišnjem nivou od plasmana povrća proizvedenog u stakleniku/plasteniku;</p> <p>⇒ Ishod 2: Do 2022.g. ostvareno najmanje 500.000 KM prihoda od plasmana koštuničavog voća.</p>	<p>⇒ Prihod od plasmana povrća proizvedenog u stakleniku/ plateniku;</p> <p>⇒ Prihod od plasmana koštuničavog voća..</p>

V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Sektorski ciljevi u oblasti gospodarskog razvoja usklađeni su sa važećim strateškim dokumentima, pravicima razvoja i planovima viših nivoa, i to:

- **Strategija razvoja Županije Posavske za period 2016-2020.**, u odnosu na Strateški cilj 1./ *Izgraditi konkurentan i atraktivan poslovni ambijent sa razvijenim malim i srednjim gospodarstvom, obrtništvom i poljoprivrednom proizvodnjom, i 1. Prioritet ovog cilja/ Učinkovit sustav podrške poljoprivrednim gazdinstvima i obrtima za razvoj poljoprivredne proizvodnje. i 3. Prioritet ovog cilja / Razvoj turističke infrastrukture i kapaciteta, baziranih prvenstveno na prirodnom i kulturno-povijesnom naslijeđu;*
- **Strateški plan razvoja lokalne samouprave u BiH**, u odnosu na Strateške ciljeve 4./*Osigurati stalno unaprjeđivanje kvaliteta i ekonomičnosti usluga i 6./Osigurati odgovorno i jedinstveno vršenje javnih poslova svih nivoa vlasti u lokalnoj zajednici;*

- **Strategija razvoja Federacije BiH 2010-2020.g.**, gdje se veze očituju u odnosu na *Strateške ciljeve* 2./*Konkurentnost*, 4./*Zapošljavanje-Razvoj malih i srednjih preduzeća i otvaranje novih radnih mjesta*, te 5./*Održivi rast i razvoj*;
- **Srednjoročna strategija razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2015–2019.g.**, gdje najdirektnija veza postoji sa *Strateškim ciljem* 1./ *Razvoj poljoprivrede i pripadajućih sektora uz podizanje tehničko-tehnološkog nivoa, efikasnije korištenje raspoloživih resursa, te uvažavanje zahtjeva modernih tržišta*, te 3./*Održivo gospodarenje prirodnim resursima i prilagođavanje poljoprivrede klimatskim promjenama*;
- **Strategija zapošljavanja FBiH**, u vezi sa *Strateškim ciljevima* 1./*Stimulirati rast, zapošljavanje i poboljšanje kvaliteta radnih mjesta* i 5./*Jačanje socijalne i teritorijalne kohezije kroz razvoj poduzetništva*;
- **Strategije razvoja BiH**, u odnosu na *prioritete koji se odnose na vanjski sektor, odnosno prioritete*: 1./ *Privlačenje inostranih direktnih investicija*, i 2./ *Poboljšanje vanjske trgovine*;
- U odnosu na EU strateška opredjeljenja predstavljena u **Europskoj strategiji rasta i razvoja 2020.g.**, ovaj cilj vezuje za *Strateški pravac* 2./*Održiva, efikasna i kompetitivna ekonomija, dok se u odnosu na Evropsku strategiju zapošljavanja vezuje prvenstveno za Smjernice br. 1./Provođenje politika zapošljavanja kojima je cilj ostvarivanje pune zaposlenosti i br. 4./Bolji odgovor na potrebe tržišta rada*.

V.2.3. Inicijative međuopćinske suradnje

Najznačajnije oblasti i inicijative koje predstavljaju potencijal za međuopćinsku suradnju u području gospodarskog razvoja su:

- Uređenje lovne i ribolovne infrastrukture, posebice ako se u obzir uzme činjenica da se ribičke i lovne staze naslanjaju na istu infrastrukturu koja se nalazi u općini Orašje i opštini Šamac.
- Inicijative izgradnje banjškog lječilišta koji bi podrazumijevao i socijalno stanovanje za stara i iznemogla lica

V.2.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju sektorskog plana gospodarskog razvoja općine Domaljevac-Šamac definirano je **5 projekata** koji su grupisani u **3 programa**:

Tabela 15. Popis programa za implementaciju razvoja općine Domaljevac-Šamac.

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
1.1.1. Program podrške razvoju MSP	1.1.1.1. Start-up poticaji i subvencioniranje novih zaposlenih
1.1.2. Program povećanja prihoda od ugostiteljskih usluga	1.1.2.1. Izgradnja zdravstveno rehabilitacijskog banjškog centra
	1.1.2.2. Uređenje lovne i ribolovne infrastrukture
1.2.1. Program poticanja primarne poljoprivredne proizvodnje	1.2.1.1. Poticanje poljoprivredne proizvodnje
	1.2.1.2. Subvencioniranje novih zasada koštuničavog voća

Ukupna očekivana ulaganja za realiziranje revidiranog sektorskog plana gospodarskog razvoja su:
1.050.000 KM

V.2. PLAN DRUŠTVENOG RAZVOJA

Izrada Sektorskog plana društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva, kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru društvenog razvoja. Fokusi društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac za naredni period su:

- Jačanje kapaciteta općinske uprave za privlačenje donatorskih sredstava i na taj način stvoriti preduslove za unaprijeđenje društvenog razvoja općine.
- Poboljšanje športske i kulturne infrastrukture, vodeći se principima obnove i izgradnje „na bolje“ kako ne bi pojačali rizik od prirodnih i drugih opasnosti.
- Jačanje kapaciteta lokalne zajednice za smanjenje rizika od katastrofa, prvenstveno u segmentu smanjenja rizika od poplava i požara.

V.2.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Uzimajući u obzir prethodno identificirane fokuse društvenog razvoja općine, Općinski razvojni tim je definirao sljedeće ciljeve društvenog razvoja:

Tabela 16. Pregled sektorskih ciljeva društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac.

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
2.1. Unaprijeđen pristup športskim i kulturnim sadržajima do 2022.g.	⇒ Ishod 1: Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih građana je zadovoljno športskim uslugama na području općine; ⇒ Ishod 2: Do 2022.g. povećan broj građana koji učestvuje u kulturnim događajima za najmanje 15% u odnosu na 2016.g.	⇒ Anketa o zadovoljstvu građana športskim uslugama; ⇒ Broj građana koji učestvuje u kulturnim događajima na području općine
2.2. Smanjen rizik od prirodnih i drugih nesreća do 2022.g.	⇒ Ishod 1: Do 2022.g. smanjeni rizici od poplava za kategoriju niže u odnosu na 2018.g. ⇒ Ishod 2: Do 2022.g. smanjeni rizici od požara za kategoriju niže u odnosu na 2018.g.	⇒ Kategorizacija rizika od poplava; ⇒ Kategorija rizika od požara
2.3. Ojačani kapaciteti za upravljanje lokalnim razvojem do 2022.g.	⇒ Ishod 1: U periodu 2018 - 2022.g. akumulirana vrijednost realiziranih projekata financiranih od strane donatora koje je pripremila općinska uprava	⇒ Akumulirana vrijednost realiziranih projekata; ⇒ Iznos realiziranih projekata od strane gospodarskog savjeta

	iznosi najmanje 500.000 KM ⇒ Ishod 2: Do 2022.g. gospodarski savjet realizirao projekte u visini od najmanje 200.000 KM.	
--	--	--

V.2.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Definirani sektorski ciljevi u oblasti društvenog razvoja usklađeni su sa važećim strateškim dokumentima, pravicima razvoja i planovima viših nivoa, i to:

- **Strategija razvoja Županije Posavske za period 2016-2020.**, u odnosu na Strateški cilj 2./ *Poboljšati kvalitetu javnih usluga i izgraditi jednakopravnu i socijalno sigurnu društvenu zajednicu, i prioritet 1. ovog cilja/2. Jačanje kapaciteta društvenih organizacija i razvoj društvene infrastrukture, i prioritet 3. ovog cilja/Poboljšati sigurnosnu situaciju na području Županije i smanjiti rizik od katastrofa uzrokovanih prirodnim i drugim opasnostima;*
- **Strategija socijalnog uključivanja BiH**, u svim njenim prioritetima;
- **Strateški plan razvoja lokalne samouprave u BiH**, u odnosu na Strateške ciljeve 4./*Osigurati stalno unaprjeđivanje kvaliteta i ekonomičnosti usluga i 6./Osigurati odgovorno i jedinstveno vršenje javnih poslova svih nivoa vlasti u lokalnoj zajednici;*
- **Platforma za smanjenje rizika od katastrofa BiH**, posebice u odnosu na Viziju platforme, stav (2)/ *Jačanje upravljanja rizicima od katastrofa i stav (3)/ Ulaganje u smanjenje rizika od katastrofa radi povećanja otpornosti;*
- *U odnosu na EU strateška opredjeljenja predstavljena u **Europskoj strategiji rasta i razvoja 2020.**, ovaj cilj vezuje za Strateški pravac 3./ Inkluzivni rast.*

V.2.3. Inicijative međupćinske suradnje

Najznačajnije oblasti i inicijative koje predstavljaju potencijal za međupćinsku saradnju u domenu društvenog razvoja su:

- Održavanje kanalske mreže u suradnji sa općinom Orašje i opštinom Šamac.
- Mogućnosti međupćinske saradnje sa općinom Odžak i Orašje u segmentu jačanja kapaciteta lokalne zajednice za smanjenje rizika od prirodnih i drugih opasnosti kroz osnivanje županijske profesionalne vatrogasne postrojbe.

V.2.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju revidiranog plana društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac definirano je **9 projekata** grupiranih u **4 programa**:

Tabela 17. Pregled programa društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac.

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
---------	----------------

2.1.1. Program jačanja športsko-kulturnih inicijativa	2.1.1.1. Izgradnja nove podloge na sportskom igralištu u Domljevcu
	2.1.1.2. Razvijanje i promicanje kulturnih vrijednosti svih građana na području općine Domaljevac-Šamac
2.2.1. Program prevencije šteta od prirodnih i drugih nesreća	2.2.1.1. Održavanje kanalske mreže na području općine Domaljevac-Šamac
	3.2.1.2. Izgradnja pristupnog i protupožarnog puta na općinskoj deponiji
	3.2.1.3. Izgradnja vodozahvata na općinskoj deponiji
2.2.2. Program jačanja kapaciteta subjekata zaštite i spašavanja	2.2.2.1. Opremanje materijalno tehničkim sredstvima civilnu zaštitu Općine Domaljevac-Šamac
	2.2.2.2. Osnivanje županijske profesionalne vatrogasne postrojbe
2.3.1. Program jačanja kapaciteta lokalne uprave za upravljanje razvojem	2.3.1.1. Obuka djelatnika općine Domaljevac-Šamac za izradu projektnih prijedloga za predpristupne fondove Europske unije i druge projekte
	2.3.1.2. Uspostava gospodarskog savjeta općine Domaljevac-Šamac

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju revidiranog sektorskog plana društvenog razvoja su: **725.000 KM**

V.3. PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA

Izrada Sektorskog plana zaštite okoliša općine Domaljevac-Šamac urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru zaštite okoliša. Fokusi razvoja sektora zaštite okoliša općine Domaljevac-Šamac za naredni period su:

- Iskoristiti razvojne fondove domaćih i međunarodnih organizacija i mogućnost dobijanja kreditnih sredstava i sanirati te unaprijediti i dodatno izgraditi vodovodnu infrastrukturu čime će se povećati pokrivenost stanovništva i privrednih subjekata kvalitetnom pitkom vodom.
- Izraditi Lokalni akcioni plan za zaštitu okoliša i Prostorni plan općine Domaljevac-Šamac koji će dati osnove za sustavni pristup kvalitetnom planiranju zaštite okoliša.
- Iskoristiti dostupnost međunarodnih razvojnih sredstava i unaprijediti sustav upravljanja krutim otpadom, što će u potpunosti spriječiti dalje odlaganje krutog otpada na neuslovnu lokalnu deponiju krutog otpada.
- Primjenom mjera EE u javnoj rasvjeti i javnim objektima, smanjiti potrošnju energenata koji imaju negativan uticaj na kvalitetu zraka ali i na druge segmente životne sredine. Prilikom primjene mjera EE (utopljanja) u javnim objektima voditi se načelom „obnova na bolje“ i primijeniti adekvatne materijale i mjere koji direktno utiču na smanjenje rizika od prirodnih i

drugih opasnosti (hidrantski sistemi, vodootporna fasada i stolarija, automatski sistemi za gašenje požara itd.).

V.3.1. Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Uzimajući u obzir prethodno identificirane fokuse okolišnog razvoja općine, Općinski razvojni tim je definirao sljedeće ciljeve razvoja zaštite okoliša:

Tabela 18. Pregled sektorskih ciljeva društvenog razvoja općine Domaljevac-Šamac.

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
3.1 Unaprijeđena vodovodna i kanalizacijska infrastruktura do 2022.g.	<p>⇒ Ishod 1: Ishod 1. Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih stanovnika zadovoljno uslugama distribucije pitke vode.</p> <p>⇒ Ishod 2: Do 2022.g potpisan sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju kanalizacione mreže.</p> <p>⇒ Ishod 3: Do 2022.g potpisan sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju izgradnje prečišćivača otpadnih voda.</p>	<p>⇒ Anketa stanovnika o zadovoljstvu uslugama pitke vode;</p> <p>⇒ Sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju kanalizacione mreže.</p> <p>⇒ Sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju izgradnje prečišćivača otpadnih voda.</p>
3.2 Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2022.g.	<p>⇒ Ishod 1: Do 2022.g. najmanje 30% sredstava planiranih LEAP-om je realizirano.;</p> <p>⇒ Ishod 2: Do 2022.g. realizirane najmanje 4 mjere Prosotrnog plana koje se odnose na komunalnu infrastrukturu i zelene površine</p> <p>⇒ Ishod 3: Do 2022.g. cjelokupna količina prikupljenog krutog otpada je odložena na regionalnu deponiju.</p> <p>⇒ Ishod 4: Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih stanovnika nema pritužbi na neugodan miris koji se širi od općinske deponije.</p>	<p>⇒ Iznos sredstava realiziranih za implementaciju LEAP projekata</p> <p>⇒ Broj realiziranih mjera iz prostornog plana koje se odnose na komunalnu infrastrukturu i zelene površine</p> <p>⇒ Količina prikupljenog krutog otpada koja je odložena na regionalnu deponiju.</p> <p>⇒ Broj pritužbi stanovnika na neugodan miris koji se širi od općinske deponije</p>
3.3. Unaprijeđena energetska učinkovitost do 2022.godine.	<p>⇒ Ishod 1: Do 2019.g. potpisan sporazum sa donatorima o financiranju utopljanja zgrade općine.</p>	<p>⇒ Sporazum sa donatorima o financiranju utopljanja zgrade općine.</p>

	<p>⇒ Ishod 2: Do 2022.g.ostvarena ušteda na osnovu smanjenih troškova grijanja općinske upravne zgrade u iznosu od najmanje 9.000 KM na godišnjem nivou.</p> <p>⇒ Ishod 3: Do 2022.g.ostvarena ušteda na osnovu smanjenih troškova javne rasvjete u iznosu od najmanje 30.000 KM na godišnjem nivou u odnosu na potrošnju iz 2016.g.;</p>	<p>⇒ Iznos ušteda na osnovu smanjenih troškova grijanja općinske upravne zgrade</p> <p>⇒ Iznos ušteda na osnovu smanjenih troškova javne rasvjete</p>
--	---	---

V.3.2. Usklađenost sa strateškim dokumentima viših razina

Revidirani sektorski ciljevi u oblasti zaštite okoliša usklađeni su sa važećim strateškim dokumentima, pravcima razvoja i planovima viših nivoa, i to:

- **Strategija razvoja Županije Posavske za period 2016-2020.**, u odnosu na Strateški cilj 3./ *Razviti efikasnu javnu i komunalnu infrastrukturu usklađenu sa principima održivog razvoja. i 3. Prioritetom ovog cilja/ Razvoj javne i komunalne infrastrukture u skladu sa potrebama gospodarstva i stanovništva;*
- **Prostorni plan FBiH**, vezano za Opći cilj 3./ *Prostorno planskim rješenjima obezbijediti održivi razvoj prema stvarnim prostornim i ekonomskim mogućnostima, bez ograničenja koja proizlaze iz administrativnog ustrojstva entiteta FBiH;*
- **Strategija razvoja FBiH 2010-2020.g.**, vezano za Strateški cilj 4./*Održivi rast i razvoj-Ekologija i razvoj energetske potencijala;*
- **Strategija upravljanja vodama FBiH 2010-2022.g.**, koja u svim svojim aspektima definiira razvoj komunalne infrastrukture, prvenstveno u odnosu na *Strateške ciljeve 6./Povećanje obuhvata i poboljšanje javnog snabdjevanja, 7./Osiguranje uvijeta za održivo korištenje voda u oblastima čiji razvoj zavisi od interesa tržišta, 8./Postizanje i održavanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda radi zaštite akvatične flore i faune i potreba korisnika voda;*
- **Strategija zaštite okoliša FBiH 2008-2018.g.**, a prvenstveno u odnosu na Strateške ciljeve *4.2/Održiva upotreba prirodnih resursa, 4.4/Smanjenje pritiska na biološku i geološku raznolikost FBiH, 5.1/Stvoriti osnovu za skladan i prostorno uravnotežen ekonomski razvoj, 5.2/ Minimiziranje/otklanjanje rizika po ljudsko zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko naslijeđe, te 6.3/Unaprjeđenje korištenja energije;*
- **Federalni plan upravljanja otpadom 2012-2017.g.**, u odnosu na Osnovne ciljeve *4./Prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja, 6./Smanjenje štetnih utjecaja na okoliš, te 7./ Samoodrživost sistema upravljanja komunalnim otpadom;*
- U odnosu na programske intervencije koje se odnose na *primjenu principa energetske efikasnosti i očuvanje prirodnih resursa* Plan zaštite okoliša se dijelom vezuje za **NEAP BiH (Ekološki Akcijski plan BiH)**, kao i na postojeće međudržavne obaveze preuzete prvenstveno potpisivanjem **Ugovora o uspostavi energetske zajednice**, te na niz strateških i planskih dokumenata poput NREAP (Akcijski plan za korištenje obnovljive energije u Bosni i Hercegovini 2016-2018) i **Zakon o energetskej efikasnosti FBiH**.

V.3.3. Inicijative međuopćinske suradnje

Najznačajnija inicijativa koja predstavlja potencijal za međuopćinsku suradnju u području zaštite okoliša predstavlja suradnja sa susjednim općinama u segmentu izgradnje vodovoda u rubnim (graničnim) mjesnim zajednicama, gdje se u saradnji sa susjednim općinama može zajednički intervenirati u unaprijeđenju vodoopskrbe za rubna naselja u općini.

U suradnji sa općinom Šamac pristupiti zajedničkoj izradi projektne dokumentacije za izgradnju kanalizacijske mreže u naseljima Brnik i Grebnice

V.3.4. Programi, projekti i mjere

Za realizaciju revidiranog plana zaštite okoliša općine Domaljevac-Šamac **definirano je 14 projekata** grupiranih u 5 programa:

Tabela 19. Pregled programa implementacije plana zaštite okoliša općine Domaljevac-Šamac.

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
3.1.1. Program izgradnje vodovodnog sistema	3.1.1.1. Izgradnja vodovodne mreže
	3.1.1.2. Izrada glavnog projekta sustava vodoopskrbne mreže za područje mjesnih zajednica Bazik i Grebnice
	3.1.1.3. Izgradnja vodovodne mreže Bazik i Grebnice
	3.1.1.4. Izgradnja vodotornja
3.1.2. Program izgradnje kanalizacionog sistema	3.1.2.1. Izrada projektne dokumentacije za kanalizacijsku mrežu
	3.1.2.2. Izrada projektne dokumentacije prečišćivača otpadnih voda
3.2.1. Program unaprijeđenja usluga odvoza čvrstog otpada	3.2.1.1. Izrada Lokalnog Ekološkog Akcijskog Plana (LEAP)
	3.2.1.2. Izrada Prostornog plana općine Domaljevac-Šamac
	3.2.1.3. Ograđivanje općinske deponije
	3.2.1.4. Izgradnja zelene oaze oko općinske deponije
3.3.1. Program unaprijeđenja učinkovitosti javne rasvjete i grijanja	3.3.1.1. Izrada elaborata energetske učinkovitosti za zgradu općine Domaljevac-Šamac
	3.3.1.2. Utopljanje zgrade Općine
	3.3.1.3. Ugradnja vremenskog regulatora na javnoj rasvjeti
3.3.2. Program korištenja biomase kao energenta za zagrijavanje	3.3.2.1. Zamjena kotla za grijanje u zgradi općine

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju revidiranog sektorskog plana zaštite okoliša su: **3.175.000 KM**

VI. OPERATIVNI DIO

VI.1.PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKIH PROJEKATA I MJERA ZA 3 GODINE (1+2)

Vez a sa stra tešk im i sekt orsk im cilje m/ cilje vim a	Projek at / mjera (vrijem e trajanj a)	Ukupni ishodi	Ukupni orijent. izdaci (do završetka projekta)	Ukupni predvide ni izdaci (za III godine)	Finansiranje iz budžeta JLS				Finansiranje iz ostalih izvora				Nosio ci imple mentacij e	Veza sa budžetom i/ili oznaka eksternog izvora finansiranj a	Opštinsko odjeljenje/ služba odgovorno za praćenje
					Pregled po godinama				Pregled ostalih izvora po godinama						
					god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)			
1	2	3	4	5=9+21	6	7	8	9=6+7+8	18=Zbir 10-17	19	20	21=18+1 9+20	22	23	24
SC1/SEC1.1	1.1.1.1 . Start- up poticaji i subven cionira nje novih zaposl enih (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. registrirano najmanje 20 novih startup biznisa nov	100,000	60,000	20,000	20,000	20,000	60,000	0	0	0	0	Služba za financije i gospoda rstvo	614500 - grant za razvoj poduzetništ va i obrta	Služba za financije i gospodarstv o

SC1/SEC1.1	1.1.2.1 Izgradnja zdravstveno rehabilitacijskog banjskog centra (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. Banjski centar posjeti najmanje 200 gostiju na godišnjem nivou.	600,000	351,000	45,000	45,000	45,000	135,000	72,000	72,000	72,000	216,000	Ured općinskog načelnika	a) 821200 - Centar za zdravo starenje - dogrdnja banjsko-rehabilitacijskog prostora b) Program EU preko UNDP-a BiH c) Vlada FBiH - kapitalne investicije d) Vlada Županije Posavske	Ured općinskog načelnika
SC1/SEC1.1	1.1.2.2 Uređenje lovne i ribolovne infrastrukture (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. povećan broj posjetitelja lovnog i ribolovnog turizma za 80% u odnosu na 2016.g.	150,000	90,000	15,000	15,000	15,000	45,000	15,000	15,000	15,000	45,000	Lovačka udruga "Kuna" i ribolovačka udruga "Karas" u općini Domaljevac Šamac	a) 615000 - ostali kapitalni grantovi b) Udruga sportskih ribiča "Zlatni karas" Domaljevac c) Lovačka udruga "Kuna" Domaljevac d) Turistička zajednica Županije Posavske	Služba za financije i gospodarstvo

SC1/SEC1.2	1.2.1.1 . Potica nje poljoprivredne proizvodne (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. plasirano najmanje 70 tona povrća proizvedenog u stakleniku/plasteniku na godišnjem nivou.	100,000	60,000	20,000	20,000	20,000	60,000	0	0	0	0	Služba za financije i gospodarstvo	614400 - grant za poljoprivredu	Služba za financije i gospodarstvo
SC1/SEC1.2	1.2.1.2 . Subvencioniranje novih zasada koštuničavog voća (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. plasirano najmanje 500 tona koštuničavog voća.	100,000	60,000	12,000	12,000	12,000	36,000	8,000	8,000	8,000	24,000	Služba za financije i gospodarstvo	614400 - grant za poljoprivredu	Služba za financije i gospodarstvo
SC2/SEC2.1	2.1.1.1 . Izgradnja nove podloge na sportskom igralištu	Do 2019.g. broj korisnika sportskog igrališta uvećan za najmanje 50% u odnosu na 2016.g.	50,000	50,000	5,000	5,000	0	10,000	20,000	20,000	0	40,000	OŠ Braće Radić - Domaljevac - Šamac	a) 614100 - grant za šport b) Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata

	Domaljevcu (2018 ÷ 2019)														
SC2/SEC2.1	2.1.1.2 . Razvijanje i promicanje kulturnih vrijednosti svih građana na području općine Domaljevac-Šamac (2018 ÷ 2020)	Do 2020.g. broj posjetilaca etno sobe iznosi najmanje 500 na godišnjem nivou.	70,000	70,000	10,000	10,000	10,000	30,000	7,000	13,000	20,000	40,000	HKUD Mladost , Udruženje žena "Vez" i Udruga mladih	a) 614100 - grant za kulturu b) Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske c) Ministarstvo kulture i šport F BiH d) Središnji državni ured za pomoć Hrvatima izvan RH	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata
SC2/SEC2.2	2.2.1.1 . Održavanje kanalske mreže na	Do 2021.g. smanjena površina podložna plavljenju za 50% u odnosu na 2016.g.	150,000	113,000	27,000	26,000	26,000	79,000	12,000	11,000	11,000	34,000	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata	a) 821600 - rekonstrukcija i sanacija vodoprivrednih objekata b) Ministarstvo poljoprivrede	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata

	području općine Domaljevac-Šamac (2018 ÷ 2021)												e, vodoprivrede i šumarstva		
SC3/SEC3.2	2.2.1.2 . Izgradnja pristupnog i protupožarnog puta na općinskoj deponiji (2019-2020)	Do 2020.g. omogućen pristup vatrogasnim postrojbama svim tačkama općinske deponije	100,000	100,000	0	15,000	15,000	30,000	0	35,000	35,000	70,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje b) Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC2/SEC2.2	2.2.1.3 . Izgradnja vodozadržavanja na općinskoj deponiji (2020)	Do 2020.g. smanjena prosječna površina požarišta na općinskoj deponiji za najmanje 50% u odnosu na 2016.g.	10,000	10,000	0	0	10,000	10,000	0	0	0	0	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje b) Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti

SC2/SEC2.2	2.2.2.1 . Opremanje materijalno tehničkim sredstvima civilnu zaštitu Općine Domaljevac-Šamac (2018)	Do 2018.g. formirane jedinice civilne zaštite u skladu sa zakonom o zaštiti i spašavanju u FBiH.	50,000	50,000	25,000	0	0	25,000	25,000	0	0	25,000	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata	a) 821300 - nabavka opreme b) Županijska uprava civilne zaštite Županije Posavske c) Federalna uprava civilne zaštite	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata
SC2/SEC2.2	2.2.2.2 . Osnivanje županijske profesionalne vatrogasne postrojbe (2018 ÷ 2021)	Do 2021.g. sve intervencije na gašenju požara na području općine vrši županijska profesionalna vatrogasna postrojba	250,000	187,500	14,500	16,000	16,000	46,500	47,000	47,000	47,000	141,000	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata	613900 - Ugovorene i druge posebne usluge	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata

SC2/SEC.3	2.3.1.1 · Obuka djelatnika općine Domaljevac-Šamac za izradu projektnih prijedloga za predpristupne fondove Europske unije i druge projekte (2018 ÷ 2020)	Do 2020.g.općinska uprava pripremila najmanje 5 razvojnih projektnih aplikacija sa kojima je aplicirala za donatorska sredstva	20,000	20,000	7,000	7,000	6,000	20,000	0	0	0	0	Ured načelnika općine	614300 - grant za obrazovanje i informiranje	Ured načelnika općine
SC2/SEC.3	2.3.1.2 · Uspostava gospodarskog savjeta	Do 2022. gospodarski savjet učestvovao u pripremi najmanje 5 razvojnih	25,000	15,000	5,000	5,000	5,000	15,000	0	0	0	0	Služba za financije i gospodarstvo	614500 - grant za razvoj poduzetništva i obrta	Ured općinskog načelnika

	općine Domaljevac-Šamac (2018 ÷ 2022)	projekata													
SC3/SEC3.1	3.1.1.1 . Izgradnja vodovodne mreže u mjestu Domaljevac (2018 ÷ 2022)	Do 2022. najmanje 500 domaćinstava priključeno na vodovodnu mrežu	1,000,000	600,000	80,000	80,000	80,000	240,000	120,000	120,000	120,000	360,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 821200 - Izgradnja vodocrpilišta i vodopskrbne mreže b) Program EU preko UNDP-a BiH c) Vlada FBiH - kapitalne investicije d) Vlada Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.1	3.1.1.2 . Izrada glavnog projekta sustava vodopskrbne mreže za područje	Do 2020.g. projekat odobren od donatora i početak implementacije projekta 3.1.1.3	50,000	50,000	7,000	7,000	6,000	20,000	10,000	10,000	10,000	30,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 821200 - Izgradnja vodocrpilišta i vodopskrbne mreže b) Program EU preko UNDP-a BiH c) Vlada FBiH - kapitalne investicije d) Vlada Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti

	mjesnih zajednica Baziki Grebnice (2018 ÷ 2020)														
SC3/SEC3.1	3.1.1.3 Izgradnja vodovodne mreže Baziki Grebnice (2020 ÷ 2022)	Do 2022. najmanje 700 domaćinstava priključeno na vodovodnu mrežu	1,200,000	480,000	0	0	120,000	120,000	0	180,000	180,000	360,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 821200 - Izgradnja vodocrpilišta i vodopskrbene mreže b) Program EU preko UNDP-a BiH c) Vlada F BiH - kapitalne investicije d) Vlada Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.1	3.1.1.4 Izgradnja vodotornja (2018 ÷ 2022)	Do 2022.g. najmanje 1400 domaćinstava će biti snabdjeveno pitkom vodom iz vodotornja	400,000	240,000	24,000	24,000	24,000	72,000	56,000	56,000	56,000	168,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 821200 - Izgradnja vodocrpilišta i vodopskrbene mreže b) Program EU preko UNDP-a BiH c) Vlada F BiH - kapitalne investicije d) Vlada Županije	Samostalna služba za komunalne djelatnosti

													Posavske		
SC3/SEC3.1	3.1.2.1 . Izrada projektne dokumentacije za kanalizacionu mrežu (2018 ÷ 2021)	Do 2021.g. projektna dokumentacija dostavljena potencijalnom donatoru za financiranje kanalizacione mreže	100,000	75,000	7,500	7,500	7,500	22,500	17,500	17,500	17,500	52,500	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge b) Fond za zaštitu okoliša F BiH	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.1	3.1.2.2 . Izrada projektne dokumentacije prečišćivača otpadnih voda (2019 ÷	Do 2020.g. projektna dokumentacija dostavljena potencijalnom donatoru za financiranje izgradnje pročišćivača otpadnih voda	50,000	50,000	0	7,500	7,500	15,000	0	17,500	17,500	35,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge b) Fond za zaštitu okoliša F BiH	Samostalna služba za komunalne djelatnosti

	2020)																
SC3/SEC3.2	3.2.1.1 . Izrada Lokaln og Ekološk og Akcijšk og Plana - LEAP (2018 ÷ 2019)	Do 2019 g. LEAP usvojen od strane Općinskog Vijeća	30,000	30,000	7,500	7,500	0	15,000	7,500	7,500	0	15,000	Služba za civilnu zaštitu i branitelj e iz domovi nskog rata	a) 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge b) Ministarstv o gospodarstv a i prostornog uređenja Županije Posavske	Služba za civilnu zaštitu i branitelje iz domovinskog rata		
SC3/SEC3.2	3.2.1.2 . Izrada Prostor nog plana općine Domaljš amac (2018 ÷ 2020)	Do 2020 g. Prostorni plan općine usvojen od strane Općinskog Vijeća	100,000	100,000	7,000	7,000	6,000	20,000	25,000	25,000	30,000	80,000	Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar	a) 613900 - Ugovorene i druge posebne usluge b) Ministarstv o gospodarstv a i prostornog uređenja Županije Posavske	Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar		

SC3/SEC3.2	3.2.1.3 Ogradi- vanje općins- ke deponi- je (2020)	Do 2020.g. zatvorena općinska deponija za dalje odlaganje krutog otpada.	50,000	50,000			5,000	5,000	0		45,000	45,000	Samosta- lna služba za komuna- lne djelatno- sti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje b)Fond za zaštitu okoliša FBiH	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.2	3.2.1.4 Izgrad- nja zelene oaze na općins- koj deponi- ji (2020- 2021)	Do 2021.g. povećana površina uređenih javnih zelenih površina za najmanje 10% u odnosu na 2016.g. .	20,000	10,000			10,000	10,000	0	0	0	0	Samosta- lna služba za komuna- lne djelatno- sti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.3	3.3.1.1 Izrada elabora- ta energe- tske učinko- vitosti za zgradu općine Domalj evac- šamac (2018)	Do 2018.g. elaborat dostavljen prema najmanje 3 potencijalna donatora za financiranje utopljanja zgrade općine	20,000	20,000	20,000	0	0	20,000	0	0	0	0	Služba za pravne poslove, urbaniz- am i katastar	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje	Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar

SC3/SEC3.3	3.3.1.2 . Utopljanje zgrade Općine (2019-2020)	Do 2020.g.smanje na količina energenata za zagrijavanje objekta općinske uprave za najmanje 30% u odnosu na 2016.	80,000	8,000	0	4,000	4,000	8,000	0	0	0	0	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.3	3.3.1.3 . Ugradnja vremenskog regulatora na javnoj rasvjeti (2018-2019)	Do 2019.g.smanjena potrošnja el. Energije u sistemu javne rasvjete za najmanje 30%	25,000	25,000	2,500	2,500	0	5,000	10,000	10,000	0	20,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje b) Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja Županije Posavske	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
SC3/SEC3.3	3.3.2.1 . Zamjena kotla za grijanje u zgradi općine (2020)	Do 2020.g.zgrada općine se u potpunosti zagrijava putem ekološki prihvatljivog energenta za zagrijavanje - pelet.	50,000	50,000	0	0	5,000	5,000	0	0	45,000	45,000	Samostalna služba za komunalne djelatnosti	a) 613700 - izdaci za tekuće održavanje b) Fond za zaštitu okoliša FBiH	Samostalna služba za komunalne djelatnosti
UKUPNO:			4,950,000	3,024,500	361,000	343,000	475,000	1,179,000	452,000	664,500	729,000	1,845,500			

VI.2. PLAN ORGANIZACIONIH I LJUDSKIH KAPACITETA ZA IMPLEMENTACIJU, PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEGIJE

Plan organizacionih i institucionalnih kapaciteta za uspješnu implementaciju Strategije izrađene na osnovu Pravilnika o planiranju, praćenju i vrednovanju godišnjeg rada općinske uprave i izvještavanju.

Pregled postojećih kapaciteta za implementaciju strategije

Općina Domaljevac-Šamac u trenutku izrade ove Strategije nije imala usvojenu Strategiju razvoja, što implicira na činjenicu da su njeni kapaciteti za planiranje, praćenje vrednovanje i izvještavanja o realizaciji Strategije na izuzetno niskom nivou. Može se reći da u općini, do izrade ove Strategije razvoja općine Domaljevac-Šamac 2018-2027 nije bilo formirano radno tijelo sa zaduženjima za praćenje i implementaciju strateških projekata.

Međutim, izradom nove integrirane strategije lokalnog razvoja (u skladu sa MiPRO metodologijom) i njenim usvajanjem od strane Općinskog vijeća, ključnu ulogu u implementaciji, praćenju, vrednovanju i izvještavanju o realizaciji Strategije će imati:

Načelnik općine kroz jasno uspostavljanje mehanizama i definiranje odgovornosti službi u pogledu implementacije dijelova Strategije iz njihove nadležnosti te obezbjeđivanja njihove koordinacije.

Općinsko vijeće koje razmatra Izvještaj o realizaciji strateških dokumenata Općine, uključujući i Strategiju razvoja kao vodeći strateški dokument koji je osnova za kreiranje i usvajanje svih ostalih razvojnih politika Općine.

Jedinstveni općinski organ kroz svoje organizacione jedinice (Kabinet načelnika i službe) koje pripremaju Program razvoja općine, prostorne i urbanističke planove i sudjeluju u izradi i operacionalizaciji plana implementacije strateških intervencija 1+2.

Služba za upravljanje razvojem koja ima ulogu centralne koordinacione Jedinice za upravljanje razvojem (JURA). Kao takva, JURA se ekspertno bavi izradom i implementacijom Strategije razvoja općine kao cjeline, zatim inicira, koordinira i olakšava internu i eksternu koordinaciju aktivnosti svih sudionika od promocije, pripreme i iniciranja projekata, izvođenja, praćenja, izvještavanja do iniciranja i ažuriranja Strategije tepermanentnog praćenja mogućih izvora financiranja na svim nivoima.

Općinski razvojni tim (ORT) čiji je zadatak da zajedno sa Jedinicom za upravljanje razvojem (JURA), sudjeluje u procesu planiranja na općinskom nivou i prati implementaciju Strategije razvoja te sudjeluje u izradi godišnjeg plana implementacije i izvještaja o realizaciji Strategije kojeg JURA podnosi Načelniku, odnosno Općinskom vijeću na usvajanje. ORT je sastavljen od predstavnika: općinskih službi, javnih ustanova i poduzeća te predstavnika nevladinog sektora i sektora gospodarstva.

Partnerska grupa, sastavljena od ključnih sudionika lokalnog razvoja, koja kao konsultativno tijelo sudjeluje u procesu planiranja, revidiranja i praćenja implementacije Strategije.

Potrebe za unapređenjem pristupa upravljanju razvojem

U cilju kvalitetnijeg upravljanja lokalnim razvojem, općinski razvojni tim se na radionici tijekom izrade integrirane strategije razvoja općine Domaljevac-Šamac usuglasio sa sljedećim prijedlozima i preporukama:

- Potrebno je da Načelnik donese pravilnik o PPVI proceduri (pravilnik o planiranju, praćenju, vrednovanju i izvještavanju o realizaciji Strategije razvoja općine Domaljevac-Šamac)
- Pravilnikom je potrebno definirati operativne uloge rukovodioca općinskih službi u implementaciji, praćenju, vrednovanju i izvještavanju o realizaciji Strategije razvoja općine Domaljevac.
- Ključnu operativnu ulogu u implementaciji, praćenju i vrednovanju strategije dodijeliti JURA-i, koju će činiti Rukovoditelj JURA-e (Kordinator Općinskog razvojnog tima), i najmanje tri člana JURA-e (Viši samostalni referent za lokalni razvoj, Stručni savjetnik za odnose sa javnošću i Stručni suradnik za međunarodne odnose).
- Potrebno je revidirati pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta uposlenih u općinskoj upravi i opise poslova (posebice šefova službi i samostalnih upravnih jedinica) dovesti ih u vezu sa obavezama i odgovornostima u planiranju, praćenju, vrednovanju i izvještavanju o implementaciji strategije,
- Za članove JURA jasno definirati poslove vezane za upravljanje razvojem.
- JURA će biti direktno zadužena za sve procese upravljanja razvojem, uključujući kontinuiranu vertikalnu i horizontalnu komunikaciju unutar općinskog organa, te sa ostalim bitnim sudionicima na području općine, uz svakodnevnu suradnju sa načelnikom općine. U suradnji sa drugim općinskim službama, JURA će koordinirati pripremu i usklađivanje okvirnih i godišnjih programa rada službi i plana proračuna u skladu sa prioritetima iz strategije, kako bi se osigurala povezanost plana realizacije strategije sa financijskim okvirom.
- Uz asistenciju JURA-e, svaka općinska služba realizira i prati obaveze vezane za implementaciju, praćenje i vrednovanje Strategije iz svoje nadležnosti, uključujući: izradu godišnjeg plana implementacije strategije, ugradnju prioriteta u planove rada službi, razradu svakog projekta uključujući indikatore za praćenje i vrednovanje, te izvještavanje.
- Sve službe će informacije o projektnim aktivnostima – evidencije, obrade podataka, analize u vezi sa upravljanjem razvojem i svakim pojedinačnim projektom – dostavljati JURA-i, radi praćenja i daljih analiza i preporuka. JURA vodi ukupne evidencije iz oblasti ključnih indikatora razvoja, sektorsko-strateških indikatora, kao i programskih/projektnih indikatora, definiranih Strategijom razvoja općine Domaljevac-Šamac, koristeći Tabele varijabli za praćenje indikatora, date u prilogu ove strategije.
- Redovno i kvalitetno popunjavanje ove tabele dovešće i do znatno boljeg odvijanja funkcije praćenja i evaluacije.
- Važnu ulogu u implementaciji, praćenju i vrednovanju strategije imati će Partnerstvo za razvoj općine Domaljevac-Šamac. Partnerstvo čine, pored predstavnika općinskog vijeća i izvršne vlasti, predstavnici javnih ustanova, poslovnog sektora, mjesnih zajednica, nevladinih organizacija, sportskih i organizacija za kulturu, žena, ugroženih kategorija stanovništva (izbjegli, raseljeni, povratnici, dijaspora, nacionalne manjine i dr.), kao i drugi relevantni sudionici koji su se odazvali pozivu za Partnerstvo.
- Partnerstvo će se u fazi implementacije Strategije sastajati najmanje dva puta godišnje, fokusirajući se na razmatranje godišnjeg izvještaja o implementaciji i na godišnje ažuriranje trogodišnjeg plana implementacije, a po potrebi može se sastati i više puta, ukoliko se ukaže potreba za tim.
- Za pružanje operativne podrške radu Partnerstva zadužena je Jedinica za upravljanje lokalnim razvojem (JURA).
- Do funkcionalne uspostave JURA, poslove planiranja, praćenja i vrednovanja Strategije će preuzeti Općinski razvojni tim.

Kontrolno vrednovanje implementacije strategije razvoja izvršit će se sa istekom petogodišnjeg perioda (2022), a finalno vrednovanje sa istekom perioda implementacije strategije (2027). Uz kontrolno vrednovanje izvršit će se redefiniranje sektorskih razvojnih planova i provjera daljnje validnosti strateških ciljeva, dok će finalno vrednovanje poslužiti i kao podloga za novi ciklus strateškog planiranja.

Pregled osnovnih aktivnosti i odgovornosti za implementaciju Strategije razvoja općine Domaljevac-Šamac

Osnovne uloge i odgovornosti za implementaciju , praćenje, vrednovanje i izvještavanje		
Aktivnosti ^(*)	Nadležnost (ko?) /	Rokovi
Priprema/ažuriranje Kalendara aktivnosti Jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA-e)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovodilac JURA-e Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici JURA-e (***) i Općinskog Razvojnog Tima	31.01. tekuće godine
Definiranje prioriteta na osnovu strateško-programskih dokumenata za naredni 1+2 planski ciklus	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika Nosioci i učesnici u procesu: Šefovi nadležnih općinskih službi; Kolegij načelnika općine; Ostali članovi JURA-e i općinskog razvojnog tima	15. travanj tekuće godine
Priprema trogodišnjih/godišnjih planova rada službi, uključujući projekte iz strategije razvoja i vezane redovne aktivnosti	Inicijator i vlasnik procesa: Šefovi nadležnih općinskih službi Nosioci i učesnici u procesu: Rukovoditelj JURA-e	Do 30. kolovoza tekuće godine
Izrada Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada općinske uprave	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika Nosioci i učesnici u procesu: Kolegij načelnika općine	30.10. tekuće godine
Uključivanje strateških projekata i aktivnosti u plan Proračuna (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Šef Službe za financije i gospodarstvo Nosioci i učesnici procesa: Rukovoditelj JURA-e; Kolegij načelnika općine	01-30.11 tekuće godine (prvi nacrt); 01-15.12 tekuće godine (prijedlog)
Usklađivanje trogodišnjih/godišnjih planova rada službi i Trogodišnjeg/Godišnjeg plana rada općinske uprave sa usvojenim Proračunom (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa Kabinetom načelnika općine Nosioci i učesnici procesa: Šefovi nadležnih službi; Kolegij načelnika općine	do 15.01. naredne godine
Usvajanje Godišnjeg plana rada općinske uprave (<u>za narednu godinu</u>)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nosioci i učesnici u procesu: Općinsko vijeće	do 15.01. naredne godine
Razrada projekata iz Godišnjeg plana rada JLS	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici JURA-e i Općinskog razvojnog tima, Nadležne općinske službe	Kontinuirano
Praćenje i privlačenje eksternih izvora financiranja projekata	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici procesa: Nadležne općinske službe; Ostali službenici JURA-e i ORT-a	Kontinuirano
Praćenje provođenja Godišnjeg plana rada općinske uprave i ostvarenja strateških i sektorskih ciljeva	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici procesa: Ostali službenici JURA-e i ORT-a; Šefovi općinskih službi	Kontinuirano

Izrada godišnjih izvještaja o radu općinskih službi	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelji općinskih službi Nosioci i učesnici procesa: Kolegij načelnika općine; Rukovoditelj JURA-e; Ostali službenici JURA-e i ORT-a	Do 15.04. tekuće godine (za prethodnu godinu)
Uključivanje Partnerske grupe u praćenje provođenja strategije lokalnog razvoja	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici u procesu: Ostali službenici JURA-e i ORT-a; Partnerska grupa	1. sastanak PG-a: Do 28.02. (za prethodnu godinu) 2. sastanak PG-a: Do 31.07. (za prvih 6 mjeseci tekuće godine)
Priprema i razmatranje Izvještaja o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici u procesu: Ostali službenici JURA-e i ORT-a; Šefovi općinskih službi	Do 28.02. Tekuće godine u odnosu na onu prethodnu godinu (za koju se priprema izvještaj)
Priprema i razmatranje Godišnjeg izvještaja o radu općinske uprave (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e zajedno sa kabinetom načelnika općine Nosioci i učesnici procesa: Šefovi općinskih službi; Kolegij načelnika općine	Do 15.05. tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu (za koju se priprema izvještaj)
Usvajanje i objavljivanje Izvještaja o razvoju (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nosioci i učesnici procesa: Općinsko vijeće	do 31.05. tekuće godine u odnosu na onu za koju se priprema izvještaj
Usvajanje i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu općine (za prethodnu godinu)	Inicijator i vlasnik procesa: Načelnik općine Nosioci i učesnici procesa: Općinsko vijeće	do 31.05. tekuće godine u odnosu na onu za koju se priprema izvještaj
Ostale važne aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Redovno ažuriranje web stranice JLS u domenu informacija koje se odnose na razvojne aktivnosti ▪ Redovni kontakti sa višim nivoima vlasti ▪ Uspostavljanje i unaprijeđenje međuopćinske/međuopštinske saradnje ▪ Pokretanje procesa finalne evaluacije strategije razvoja 	Inicijator i vlasnik procesa: Rukovoditelj JURA-e Nosioci i učesnici: Ostali službenici JURA-e i članovi ORT-a	Kontinuirano

Napomene:

(*) Predviđene aktivnosti se odnose na godišnji ciklus planiranja, praćenja, vrednovanja i izvještavanja i za svaki naredni ciklus se ponavljaju. Aktivnosti su u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH koji je stupio na snagu u mjesecu maju 2017. godine. Rokovi za izvršenje predviđenih aktivnosti se preuzimaju iz provedbenih uredbi Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, kao i internog regulatornog okvira JLS. Partnerska grupa se uključuje minimalno jednom godišnje u praćenje provođenja strategije lokalnog razvoja.

(**) JURA je jedinica za upravljanje razvojem. Tamo gdje nije uspostavljena JURA, ulogu preuzima Razvojni tim (RT) do poptune uspostave JURA-e.

PRILOZI

PRILOG 1: INTEGRIRANI PREGLED LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

Veza sa strateškim i sektorskim ciljem i programom	Projekat /mjera	Ukupni očekivani ishod projekta/mjere (output)	Izvori finansiranja		
			Budžet	Eksterni izvori	Ukupno
1. Strateški cilj	Razvijeno malo gospodarstvo i poljoprivreda.				
1.1. Sektorski cilj	1.1. Razvijeno malo gospodarstvo do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: Broj zaposlenih na području općine veći je za najmanje 4% do 2022. u odnosu na 2016.g.	Indikatori sektorskog cilja	Broj zaposlenih
			Ishod 2: Povećani prihodi ugostiteljskih subjekata za najmanje 10% u odnosu na 2016.		Prihodi ugostiteljskih objekata
1.1.1. Program	Program podrške razvoju MSP				
	1.1.1.1. Start-up poticaji i subvencioniranje novih zaposlenih	Do 2022.g. registrirano najmanje 20 novih startup biznisa.	100,000	-	100,000
1.1.2. Program	Program povećanja prihoda od ugostiteljskih usluga				
	1.1.2.1. Izgradnja zdravstveno rehabilitacijskog banjskog centra	Do 2022.g. Banjski centar posjeti najmanje 200 gostiju na godišnjem nivou.	240,000	360,000	600,000
	1.1.2.2. Uređenje lovne i ribolovne infrastrukture	Do 2022.g. povećan broja posjetilaca lovnog i ribolovnog turizma za 80% u odnosu na 2016.g.	75,000	75,000	150,000
1.2. Sektorski cilj	1.2. Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Do 2022.g. ostvareno najmanje 100.000 KM prihoda na godišnjem nivou od plasmata povrća proizvedenog u stakleniku/plasteniku.	Indikatori sektorskog cilja	Prihod od plasmata povrća proizvedenog u stakleniku/plasteniku
			Do 2022.g. ostvareno najmanje 500.000 KM prihoda od plasmata koštuničavog voća.		Prihod od plasmata koštuničavog voća.
1.2.1. Program	Program poticanja primarne poljoprivredne proizvodnje				
	1.2.1.1. Poticanje poljoprivredne proizvodnje	Do 2022.g. plasirano najmanje 70 tona povrća proizvedenog u stakleniku/plasteniku na godišnjem nivou.	100,000	-	100,000
	1.2.1.2. Subvencioniranje novih zasada koštuničavog voća	Do 2022.g. plasirano najmanje 500 tona koštuničavog voća.	100,000	-	100,000
UKUPNO ZA GOSPODARSKI SEKTOR			615,000	435,000	1,050,000

2. Strateški cilj		2. Unaprijeđen kvalitet života i sigurnost građana			
2.1. Sektorski cilj	2.1 Unaprijeđen pristup športskim i kulturnim sadržajima do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih građana je zadovoljno športskim uslugama na području općine.	Indikatori sektorskog cilja	Anketa o zadovoljstvu građana športskim uslugama
			Ishod 2: Do 2022.g. povećan broj građana koji učestvuje u kulturnim događajima za najmanje 15% u odnosu na 2016.g.		Broj građana koji učestvuje u kulturnim događajima na području općine
Program jačanja športsko-kulturnih inicijativa					
2.1.1. Program	2.1.1.1. Izgradnja nove podloge na sportskom igralištu u Domaljevcu	Do 2022.g. broj korisnika sportskog igrališta uvećan za najmanje 50% u odnosu na 2016.g.	10,000	40,000	50,000
	2.1.1.2. Razvijanje i promicanje kulturnih vrijednosti svih građana na području općine Domaljevac-Šamac	Do 2020.g. broj posjetilaca etno sobe iznosi najmanje 500 na godišnjem nivou.	30,000	40,000	70,000
2.2. Sektorski cilj	2.2 Smanjen rizik od prirodnih i drugih nesreća do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: Do 2022.g. smanjeni rizici od poplava za kategoriju niže u odnosu na 2018.g.	Indikatori sektorskog cilja	Kategorizacija rizika od poplava
			Ishod 2: Do 2022.g. smanjeni rizici od požara za kategoriju niže u odnosu na 2018.g.		Kategorizacija rizika od požara
Program prevencije šteta od prirodnih i drugih nesreća					
2.2.1. Program	2.2.1.1. Održavanje kanalske mreže na području općine Domaljevac-Šamac	Do 2021.g. smanjena površina podložna plavljenju za 50% u odnosu na 2016.g.	105,000	45,000	150,000
	2.2.1.2. Izgradnja pristupnog i protupožarnog puta na općinskoj deponiji	Do 2019.g. omogućen pristup vatrogasnim postrojbama svim tačkama općinske deponije	30,000	70,000	100,000
	2.2.1.3. Izgradnja vodozahvata na općinskoj deponiji (2020)	Do 2020.g. smanjena prosječna površina požarišta na općinskoj deponiji za najmanje 50% u odnosu na 2016.g.	10,000	-	10,000
Program jačanja kapaciteta subjekata zaštite i spašavanja					
2.2.2. Program	2.2.2.1. Opremanje materijalno tehničkim sredstvima civilnu zaštitu Općine Domaljevac-Šamac	Do 2018.g. formirane jedinice civilne zaštite u skladu sa zakonom o zaštiti i spašavanju u FBiH.	25,000	25,000	50,000

	2.2.2.2. Osnivanje županijske profesionalne vatrogasne postrojbe	Do 2021.g. sve intervencije na gašenju požara na području općine vrši županijska profesionalna vatrogasna postrojba	62,500	187,500	250,000
2.3. Sektorski cilj	2.3 Ojačani kapaciteti za upravljanje lokalnim razvojem do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: U periodu 2018 - 2022.g. akumulirana vrijednost realiziranih projekata financiranih od strane donatora koje je pripremila općinska uprava iznosi najmanje 500.000 KM	Indikatori sektorskog cilja	Akumulirana vrijednost realiziranih projekata
			Ishod 2: Do 2022.g. gospodarski savjet realizirao projekte u visini od najmanje 200.000 KM.		Iznos realiziranih projekata od strane gospodarskog savjeta
Program jačanja kapaciteta lokalne uprave za upravljanje razvojem					
2.3.1. Program	2.3.1.1. Obuka djelatnika općine Domaljevac-Šamac za izradu projektnih prijedloga za predpristupne fondove Europske unije i druge projekte	Do 2020.g. općinska uprava pripremila najmanje 5 razvojnih projektnih aplikacija sa kojima je aplicirala za donatorska sredstva .	20,000	0	20,000
	2.3.1.2. Uspostava gospodarskog savjeta općine Domaljevac-Šamac	Do 2022. gospodarski savjet učestvovao u pripremi najmanje 5 razvojnih projekata	25,000	0	25,000
UKUPNO DRUŠTVENI SEKTOR			317,500	407,500	725,000

3. Strateški cilj: Poboljšana zaštita okoliša					
3.1. Sektorski cilj	3.1 Unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1. Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih stanovnika zadovoljno uslugama distribucije pitke vode	Indikatori sektorskog cilja	Anketa stanovnika o zadovoljstvu uslugama pitke vode
			Ishod 2: Do 2022.g. potpisan sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju kanalizacione mreže.		Sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju kanalizacione mreže.
			Ishod 3: Do 2022.g. potpisan sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju izgradnje prečišćivača otpadnih voda.		Sporazum sa potencijalnim donatorima o financiranju izgradnje prečišćivača otpadnih voda.
3.1.1. Program	Program izgradnje vodovodnog sistema				

m	3.1.1.1. Izgradnja vodovodne mreže	Do 2022. najmanje 500 domaćinstava priključeno na vodovodnu mrežu	400,000	600,000	1,000,000
	3.1.1.2. Izrada glavnog projekta sustava vodoopskrbne mreže za područje mjesnih zajednica Bazik i Grebnice	Do 2020.g. projekat odobren od donatora i početak implementacije projekta 3.1.1.3	20,000	30,000	50,000
	3.1.1.3. Izgradnja vodovodne mreže Bazik i Grebnice	Do 2022.g. najmanje 700 domaćinstava priključeno na vodovodnu mrežu	480,000	720,000	1,200,000
	3.1.1.4. Izgradnja vodotornja	Do 2022.g. najmanje 1400 domaćinstava će biti smabdjeveno pitkom vodom iz vodotornja	120,000	280,000	400,000
	Program izgradnje kanalizacionog sistema				
	3.1.2.1. Izrada projektne dokumentacije za kanalizacionu mrežu	Do 2021.g. projektna dokumentacija dostavljena potencijalnom donatoru za financiranje kanalizacione mreže	30,000	70,000	100,000
	3.1.2.2. Izrada projektne dokumentacije prečišćivača otpadnih voda	Do 2020.g. projektna dokumentacija dostavljena potencijalnom donatoru za financiranje izradnje prečišćivača otpadnih voda	15,000	35,000	50,000
3.2. Sektorski cilj	3.2 Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2022.g.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: Do 2022.g. najmanje 30% sredstava planiranih LEAP-om je realizirano.	Indikatori sektorskog cilja	Iznos sredstava realiziranih za implementaciju LEAP projekata
			Ishod 2: Do 2022.g. realizirane najmanje 4 mjere Prosotrnog plana koje se odnose na komunalnu infrastrukturu i zelene površine		Broj realiziranih mjera iz prostornog plana koje se odnose na komunalnu infrastrukturu i zelene površine
			Ishod 3: Do 2022.g. cjelokupna količina prikupljenog krutog otpada je odložena na regionalnu deponiju.		Količina prikupljenog krutog otpada koja je odložena na regionalnu deponiju.
			Ishod 4: Do 2022.g. najmanje 80% anketiranih stanovnika nema pritužbi na neugodan miris koji se širi od općinske deponije.		Broj pritužbi stanovnika na neugodan miris koji se širi od općinske deponije
Program unaprijeđenja usluga odvoza čvrstog otpada					
3.2.1. Program	3.2.1.1. Izrada Lokalnog Ekološkog Akcionog Plana (LEAP)	Do 2019 g. LEAP usvojen od strane općinskog Vijeća	15,000	15,000	30,000
	3.2.1.2. Izrada Prostornog	Do 2020. g.			

	plana općine Domaljevac-Šamac	Prostorni plan općine usvojen od strane općinskog Vijeća	20,000	80,000	100,000
	3.2.1.3. Ograđivanje općinske deponije	Do 2020.g. zatvorena općinska deponija za dalje odlaganje krutog otpada.	5,000	45,000	50,000
	3.2.1.4. Izgradnja zelene oaze oko općinske deponije	Do 2021.g. povećana površina uređenih javnih zelenih površina za najmanje 10% u odnosu na 2016.g. .	20,000	-	20,000
3.3. Sektorski cilj	3.3. Unaprijeđena energetska učinkovitost do 2022.godine.	Očekivani sektorski ishodi	Ishod 1: Do 2019.g.potpisan sporazum sa donatorima o financiranju utopljanja zgrade općine.	Indikator i sektorski cilj	Sporazum sa donatorima o financiranju utopljanja zgrade općine.
			Ishod 2: Do 2022.g.ostvarena ušteda na osnovu smanjenih troškova grijanja općinske upravne zgrade u iznosu od najmanje 9.000 KM na godišnjem nivou.		Iznos ušteda na osnovu smanjenih troškova grijanja općinske upravne zgrade
			Ishod 3: Do 2022.g.ostvarena ušteda na osnovu smanjenih troškova javne rasvjete u iznosu od najmanje 30.000 KM na godišnjem nivou u odnosu na potrošnju iz 2016.g.		Iznos ušteda na osnovu smanjenih troškova javne rasvjete
Program unaprijeđenja učinkovitosti javne rasvjete i grijanja					
3.3.1.Program	3.3.1.1. Izrada elaborata energetske učinkovitosti za zgradu općine Domaljevac-Šamac	Do 2018.g. elaborat dostavljen prema najmanje 3 potencijalna donatora za financiranje utopljanja zgrade općine	20,000	-	20,000
	3.3.1.2. Utopljanje zgrade Općine	Do 2020.g.smanjena količina energenata za zagrijavanje objekta općinske uprave za najmanje 30% u odnosu na 2016.	8,000	72,000	80,000
	3.3.1.3. Ugradnja vremenskog regulatora na javnoj rasvjeti	Do 2019.g. smanjena potrošnja el. Energije u sistemu javne rasvjete za najmanje 30%	5,000	20,000	25,000
3.3.2.	Program korištenja biomase kao energenta za zagrijavanje				

.Program	3.3.2.1. Zamjena kotla za grijanje u zgradi općine	Ugrađen novi kotao na pelet jačine 70 kw	5,000	45,000	50,000
UKUPNO SEKTOR ZAŠTITE OKOLIŠA			1,163,000	2,012,000	3,175,000

**PRILOG 2: TABELE VARIJABLI ZA PRAĆENJE INDIKATORA REVIDIRANE STRATEGIJE
2017.-2020.**

PRILOG 3: PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKIH PROJEKATA I MJERA ZA 3 GODINE (1+2) U EXCELU

Nakon usvajanja Strategije navesti elektronski link za preuzimanje – sa web stranice Općine Domaljevac-Šamac)

00b

Indik_fin_plan_2018-:

PRILOG 4: PROJEKTNE FIŠE

(Nakon usvajanja Strategije navesti elektronski link za preuzimanje- sa stranice Općine Domaljevac-Šamac ili drugi elektronski link, npr Dropbox)

Projekti.zip

PRIOLOG 5: PROCJENA MOGUĆNOSTI FINANCIRANJA PRIORITETA INTEGRIRANE STRATEGIJE LOKALNOG RAZVOJA OPĆINE DOMALJEVAC-ŠAMAC (2018-2022.)

Prognoza financiranja razvojne strategije za period 2018.-2022. godine pripremljena je uzimajući u obzir:

- 1) trend izdvojenih sredstava u periodu 2012.-2017. godine
- 2) proračun za 2017. godine
- 3) očekivana sredstva eksternih izvora

U periodu 2012.-2017. godine, za implementaciju projekata se ukupno izdvojilo 9.000.000,00 KM iz proračunskih i eksternih izvora, i to prosječno 1.500.000,00 KM godišnje u što su bili uključeni projekti vezani a sva tri sektorska cilja. Iz proračuna je izdvojeno ukupno 3.000.000,00 KM, godišnje u prosjeku 500.000,00 KM a odnosilo se na ekonomskog razvoja i društvenog razvoja, iz eksternih izvora 6.000.000,00 KM od čega je dio finansijskih sredstva bio usmjeren i na projekte zaštite okoliša, prosječno 1.000.000,00 KM.

U pogledu Proračuna za 2017. godinu, za implementaciju projekata okvirno je predviđeno 470.000,00 KM dok je iz eksternih izvora predviđeno 1.000.000,00 KM.

Prognoza je pripremljena putem konsultacija ključnih članova Razvojnog tima i Službe za financije te je usaglašena sa načelnikom općine Domaljevac-Šamac. Prognoza će biti korištena kao polazna osnova za pripremu sektorskih planova razvojne strategije općine Domaljevac-Šamac.

Pregled procjene po glavnim financiranja za period 2018.-2022. godine

Izvori finansiranja lokalne razvojne strategije	Okvirna procjena po godinama					UKUPNO (u KM)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Iz proračuna općine Domaljevac-Šamac (u KM)	502.500,00	457.500,00	427.500,00	322.500,00	322.500,00	2.032.500,00
Iz eksternih izvora (u KM)	731.500,00	636.500,00	601.500,00	406.500,00	306.500,00	2.682.500,00
UKUPNO (u KM)	1.234.000,00	1.094.000,00	1.029.000,00	729.000,00	629.000,00	4.715.000,00

Prijedlog okvirne raspodjele financiranja po sektorima razvoja

Ekonomski sektor	Društveni sektor	Sektor zaštite životne sredine	Ukupno
1.050.000 KM	615.000 KM	3.050.000 KM	4.715.000 KM

Napomene/obrazloženja

Iz Proračuna općine Domaljevac-Šmac	<p>U općinskom Proračunu cilj je zadržati prihode kako porezne tako i neporezne zato što bi sa tom tendencijom pratili potrebe koje smo ovom strategijom predvidjeli.</p> <p>U narednom periodu se očekuje blagi rast neporeskih proračunskih prihoda po osnovu potpora i grantova koje bi općina ostavila.</p> <p>Također se planira u narednom periodu davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta gdje se očekuje na godišnjem nivou priliv sredstava koja bi se namjenski usmjeravala u razvoj poljoprivredne proizvodnje kroz poticanje iste.</p>
Eksterni izvori (<i>krediti, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori, sl.</i>)	<p>Županija Posavska kroz svoju strategiju planirala je podršku projekata izgradnje zdravstveno-rehabilitacijskog centra 5.000 KM, izradu planske dokumentacije (prostornog i urbanističkog plana) 80.000 KM, izradu ekološkog plana 15.000 KM, vodoopskrbe 300.000 KM.</p> <p>Privatni izvori 300.000 KM za projekte vodoopskrbe.</p> <p>Fond za zaštitu okoliša F BiH za projekte zbrinjavanja krutog otpada u iznosu od 100.000 KM i izradu projektne dokumentacije za kanalizacijsku mrežu i prečišćivač otpadnih voda 50.000 KM.</p> <p>Fedracija BiH za izgradnju vodotornja i vodoboskrbne mreze u iznosu od 300.000 KM.</p>
Iz eksternih izvora (<i>IPA, donatori i ostalo</i>) (u KM)	UNDP za izgradnju vodoboskrbnog sustava 500.000 KM.

	<p>Središnji državni ured za projekte iz oblasti kulture i sporta 50.000 KM.</p>
--	--

U pripremi projekti za prekograničnu suradnju za zaštitu okoliša i vodopskrbu u vrijednosti 500.000 KM.

